

دنیای انرژی

ماهنامه تخصصی حوزه انرژی

۸۴ صفحه

۲۹

شهریور و مهر ۱۳۹۷

قیمت ۲۰/۰۰۰ تومان

The World of Energy Magazine

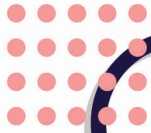
آیا صادرات طلای سیاه بعد از ۴ نوامبر به صفر می‌رسد؟

آرایش مشتریان نفت ایران

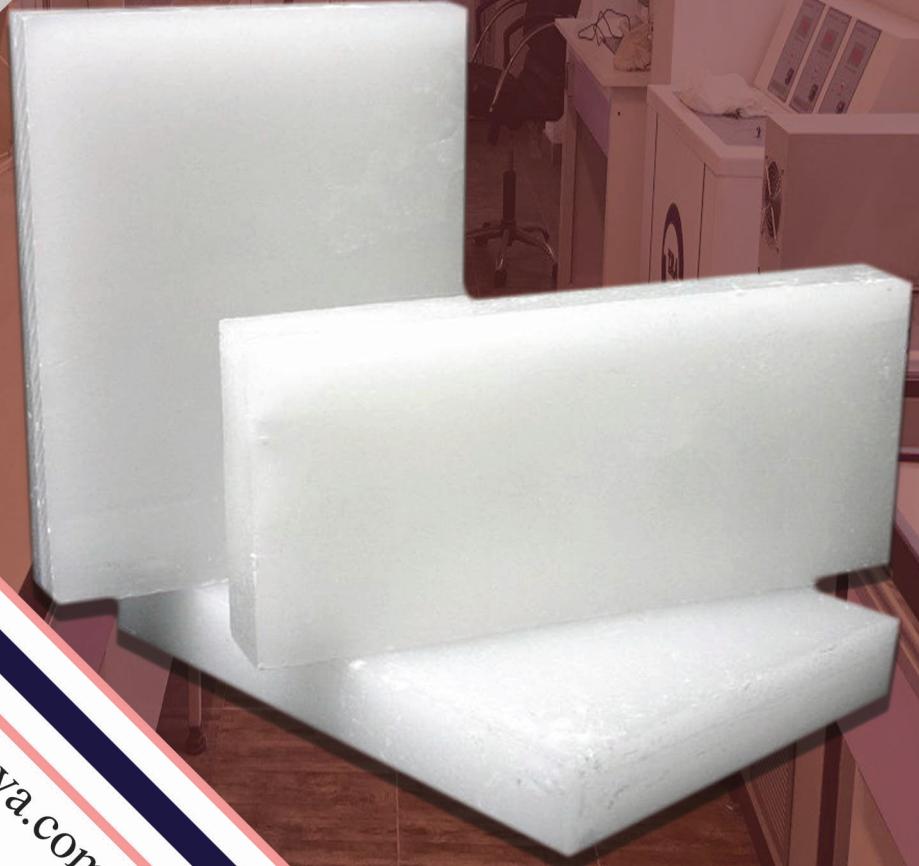

www.arashmahya.com

شرکت تولیدی پارافین آرش مهیا

info@arashmahya.com

صادر کننده برتر استان البرز در سالهای ۹۴، ۹۵ و ۹۶

دارنده گواهینامه های CE و ISO10002، ISO14001، ISO9001

دارنده نماینده انحصاری در کشورهای امریکای لاتین

دارنده سیستمهای نوین تصفیه و پالایش پارافین

صادرات به بیش از ۲۰ کشور در اقصی نقاط دنیا

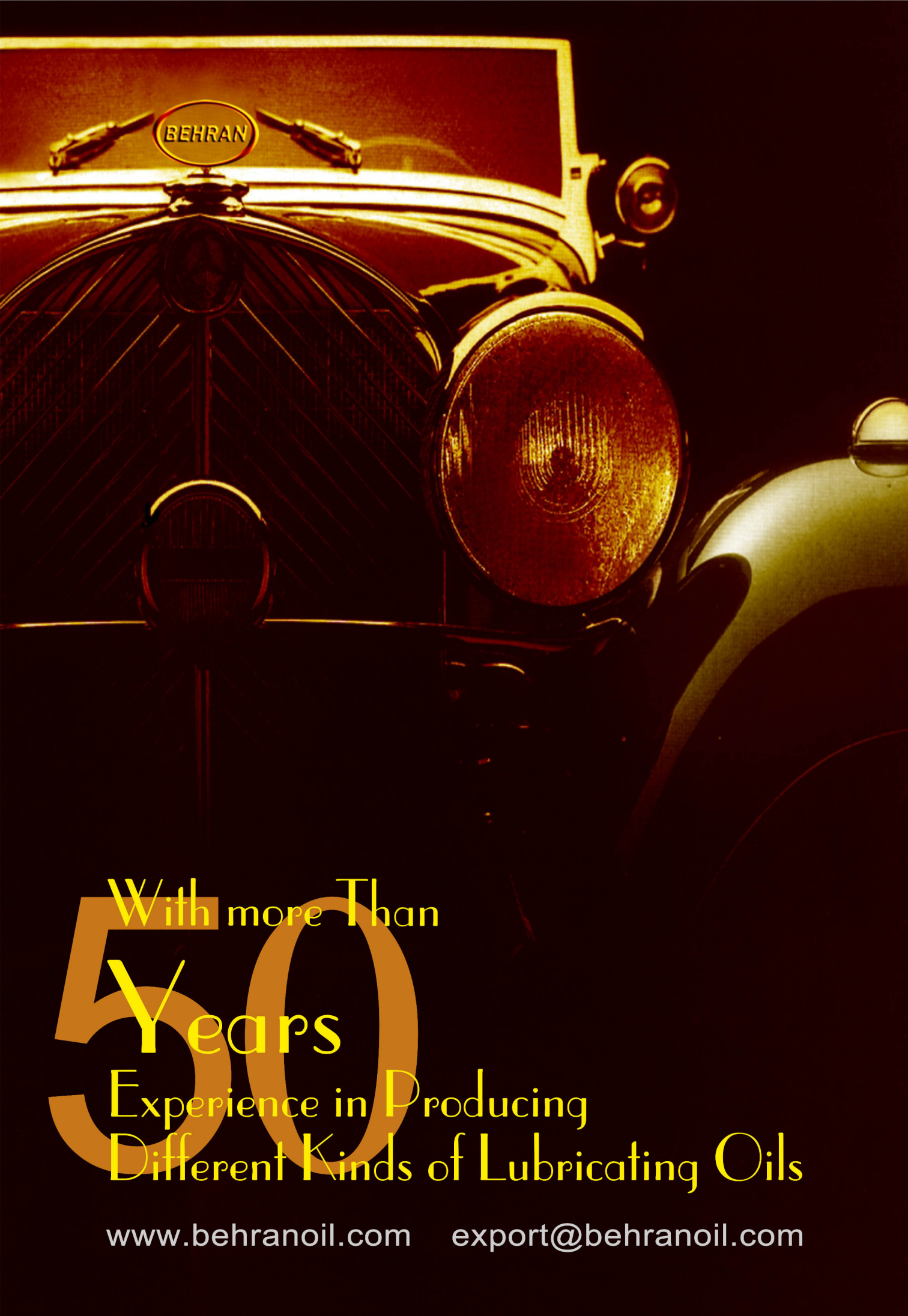
بیش از ۱۷ سال تجربه در امر صادرات

اطلاعات تماس شرکت

۴۴۰۷۱۰۲۶ - ۴۴۰۷۱۰۲۴

۴۴۰۶۳۹۲۷ - ۴۴۰۷۱۰۲۸

With more Than

50 Years

Experience in Producing
Different Kinds of Lubricating Oils

www.behranoil.com

export@behranoil.com

شرکت فراشیمی روز

FARASHIMIROOZ

هدف ما تامین رضایت مشتریان و پاسخگویی به نیاز آنها
می باشد شرکت فراشیمی روز به دنبال روابط طولانی مدت
و پایدار با مشتریان خود می باشد

فعالیت ها و امکانات شرکت به شرح زیر می باشد

- صادرات روغن پایه / روغن
- صادرات بیش از ۳۰/۰۰۰ تن قیر ماهانه به صورت فله و بشکه
- بسته بندی مظروف سازی ۲/۰۰۰ تن قیر بصورت روزانه
- مخازن با ظرفیت ذخیره سازی ۱۶۰۰۰ تن در بندر عباس و ۷۰۰۰ تن در بوشهر
- تنها شرکت با کشتی های حمل و نقل دریائی بالک با وسایل گرم کننده تا ۱۳۰ درجه
- ارسال زمینی و دریایی محموله از طریق کشتی های تحت مالکیت و اجاره شده توسط ما

شرکت فراشیمی روز

تهران ، بلوار نلسون ماندلا (آفریقا)، نرسیده به مدرس، پلاک ۲۴۴، برج اداری الهیه
طبقه ۵، واحد ۵۰۵ تلفن: ۲۶۲۱۲۸۵۹ فکس: ۲۶۲۱۲۹۸۹

www.farashimirooz.com
info@farashimirooz.com

A T R A
CROWN
ENERGY

آتراكراان
انرژی تولید کننده
و صادر کننده
انواع گرید قیر

ACE OIL
YOU WORTH THE ACE

www.aceoil.co
info@aceoil.co

021 26253566

جدید!

فن آوری پیشرفته سینتتیک و نیمه سینتتیک با روغن موتورهای **پاور**

SG/CD-20W50

SL/CF-20W50

SL/CF-10W40

SM-10W40

SN-5W30

SN/CF-5W40

پترونول

با تیم قوی تجربه در تولید انواع روانکارهای خودرویی و صنعتی، نمایندده انحصاری پترونیس آلمان، آفرودیت و اودایان لوپریگنت، همکاری مشترک با شرکت ریس فلور چرخشگر نمایندگی انحصاری ZF همکاری مشترک با شرکت گواه، تأمین کننده معتبر صنایع بزرگ نظیر مناطق نفتخیز جنوب، سروش خودرو دیزل، کرمان دیزل، ذوب آهن اصفهان، کاله اسل صنایع کشتی رانی و... آماده ارائه خدمات مشاوره و مهندسی و تأمین انواع نیاز روانکارهای صنایع میباشد.

Full Gold

Best for the Best
www.petronoil.com
info@petronoil.com

Unit 77, Floor 7, No.15, Oshrofi
Tehran, Iran
Tel: +98(21) 4042290
Fax: +98(21) 4042275

پدیزش محدود عاملیت فروش

شرکت کراپ ایران

تهران، خیابان مهرزادی شمالی، خیابان لوپچی، شماره ۲۲
تلفن: ۰۲۱-۸۸۵۲۷۸۰۰-۸۸۵۲۷۸۰۰-۸۸۵۲۷۸۰۰-۸۸۵۲۷۸۰۰
MYPATP-1

مورد تأمین شرکت های خودروسازی کشور
www.crop.ir info@crop.ir

- روغن ترمز
- روغن هیدرولیک
- روغن فرمان
- شیدخ/میدجوش
- انواع روغن موتور
- آب رادیاتور
- مایع شیشه شوی
- انواع روغن دنده

آب معدنی طبیعی ستاره لاهیج

سلامتی بنویسید

از چشمه معروف جین جیرخانی در ارتفاعات منطقه کاکوه کولاک آور شهرستان سیاهکل

دفتر مرکزی: لاهیجان - میدان بسیج - تلفکس: ۴۲۳۳۲۲۷۲ - ۴۲۳۳۵۷۶۹ (۰۱۳)

کارخانه: گیلان - سیاهکل - روستای کولاک آور - تلفن: ۵۸۵۲۴۹۷۰ (۰۱۳)

info@setarehlahij.ir

SETAREH LAHIJ
REFINERY

روغن موتور SG/CD
مناسب موتورهای دوگانه سوز

محصولی از شرکت ستاره لاهیج

تولیدکننده انواع روغن موتور در سطوح مختلف، روغن دنده، روغن هیدرولیک، گریس و ضد یخ

www.mellatoil.com

« صاحب امتیاز: اتحادیه صادر کنندگان فرآورده های نفت و گاز و پتروشیمی ایران

« مدیرمسئول: دکتر سید حمید حسینی

« سردبیر: امیر عباس امامی

« شورای سیاست گذاری: سیدحمید حسینی، سعید رفیعی فر، احمد صرامی، رضا مدیر، امیرعباس امامی

« دبیر سرویس بخش انگلیسی: یوسف پورغفار

« همکاران این شماره: هادی ابراهیمی، مهسا معیری، نادی صبوری، سارا مالکی، شیدا نشاط

سمیه مهدوی، محمد رضا مجلل، عبدالصمد رحمتی، نسیم علایی، سید حامد حسینی و ...

« سازمان آگهی ها: سولماز فرهادی ۵ - ۸۸۵۰۸۲۵۱

« صفحه آرابی: علی سیدی

« چاپ و لیتوگرافی: رنگین گستر - بیطرفان

« طرح جلد و نظارت چاپ: کانون تبلیغاتی سیما تک نوین

جامعه بی اعتماد

سخن مدیر مسئول - دکتر سید حمید حسینی

هر جا که سطح اعتماد اجتماعی بالا باشد مشارکت و همیاری مردم در عرصه های اجتماعی بیشتر و آسیب های اجتماعی کمتر است. تعمق بیشتر در این جمله نشانگر آن است که سطح بی اعتمادی آحاد جامعه نسبت به عملکرد مسئولین و عدم همراهی با دولت در طی سالها دستخوش شرایط ناپایدار در ساختار سیاسی، اقتصادی و روابط سران قوا بوده است و در وضعیت کنونی نیز این بی اعتمادی مضاعف گردیده است. دولت برای رفع بی اعتمادی باید کاری کند که جامعه احساس نکند وضعیت بدتر می شود و به همین خاطر به سمت تقاضای کاذب برود. این تقاضای کاذب که با تصمیم گیری های غلط دولت و اظهارات نابخردانه بعضی مسئولین، موج افسار گسیخته ای را به سمت ارز، مسکن، طلا و خودرو کشانده است از همین بی اعتمادی جامعه نشأت گرفته است. مردم اکنون احتیاج به کسب اعتماد و اطمینان دارند. زمانی که صحبت از تحریم ها شد، مردم گویی مسابقه گذاشتند. هر کدام از مسئولان عملکرد یکدیگر را زیر سوال بردند و این احساس خطر نسبت به آینده را خود مسئولین به مردم تسری دادند. به نظر می رسد دولت هر چه گزیده گویی پیشه کند هیچانات عمومی را بهتر کنترل خواهد کرد. این روزها حرف زدن دولتمردان سم است. و برداشت های ضد و نقیضی پس از صحبت های یک مقام مسئول در رسانه ها و میان مردم منتشر شده و بازار شایعات را رونق می بخشد. به جای اینکه مسئولان حرف بزنند باید گروه های دیگر مانند اهالی رسانه و کارشناسان حرف بزنند. به این شکل مسائل حل شده و حرف های حاشیه ای دیگر تیتیر رسانه ها نمی شود. از سوی دیگر فضا آرام و زمینه برای آرامش جامعه فراهم خواهد شد.

باید تلاش کرد که امید را به جامعه باز گردانیم و ناامیدی و بی اعتمادی را از جامعه دور کنیم. اگر اقدام خوبی صورت می گیرد، آن را ترویج کنیم. به گفته جامعه شناسان «پنجره های شکسته» را ترمیم کنیم. هر جایی که اقدام خوبی صورت می گیرد آن را گسترش و تعمیم دهیم،

این القای نگرانی و تنش به جامعه تا بدانجا پیش می رود که مردم بیش از حد نیاز خود خرید کرده و به بحران اقتصادی دامن می زنند. این یعنی شکستن مابقی پنجره ها. نباید انگیزه را از مردم بگیریم. باید احساس مسئولیت را به جامعه تزریق کنیم هنوز نه تحریم ها تاثیری گذاشته و نه صادرات کاهش پیدا کرده اما از ترس این اتفاقات و پیش از اینکه اتفاقی بیفتد، خود را شکست خورده می بینیم.

آیا صادرات طلای سیاه بعد از ۴ نوامبر به صفر می رسد؟

صفحه ۸

رمز گشایی از سناریوی عرضه محصولات پالایشگاهی به قیرسازان

صفحه ۳۶

بسته بندی فرآورده های نفت و پتروشیمی

صفحه ۴۴

اقتصاد انحصاری دولتی و شبه دولتی

صفحه ۱۴

مزایا و موانع فروش نفت خام توسط بخش خصوصی

صفحه ۲۲

بازار انرژی عراق؛ سهم دولت و بخش خصوصی

صفحه ۳۰

سه تکتک مهم در توانمند سازی شرکت ها

صفحه ۳۴

Russia's New Gas

صفحه ۲۶

آیا صادرات طلای سیاه بعد از ۴ نوامبر به صفر می‌رسد؟

ماه آینده میلادی یعنی یک ماه پیش از اجرایی شدن برجام خرید نفت از ایران را متوقف کند.

کره جنوبی؛ خریدار میعانات گازی ایران
این کشور بزرگ‌ترین خریدار میعانات گازی ایران است و سومین مشتری بزرگ نفت و میعانات گازی کشور در آسیا محسوب می‌شود. کره جنوبی در دوران تحریم‌های قبلی حدود نیمی از میزان خرید خود از ایران کاست و به طور متوسط روزانه ۱۳۳ هزار بشکه از ایران نفت خریداری کرد. اما با اجرایی شدن برجام این کشور خرید خود از ایران را افزایش داد و به بیش از ۳۳۰ هزار بشکه در روز رساند. هاناوا توتال و اس‌کا انرژی و هیوندای اولی‌سه شرکت پالایشی خریدار نفت ایران در کره جنوبی هستند.

این کشور نیز در تلاش برای کسب معافیت از تحریم‌های آمریکا برای تداوم خرید نفت از ایران است. در هفته‌های اخیر رویترز خبری مبنی بر توقف خرید نفت کره جنوبی از ایران از ماه جولای منتشر کرد که به فاصله دور روز پس از آن توسط سفارت این کشور در ایران تکذیب شد. براساس این بیانیه، دولت کره جنوبی در حال انجام مذاکراتی سخت با آمریکا است تا بتواند نظر موافق این کشور را جلب و واشنگتن

**تجربه ایران از تحریم‌های
۲۱۰۲ تا پایان ۵۱۰۲،
«ناوگان گسترده شرکت
ملی نفتکش ایران»
و «اختلاف برخی
کشورهای خریدار نفت
با دولت ترامپ» همگی
می‌توانند جریان صادرات
نفت ایران را حفظ کنند**

هزار بشکه در روز خریداران نفت ایران در ژاپن هستند. ژاپن تا پیش از آغاز دوران قبلی تحریم‌ها در سال ۲۰۱۲ روزانه بیش از ۳۰۰ هزار بشکه از ایران نفت خریداری می‌کرد، این کشور حتی در دوران قبلی تحریم‌ها یعنی در فاصله سال‌های ۲۰۱۲ تا پایان ۲۰۱۵ به خرید خود از ایران ادامه داد و به طور متوسط روزانه ۱۷۸ هزار بشکه از ایران نفت وارد کرده است. با این حال بعد از برجام و رفع تحریم‌ها در میزان خرید ژاپن از ایران تغییری ایجاد نشد؛ در فاصله ژانویه ۲۰۱۶ تا ماه جولای سال جاری به طور متوسط روزانه ۱۹۲ هزار بشکه از ایران به این کشور نفت صادر شده است.

دولت این کشور می‌گوید از آنجایی که خرید نفت ژاپن از ایران در بعد از برجام افزایش چندانی نیافته، حال باید شامل معافیت‌های دولت آمریکا شود و این کشور بتواند به خرید خود از ایران ادامه دهد. وزیر اقتصاد، تجارت و صنعت این کشور نیز اخیراً اعلام کرد که برای کسب معافیت به آمریکا اصرار می‌کند. شواهد نشان می‌دهد دولت ژاپن تحت فشار شرکت‌های پالایشی این کشور برای کسب معافیت از دولت آمریکا قرار دارند. با این حال پیش‌بینی می‌شود اگر ژاپن نتواند معافیت از تحریم خرید نفت ایران را به دست آورد، در

حدود یک میلیون بشکه در اواسط سال آینده میلادی خبر می‌دهند. در ادامه این گزارش، سعی شده واکنش و آرایش خریداران نفت ایران بعد از اعمال تحریم‌ها پیش‌بینی شود. با این حال همانطور که تحلیلگران خارجی بارها اقرار کرده‌اند این روزها پیش‌بینی هر عاملی که به نوعی با تصمیمات کاخ سفید مربوط است، بسیار دشوار و ممکن است با گذشت زمان وقایع به شکل دیگری رگم بخورد.

ژاپن؛ فشار برای کسب معافیت
این کشور همواره یکی از خریداران نفت خام ایران بوده است. شرکت پالایشی جی‌ایکس نیپون که بزرگ‌ترین شرکت پالایشی ژاپن است و شرکت کوسمو با ظرفیت پالایشی ۵۰۰

آرایش مشتریان نفت ایران
دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا در ۸ ماه مه خروج آمریکا از برجام را اعلام کرد و به مشتریان نفتی ایران تا ۴ ماه نوامبر (۱۳ آبان) مهلت داد که به خرید نفت از ایران پایان دهند. براساس گفته‌های مقامات آمریکایی دولت این کشور به دنبال قطع کامل صادرات نفت خام و میعانات گازی ایران است. با این حال غالب کارشناسان بر این باورند که هدف ترامپ مبنی به «قطع صادرات نفت ایران» محقق نخواهد شد. چرا که از سویی نه همه خریداران نفت ایران توان جایگزین کردن تمامی نفت ایران با نفت کشورهای دیگر دارند و نه می‌توانند کاملاً از مزایای اقتصادی خرید نفت از تهران چشم‌پوشی کنند. مانع دیگر قطع صادرات نفت ایران، قیمت نفت خواهد بود. قطع جریان کلی صادرات ایران نفت را با جهش قیمتی مواجه خواهد کرد. این موضوع نه تنها به اقتصاد کشورهای متقاضی نفت لطمه خواهد زد، بلکه می‌تواند اقتصاد آمریکا را که در سال‌های اخیر به الگوی اقتصاد کشورهای نفتی نزدیک شده است نیز تحت تاثیر قرار دهد. در کنار این عوامل، «تجربه ایران از تحریم‌های ۲۰۱۲ تا پایان ۲۰۱۵»، «ناوگان گسترده شرکت ملی نفتکش ایران» و «اختلاف برخی کشورهای خریدار نفت با دولت ترامپ» همگی می‌توانند جریان صادرات نفت ایران را حفظ کنند. بنابراین در بدبینانه‌ترین حالت پیش‌بینی می‌شود بعد از شروع تحریم‌ها در ماه نوامبر میزان خرید نفت از ایران به حدود ۸۰۰ هزار بشکه در روز برسد؛ برآوردهای دیگر از رسیدن میزان صادرات نفت ایران به

در واردات نفت خود از ایران لحاظ نکنند. آنچه امیدواری‌ها نسبت به تداوم خرید چین از ایران را افزایش می‌دهد، اختلافات تجاری است که این کشور با دولت ترامپ دارد. ترامپ بر واردات برخی کالاها از چین تعرفه وضع کرده و چین نیز در اقدامی تلافی جویانه بر واردات برخی کالاها از آمریکا تعرفه گذاشته است. علاوه بر آن کارشناسان می‌گویند در دوران قبلی تحریم‌ها نیز که چین فعالیت هسته‌ای ایران را محکوم کرده و با دولت آمریکا همراهی می‌کرد، واردات نفت از ایران را چندان کاهش نداد. عمده واردات نفت این کشور توسط شرکت‌های دولتی انجام می‌شود. سه شرکت دولتی ساینوپک، به عنوان بزرگ‌ترین شرکت پالایشی آسیا، شرکت ژوهای ژنرنگ به عنوان یک معامله‌گر دولتی و چاینا پترولیوم‌اند کمیکال که پالایشگاه‌های بسیاری را در چین مدیریت می‌کند سه خریدار نفت ایران در چین هستند.

این کشور از ماه گذشته محموله‌های خریداری شده توسط ایران را توسط تانکرهای متعلق به شرکت ملی نفتکش ایران حمل کرد. واردات این کشور در ماه آگوست به رقم بی‌سابقه ۸۳۰ هزار بشکه در روز رسید، هر چند ممکن است رشد خرید چین در ماه‌های آتی ادامه نیابد اما کارشناسان پیش‌بینی می‌کنند که چین هیچ‌گاه

پالایشگاهی با ظرفیت ۴۰۰ هزار بشکه در روز، سه پالایشگاه‌های پارادیپ، چنای و منگلار با مجموع ظرفیت پالایشی ۸۰۰ هزار بشکه در روز و شرکت پالایشی ریلیانس، بزرگ‌ترین مجتمع پالایشی جهان با ظرفیت ۱/۲ میلیون بشکه در روز ۵ خریدار بزرگ نفت ایران در هند هستند. این کشور ماه گذشته میلادی خرید نفت از ایران را به شدت کاهش داد. برآوردها نشان می‌دهد واردات نفت هند در ماه آگوست به حدود ۵۳۰ هزار بشکه در روز رسیده که نسبت به ماه جولای ۳۲ درصد کاهش را نشان می‌دهد. با این حال دولت هند به پالایشگران این کشور اجازه داد برای واردات نفت از هند، از نفتکش‌ها و بیمه ارائه شده از سوی ایران استفاده کنند و از سوی دیگر مقامات این کشورها اعلام کرده‌اند که قطع خرید نفت از ایران غیرممکن است. رشد شدید قیمت بنزین در این کشور در ماه‌های اخیر عامل دیگری است که هند را به ادامه خرید نفت ایران ترغیب می‌کند.

با این حال اخیراً وزیر امور خارجه آمریکا و وزیر دفاع این کشور به دهلی سفر کردند، یکی از ماموریت‌های این دو مقام عالی دولت ترامپ متقاعد کردن هند برای قطع خرید نفت از ایران بود. هرچند مایک پمپئو، وزیر امور خارجه آمریکا اعلام کرد که برای برخی مشتریان معافیت‌هایی در نظر خواهد گرفت، اما او تأکید کرد همه کشورها باید در نهایت خرید نفت از ایران را متوقف کنند. تحلیلگران بر این باورند که ممکن است هند در نتیجه مذاکره با آمریکا نیمی از خرید نفت خود از ایران را حفظ کند.

چین؛ تداوم خرید نفت از ایران

چین بزرگ‌ترین خریدار نفت ایران محسوب می‌شود، این کشور بعد از برجام خرید خود از ایران را ۳۰ درصد افزایش داد و به بیش از ۶۳۰ هزار بشکه در روز رساند. چین بارها اعلام کرده که از دستورات دولت ترامپ برای توقف خرید از ایران تبعیت نخواهد کرد، با این حال مقامات این کشور به فرستاده دولت ترامپ وعده داده‌اند که بعد آغاز تحریم‌ها افزایشی

در مقطعی با شرکت ملی نفت ایران بر سر توسعه یک میدان گازی با نام «فرزاد بی» به اختلافاتی برخورد و واردات نفت خود را در برخی ماه‌ها به حدود ۲۵۰ هزار بشکه در روز کاهش داد. با ورود دولت و وزارت امور خارجه، اختلافات بین شرکت ملی نفت و دولت هند کم‌رنگ شد و این کشور مجدداً واردات خود از ایران را افزایش داد. هند در حال حاضر بعد از چین بیشترین رشد تقاضا برای نفت را به خود اختصاص داده و پیش‌بینی می‌شود در سال‌های آینده رشد فزاینده این کشور برای انرژی ادامه یابد. از این رو هند به منابع انرژی در هر کجای دنیا از جمله ایران برای ادامه مسیر توسعه اقتصادی خود نیاز دارد. به خصوص آنکه ایران برخی تخفیف‌ها و مزایا برای مشتریان نفتی خود در نظر گرفته است. از این رو است که هند در اولین روزها بعد از خروج از برجام با قاطعیت اعلام کرد که از قوانین فرامرزی آمریکا برای تحریم خرید نفت از ایران تبعیت نخواهد کرد. اساراویل

را متقاعد سازد که کره جنوبی از تحریم‌های اقتصادی کاخ سفید علیه ایران مستثنی شود. با این حال این کشور یکی از متحدان آمریکا در آسیا است و پیش‌بینی می‌شود در صورت عدم کسب معافیت از دولت آمریکا، در کنار ژاپن پیش از دیگر مشتریان نفت ایران، خرید خود را متوقف کنند. پالایشگاه‌های کره جنوبی به دنبال آن هستند که میعانات گازی استرالیا، نروژ، قطر و آمریکا را جایگزین میعانات گازی ایران کنند.

هند؛ کاهش ۵۰ درصدی خرید

هند دومین خریدار بزرگ نفت ایران محسوب می‌شود. این کشور در دوران تحریم‌ها به طور متوسط روزانه ۲۵۰ هزار بشکه از ایران نفت خریداری می‌کرد، اما با اجرایی شدن برجام خرید خود را افزایش داد. به طوریکه در فاصله ژانویه ۲۰۱۶ تا جولای ۲۰۱۸ به طور متوسط بیش از ۵۰۰ هزار بشکه از ایران نفت خریداری کرده است. با این حال هند در سال گذشته میلادی

Farsun Motor Oil Co.

manufacturer of all kinds of Engine oil, Gear oil, Industrial oil, Grease and hydrocarbon

Forex
FOR EXtra Power

CARFO
Engine Oil

FARSUN
engine oil

**cleaner engines
perform better.**

ISO 9001-2008
CERTIFIED ORGANIZATION

www.farsunoil.com
info@farsunoil.com

Unit 7, No.76, Between Adel & Zarrin St.,
East Farjam Ave., Tehranpars, Tehran, Iran
Tel:77886107 77701415(10Line)

از اعمال تحریم‌ها به خرید نفت از ایران ادامه دهد.

اروپا؛ رفتار متناقض در برابر ایران

دوران قبلی تحریم‌ها کشورهای اروپایی به طور کامل خرید نفت از ایران را متوقف کردند. اما یک ماه بعد از اجرایی شدن برجام یعنی در فوریه سال ۲۰۱۶ اولین محموله از ایران راهی کشورهای اروپایی شد. ایتالیا، فرانسه و یونان سه کشور خریدار بزرگ نفت ایران بودند، لهستان نیز قبل از اعلام خروج آمریکا از برجام به جمع خریداران اروپایی نفت ایران پیوسته بود. این کشورها در مجموع بین ۵۰۰ تا ۶۰۰ هزار بشکه از ایران نفت وارد می کردند. هرچند اتحادیه اروپا از بدو خروج ترامپ از برجام با تحریم ایران مخالفت کرد، با این حال اتحادیه اروپا نمی تواند شرکت‌های بزرگ و چند ملیتی از جمله توتال فرانسه و انی ایتالیا را که تجارت بزرگ و گسترده‌ای با آمریکا دارند، به معامله با ایران وادار کند. از این رو است که شرکت‌های بزرگ اروپایی اولین شرکت‌هایی بودند که خرید نفت از ایران را متوقف کردند. با این حال تحلیلگران بر این باورند که اگر اتحادیه اروپا به دفاع از ایران ادامه دهد، شرکت‌های کوچک پالایشی که روابط تجاری گسترده‌ای با آمریکان دارند به خرید نفت از ایران ادامه دهند.

خرید نفت از ایران را قطع نکند.

ترکیه؛ نیاز به نفت ایران

این کشور در نیمه اول سال جاری میلادی تقریباً نیمی از نفت وارداتی خود را از ایران خریداری کرده است. توپراش، تنها شرکت پالایشی ترکیه، نفت ایران را در دو پالایشگاه ایزمیر و ایزمیت پالایش می کند. خرید نفت این کشور سال گذشته به دلیل کاهش خرید نفت اورال روسیه، به طور پیوسته افزایش یافت و در چند ماه اخیر حدود ۲۵۰ هزار بشکه در روز بوده است. ترکیه مانند چهار مشتری بزرگ ایران در آسیا در دوران تحریم‌ها به واردات نفت از ایران ادامه داد و روزانه حدود ۱۰۰ هزار بشکه از کشورمان نفت خریداری کرد. دولت ترکیه خود در حال حاضر اختلافات شدیدی با دولت آمریکا دارد و اعلام کرده در برابر تحریم‌های نفتی آمریکا علیه ایران مقاومت خواهد کرد. از سوی دیگر این کشور نیز در ماه‌های اخیر با مشکلات اقتصادی بسیاری مواجه شده که افت ارزش لیر در برابر دلار یکی از نتایج آن بوده است. از این رو ترکیه نیز در حال حاضر به نفت ایران که قیمتی جذاب دارد و می تواند آن را با ارز محلی یا معامله کالا به کالا خریداری کند، بیش از هر زمان دیگری نیاز دارد. بنابراین پیش‌بینی می شود ترکیه نیز بعد

سنگینی و ناتوانی دولت های ما در واقع وزارت خانه های دولت را هم درگیر کرده است وزاری که نبوغ و توانمندی زیاد دارند ولی در چنبره وسعت و بزرگی وزارت خانه مطبوع خود و تصمیم سازی یک سویه گرفتار می شوند و در واقع به جای اینکه یک روند کارشناسی برای تصمیم سازی اتفاق بیفتد، این روند با تصمیم گیری وزیر و دستوری ابلاغ می گردد. نتیجتاً باعث شده اکثر وزارت خانه های ما در انجام وظایف شان عملکرد مثبتی را نداشته باشند. دولت کنونی اگر در تصمیمات متعددی همچون ارز، صادرات و تولید و ... از مشورت اتاق بازرگانی و تشکل ها بهره برد آزمون و خطا به حداقل می رسد و از تصمیمات لحظه ای متناقض نیز پرهیز کرده است.

دولت کنونی اگر در تصمیمات متعددی همچون ارز، صادرات و تولید و ... از مشورت اتاق بازرگانی و تشکل ها بهره برد آزمون و خطا به حداقل می رسد و از تصمیمات لحظه ای متناقض نیز پرهیز کرده است.

با توجه به اخباری که در صفحات مجازی منتشر می شود دولت را پایه گذار و تصمیم گیرنده بروز اتفاقات ارزی می دانند نظر شما چیست؟

خیر من اینطور فکر نمی کنم، عدم مشورت و اشتباه دولت است. دولت پس از بروز این هیجانات ارزی و تصمیماتی که گرفته بود اتاق بازرگانی را برای گفتگو دعوت کرد ولی نه برای مشورت و چاره جویی.

در دولت های سابق هم در دور دوم ریاست جمهوری این افزایش ارزی اتفاق افتاده بود آیا اتاق بازرگانی در آن دوره ها هم تاثیرگذار مثبت نبود؟

اتاق بازرگانی در همه دولت ها خارج از دایره تصمیمات بوده است در واقع نمایندگان اتاق بازرگانی در بسیاری از جلسات تصمیم گیری حضور دارند ولی حتی صدایشان به گوش حاضرین در جلسات هم نمی رسد. در ارز ۴۲۰۰ تومانی نیز پس از تصمیم و ابلاغ دولت، اتاق نظر خود را اعلام کرد. بعد از ابلاغ ارز ۴۲۰۰ تومانی، دولت و بانک مرکزی ده ها بخشنامه صادر کردند که نشانگر دستپاچگی و عدم مشورت دولت بود

مهم را در اتاق های در بسته و بدون مشورت با نهادهای خصوصی گرفته و سرنوشت اقتصادی را به مخاطره می اندازند.

به نظر شما منشا جریانات کنونی که دولت با آن درگیر است می تواند متأثر از تصمیمات دولت قبلی باشد؟

من این حرف را قبول ندارم برای اینکه همه دولت ها مانند هم عمل کردند همه دولت ها به نظام دولتی در اقتصاد علاقمند بودند. البته شاید دور از انصاف باشد که بخواهیم همه دولت ها را از لحاظ عملکرد به طور یکسان ارزیابی کنیم در واقع دولت ها وجه تمایزاتی نسبت به هم داشته اند. بهره‌وری در نظام دولتی و نظام اقتصادی کشور در دولت های مختلف یکسان نبوده است. در برخی پول زیاد و نتیجه کم و برخی بهره مناسب تر با وجود درآمد کم بوده است اما هیچیک نه تنها بدنه خود را کوچک نکردند بلکه تصدی گری خود را در اقتصاد توسعه دادند و این اقتصاد دولتی و شبه دولتی یکی از بزرگترین موانع رشد توسعه اقتصاد ایران بوده و هست.

چرا در پیدایش و فعالیت شرکت های شبه دولتی، نظارت و نقش اتاق بازرگانی و یا نهاد موازی اعمال نگردید؟

جریان خصوصی سازی بیشتر موجب رشد شبه دولتی ها شد تا خصوصی ها. اتاق بازرگانی این جریان را بررسی کرده و نظر اصولی خود را به دولت ارائه داده است، هدف خصوصی سازی نباید کسب درآمد آتی باشد، خصوصی سازی موفق آن است که جهت توسعه و اشتغال را نگاه کنند و به اهلش واگذار شود.

با توجه به فراگیر شدن تفکر بخش خصوصی در جهان، دولت های ما هم صدا با جریانات بین المللی، حمایت شعار گونه خود را دارند ولی عملاً مسیری عاری از قوانین دست و پا گیر دولتی را برای بخش خصوصی ایجاد نکرده اند. این

مصاحبه: امیر عباس امامی

کشور ما در مقایسه با دیگر کشورهای منطقه از نظر رشد تولید ناخالص ملی دچار مشکل است. با اینکه در حال حاضر اقتصاد سوم منطقه هستیم اما در مقایسه با کشورهای نظیر ترکیه، سنگاپور و مالزی که طی سه دهه گذشته با مدیریت درست اقتصاد، عدم سیاست زدگی اقتصاد و حمایت از تولید و صادرات تحولات اساسی را در اقتصاد خود ایجاد کرده اند، نتوانسته ایم حمایت واقعی خود را از تولید و صادرات داشته و از منابع انسانی خود بهره برداری کنیم. دولت موظف بود در بحث صادرات، با مکانیسم های مدیریتی و نظارتی خود ریشه های صادرات را تقویت نماید اما تکیه زیادی به درآمد نفت و عدم بهره مندی از ظرفیت های عظیم ملی و انسانی، وضعیت کنونی را رقم زده است. متأسفانه دولت های ما با عدم حمایت از بخش خصوصی که ۸۰ درصد ظرفیت انسانی را در بر گرفته است به نوعی خود را از این توانمندی ارزشمند محروم کرده است.

چرا دولت های ما بیش از اینکه ناظر فعالان اقتصادی باشند خود یک فعال اقتصادی هستند؟ اتاق بازرگانی ایران همیشه بر این اعتقاد بوده که دولت نباید تصدی گری پیشه کند و این تصدی گری وسیع در واقع دولت را ناتوان ساخته است. دولت فعلی که باز فربه تر از دولت های پیشین است، بودجه و توان خود را در درون ساختار بزرگ خود تحصیل می برد. دولت ها نقش مدیریتی و نظارتی خود را نادیده گرفته اند و حضوری مستقیم در تولید، تجارت و اقتصاد دارند و تصمیم های

"محمد رضا انصاری" عضو هیأت رئیسه اتاق بازرگانی ایران فارغ التحصیل مهندسی عمران از دانشگاه تهران سابقه ۵۰ سال فعالیت در انجمن ها و تشکل های مختلف را دارد. ریاست شورای هماهنگی تشکل های مهندسی حرفه ای کشور را نیز بر عهده داشته که متشکل از سازندگان، پیمانکاران و مهندسین مشاور هستند. این عضو هیأت رئیسه اتاق بازرگانی ایران در گفتگو با خبرنگار پایگاه اطلاع رسانی اوپکس، نظرات خود را در خصوص مسائل جاری کشور اظهار داشتند که در ادامه می آید:

سمت و سوی اقتصاد ایران را چگونه برآورد می کنید؟

چرا چین به خرید نفت ایران ادامه خواهد داد؟

ایستادگی چین در برابر تحریم‌های آمریکا

چین که بزرگترین مشتری نفتی ایران است، حدود ۶۵۰ هزار بشکه در روز نفت از ایران خریداری می‌کند که معادل ۷ درصد از مجموع واردات این کشور است. ارزش واردات چین از ایران با قیمت فعلی بازار، ۱۵ میلیارد دلار در سال است. شرکت‌های انرژی دولتی CNPC و سینوپک چین میلیارد دلار در میدین نفتی بزرگ ایران مانند یادآوران و آزادگان شمالی سرمایه‌گذاری کرده و نفت به چین فرستاده‌اند. دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا تهدید کرده شرکت‌هایی که در ایران فعالیت می‌کنند، حق فعالیت در آمریکا را نخواهند داشت. وزارت خارجه چین در واکنش به تهدید رئیس‌جمهور آمریکا، اعلام کرد روابط تجاری و انرژی چین با ایران به منافع هیچ کشور دیگری لطمه نمی‌زند. پیش‌تر بلومبرگ به نقل از دو منبع آگاه از مذاکرات میان واشنگتن و پکن گزارش داده بود آمریکا موفق نشد چین را برای قطع واردات نفت ایران متقاعد کند.

تحلیلگران شرکت‌های "بی‌ام‌آی ریسرچ" و "میزوهو سکیوریتیز" پیش‌بینی کرده‌اند که چین ممکن است واردات نفت ارزان ایران را افزایش دهد و کاهش خرید از سوی کشورهای دیگر را جبران کند.

با بازگشت تحریم‌های اقتصادی آمریکا علیه ایران و ادامه جنگ لفظی میان دو کشور، چین نیز وارد معرکه شده است. به گزارش اوپکس به نقل از خبرگزاری‌های اقتصادی، اندری یو، مدیر دفتر بین‌المللی فدراسیون صنعت نفت و مواد شیمیایی چین اظهار کرد: شرکت‌های چینی در هر شرایطی به نفت ایران نیاز دارند و به خرید آن ادامه می‌دهند. چین به تحریم‌های آمریکا علیه ایران توجهی نخواهد کرد. این یک روال عادی میان ایران و چین است و ارتباطی به آمریکا ندارد. نفت، گاز و تجارت نباید دیگر تحت تأثیر آمریکا قرار گیرد. وی گفت: شرکت‌های چینی و روسی می‌توانند جای خالی توتال و سایر شرکت‌های اروپایی را پر کنند بنابراین بسیار غیرمحمتمل است که ایران مشکلی در حفاری و سرمایه‌گذاری در نفت داشته باشد. این مقام چینی در ادامه اظهاراتش افزود: ایران در دهه‌های گذشته با وجود تحریم‌ها توانسته است پیشرفت کند. ایران و چین می‌توانند روابط نزدیک‌تری داشته باشند. هر آنچه که آمریکا انجام دهد نمی‌تواند مانع همکاری میان ایران و چین شود. اظهارات این مقام چینی در حالی مطرح شد که جنگ لفظی میان ایران و آمریکا با حضور عربستان سعودی به عنوان رقیب منطقه‌ای ایران در یک ضلع دیگر، بالا گرفته است. حسین کاظم پور اردبیلی، نماینده ایران در اوپک ماه گذشته گفته بود ترامپ به اشتباه انتظار دارد عربستان سعودی و سایر تولیدکنندگان نفت، کاهش عرضه ناشی از تحریم‌های آمریکا علیه ایران را جبران کنند. از یک سال و نیم پیش که ترامپ قدرت را بدست گرفت، واشنگتن و ریاض روابط نزدیک‌تری نسبت به دوران ریاست جمهوری باراک اوباما پیدا کرده‌اند و عربستان سعودی اعلام کرده است به منظور کنترل رشد قیمت‌های نفت در آستانه انتخابات میان دوره‌ای مجلس و سنادر نوامبر، با خواسته آمریکا برای افزایش تولید نفت موافقت خواهد کرد.

با این حال در اقدامی که احتمالاً به منظور نشان دادن استقلال عمل در برابر مداخلات آشکار ترامپ انجام گرفت، عربستان سعودی تولید نفت خود را در ژوئیه ۴۱ هزار بشکه در روز کاهش داد و به ۳,۳ میلیون بشکه در روز رساند. تولید نفت عربستان یک ماه پس از توافق این کشور با تولیدکنندگان اوپک و غیر اوپک شامل روسیه برای افزایش تولید، کاهش یافت.

مثلت ژئوپلیتیکی

بسیاری مدعی هستند که تمایل ریاض برای پذیرش خواست آمریکا از این حقیقت منبعث می‌شود که عربستان در متقاعد کردن آمریکا برای اعمال تحریم‌های فلج‌کننده علیه ایران نقش کلیدی داشته است. ایران و عربستان سعودی از دیرباز رقیب منطقه‌ای در خاورمیانه به شمار می‌رفتند.

وضع مجدد تحریم‌ها از سوی ترامپ علیه ایران بر سر برنامه هسته‌ای، شمارش معکوس را برای تجدید فشار روی ایران آغاز کرده است. تحریم‌ها علیه بخش انرژی ایران در اوایل نوامبر آغاز خواهد شد و ممکن است صادرات نفت ایران آن هم در شرایطی که بازار فضای چندانی برای جذب شوک‌های مصنوعی ندارد، از این اقدامات خصمانه متأثر شود. ریک پری، وزیر انرژی آمریکا در اواخر ژوئن اظهار کرده بود: بر این باور است که عربستان سعودی و روسیه قادر خواهند بود تولید نفت را برای تثبیت بازار و جبران افت احتمالی عرضه ایران افزایش دهند. اما این ادعایی است که برخی از ناظران بازار نفت با آن مخالف هستند.

منجر به خود تحریمی شده و عایدی مناسبی را فراهم نخواهد کرد.

در انباشت نقدینگی گفته شده که پول در جامعه بی پول قدرت مانور بیشتری دارد چرا دولت مشکل اصلی را انباشت نقدینگی عنوان می‌کند؟

انباشت نقدینگی یک مبحث فزعی است مارشد ۲۰ تا ۳۰ درصدی نقدینگی داشتیم ولی بخش بزرگی از آن از استمهال‌ها حاصل شده است یعنی مردم توان پرداخت بدهی بانکی را نداشتند بانک استمهال کرده و با بهره ۲۵ درصد آن را تمدید کرده است شیوه‌ای که طی آن نقدینگی زیادی می‌شود و از طرف دیگر پولی در دست مردم نیست. اقتصادمقدار نقدینگی و سرمایه در سرعت گردش سرمایه است وقتی سرمایه‌ها در زمین و ملک محبوس می‌گردد و به سمت تولید نمی‌رود و هر چهار یا پنج سال یکبار این گردش سرمایه اتفاق می‌افتد این یک ضایعه بزرگ اقتصادی است.

ذی نفعان تصمیم گرفته شود میزان آزمون و خطا کاهش می‌یابد و سرعت پیشرفت افزایش پیدا می‌کند. این پروسه در تمام کشورهایی که در مسیر رشد و توسعه قرار دارند دیده می‌شود.

تحلیل شما از خود تحریمی چیست؟ به نظر می‌رسد به غیر از تحریم مانعی شده است برای عدم تحقق کامل توسعه؟

صد در صد، تصمیمات کنترل دولتی غالباً با وجود حسن نیت تصمیم‌گیرندگان باعث تجدید فعالین اقتصادی و موانعی در پیشرفت توسعه بوده است که متأسفانه ابعاد آن امروزه گسترده تر نیز شده است و خصوصاً در حوزه صادرات که چند میلیارد دلار صادرات خالص سهم بخش خصوصی ماست به جای حمایت دولت از این بخش در دنیای پر رقابت کنونی، به قصد ورود ارز بیشتر به کشور موجب کاهش صادرات می‌گردد، کنترلی که نهایتاً

که برای اصلاح مصوبه ناچار شدند پشت سر هم مصوبات و بخشنامه‌های گوناگونی برای ترمیم تصمیم‌های قبلی بدهند.

تصویب نظام رگولاتوری تا چه حد تأثیر گزار خواهد بود؟

رگولاتوری با تصمیم فردی در تضاد است اما تصمیمات فردی با استفاده از رگولیشن تصمیمات درستی خواهد بود در واقع رگولاتوری خطاها را کاهش می‌دهد و در تصمیم‌گیری‌ها قاعده و قوانین رگولاتوری می‌تواند نتایج ثمربخشی را عاید اقتصاد ماکند.

و از مزیت‌های رگولاتوری، تصدی‌گری دولت هم کمتر می‌شود همان چیزی که بخش خصوصی می‌خواهد.

امیدواریم رگولاتوری به صورت یک قانون تأثیرگذار اجرایی شود. اگر با استفاده از کارشناسی و مشورت‌های جمعی خصوصاً با

نیاز صنعت قیر به ثبات اقتصادی

سید حامد حسینی

کارشناس قیر و عضو اتحادیه اوبکس

سال ۹۷ اگر چه با خوشبینی و امید زیادی برای فعالان صنعت قیر آغاز گردید اما هر چه از آغاز سال گذشت این امیدها کمرنگ تر شد و خوش بینی ها بیشتر رنگ باخت. با توجه به حضور بازیگران مختلف و متعدد در این صنعت، بخش های مختلفی بر این امیدها و خوش بینی ها تأثیر گذار هستند که بیش از هر چیز نیاز به انسجام در تصمیم گیری و دخالت دادن بخش خصوصی در تصمیم سازی ها را مشخص می سازد. در اینجا با ذکر چند سرفصل برخی از بخش های این صنعت طی ماه های اخیر را مورد بررسی قرار میدهیم.

۱. بخشنامه های ارزی

از فروردین ماه ۹۷ با ابلاغ بخشنامه جدید ارزی و ایجاد تکالیف متفاوت برای واردکنندگان و صادرکنندگان کشور، ثبات صنعت دستخوش تغییراتی گردید. صادرکنندگان در مواجهه با این بخشنامه با ابهامات زیادی روبرو بودند که ناشی از عدم جامعیت بخشنامه مذکور بود. به مرور زمان این بخشنامه با اصلاحات و بخشنامه های بعدی کامل تر گردید و در برخی موارد مجدداً تغییر یافت. در این میان اعمال سلیقه های متفاوت توسط بخش های مختلف حاکمیتی نیز بعضاً مشکلاتی را برای صادرکنندگان بوجود می آورد. در جلسات مستمر و هم اندیشی های مداوم فعالان صنعت، بارها بر عزم صادرکنندگان قیر برای کمک به دولت و یاری رساندن کشور با ورود ارز توسط فعالان این بخش تأکید شد ولی متأسفانه مجال این امر به فعالان صنعت داده نشده است. صادرکنندگان عمده بخش خصوصی به خوبی به کمبودهای ارزی کشور واقف هستند و می خواهند در این شرایط دولت را یاری رسانند اما بخشنامه های مداوم بدون توجه به راهکارهای اتحادیه و تشکل های خصوصی این مجال را از صادرکنندگان قیر

گذشته مساله خوراک واحدهای تولیدی بوده است. پیش از این تنها تولیدکنندگان قیر متقاضی و کیوم تولیدی پالایشگاه ها بودند درحالی که امروز تنوع متقاضیان بیشتر شده است. از طرف دیگر شمار تولیدکنندگان نیز نسبت به سالهای گذشته افزایش یافته است اما نحوه تخصیص خوراک روال منظم و ثابتی را پیدا نکرده است. در این خصوص بورس کالا نیز با تصمیمات و اقدامات یک جانبه که مورد تأیید اکثر فعالان صنعت قیر نیست، به این مسایل دامن زده است. از جمله این موارد عرضه های پرمیوم در بورس و سقف رقابتی است که تولیدکنندگان را با مشکلاتی مواجه کرده است. واحدهای تولیدی بعضاً زیر ۵۰ درصد ظرفیت خود مشغول به کار هستند زیرا ماده اولیه به میزان مناسب در اختیارشان قرار نمی گیرد. در این خصوص پالایشگاه ها نیز که موظف به عرضه میزان مشخصی ماده اولیه بوده اند، از اجرای تعهدات خود سر باز زده اند و میزان توافق شده را عرضه نمی کنند.

۳. قیرهای تهاتری:

یکی از موارد بحث برانگیز در صنعت قیر قیرهای تهاتری است که افراد مختلف به آنها دسترسی دارند و بازار صنعت را دچار اختلال میکنند. خوشبختانه اخیراً معاون وزیر راه و شهرسازی اعلام کرده است که دیگر قیر مجانی در اختیار کسی قرار نمیگیرد که امید است در عمل نیز این تصمیم انجام شود. فعالان صنعت

قیر معتقدند که بودجه لازم جهت استفاده از قیر در پروژه های شهرداری و وزارت راه به صورت نقدی به این نهادها پرداخت شود و از اعطای اعتبار به صورت کالایی پرهیز گردد. این امر سبب سازماندهی بیش از پیش صنعت قیر خواهد شد. این اقدام در کنار بخشنامه وزارت نفت در خصوص کسب مجوز از این وزارت جهت صادرات قیرهای تهاتری (علاوه بر مجوز بورس) میتواند تکمیل کننده این بخش از ساماندهی بازار باشد.

۴. صادرات:

بخش عمده ای از تولیدکنندگان قیر در واقع صادرکنندگان این محصول نیز هستند. علاوه بر این بسیاری از شرکتهای بازرگانی نیز به صادرات قیر مشغول هستند. یکی از مهمترین الزامات توسعه صادرات و رشد صادرات ثبات در شرایط اقتصادی و قوانین موضوعه است تا بتوان اقدامات را برنامه ریزی نمود. طی ماه های گذشته بارها و بارها فعالیت صنعت قیر از محاسبه قیمت محصول تولیدی یا صادراتی خود عاجز شده اند یا نسبت به تغییر قیمتتهای خود اقدام نموده اند زیرا شرایط با ثبات در اقتصاد و قوانین وجود نداشته است. برخی از

این مسایل عبارتند از: نبودن رویه یکسان در گمرکات صادراتی جهت محاسبه ارزش محموله های صادراتی که بعضاً ارزش معامله در بورس کالا ملاک ارزش گذاری قرار گرفته است در حالی که اصولاً تسویه فروش ها در بورس به صورت ریالی است؛ مشمول شدن قیر در زمره کالاهای پرخطر جهت حمل و صادرات در حالیکه طی ده ها سال گذشته چنین موضوعی نبوده است؛ اقدامات بورس کالا در جلوگیری از رقابت آزاد و شفاف و تصمیمات یکجانبه بدون توجه به نظرات مشورتی تشکل های متولی قیر کشور که بویژه امکان رقابت را از بازرگانان باسابقه صنعت قیر سلب کرده است؛ تاخیر در عودت وجوه ارزش افزوده به صادرکنندگان که البته با اقدامات مسوولین روند بهتری پیدا کرده است اما همچنان مورد رضایت صادرکنندگان نیست؛ تغییر در نرخ های حمل و نقل و افزایش کرایه های باربری به نقاصد صادراتی با توجه به افزایش قیمت ارز که توان رقابت را از فعالان صنعت گرفته است؛ ورود قیر و مواد اولیه قیر از کشور عراق که به عنوان یک آلترناتیو محصول

ایرانی مطرح شده است و بعضاً با توجه به پایین بودن قیمت صادرکنندگان ترجیح میدهند به جای کالای ایرانی از این محصولات استفاده نمایند؛ فرآیندهای استاندارد و نمونه برداری که میتوان با تسهیل در آنها سرعت صادرات را بهبود بخشید. به هر حال صادرکنندگان قیر به عنوان یکی از اقلام مهم صادراتی کشور انتظار ثبات در شرایط و قوانین و بستر فعالیت را دارند تا بتوانند به فعالیت خود ادامه دهند. در پایان لازم به ذکر است که این موارد تنها بخشی از نگرانی های فعالان صنعت است و پوشش دهنده تمام مسایل نیست. امید است که مسوولان با فزادادن به تشکل ها و اتحادیه های تخصصی و مشارکت دادن ایشان در تصمیم سازی های مربوط به صنعت مربوطه، امکان رشد اقتصادی در این بخش ها را فراهم آورند. به ویژه آنکه در صنعت قیر شمار زیادی از شرکتهای خصوصی واقعی در حال فعالیت هستند که مایل به همکاری با دولت جهت بهبود شرایط ارزی و حل برخی تنگناهای صادراتی در شرایط تحریم را دارند.

صنعت قیر در محاق سیاست های ارزی

محمد غفاری

شرکت آترا کران

صنعت قیر ایران از سال ۱۳۸۲ با آغاز خصوصی سازی هایی که در پالایشگاههای کشور اتفاق افتاد و بعد از آن در سال ۱۳۸۶ با ورود بخش خصوصی واقعی به بازار، فراز و نشیب های زیادی را تجربه کرده است ولی اتفاقاتی که در یک سال اخیر افتاده، شرایط بازار را متفاوت کرده است و نگرانی هایی برای ادامه فعالیت وجود دارد. مسلماً قیر ایران چیزی نیست که بتوان آن را نادیده گرفت ایران یکی از عمده تولید کنندگان قیر در دنیاست و سالیانه تقریباً ۳ تا ۳/۵ میلیون تن انواع گریدهای قیر کشور در حال صادر شدن به بازارهای مختلف جهان است که در حقیقت مباحث اقتصادی و سیاسی کشور، بر روی تولیدات و حجم صادرات این محصول تأثیر گذاشته است. گپ قیمتی شدیدی که بین قیمت ایران و قیمت های جهانی این کالا وجود داشته باعث گردیده که بازارهایی برای قیر ایران به وجود آمده یا از بین برود ولی اگر بتوانیم زودتر به یک ثبات تصمیم گیری در مورد بحث های ارزی که هم اکنون بزرگترین مسئله شرکت های صادرکننده عدم شفافیت

ایران یکی از عمده تولید کنندگان قیر در دنیاست و سالیانه تقریباً ۳ تا ۳/۵ میلیون تن انواع گریدهای قیر کشور در حال صادر شدن به بازارهای مختلف جهان است

در مورد سیاست های کلان ارزی کشور است، برسیم، بتوان ثبات نسبی را در بازار ایجاد نماییم. صدور بخشنامه های مختلف، تغییرات بخشنامه ها، عدم اجرای صحیح بعضی از بخشنامه هایی که فقط ابلاغ شده باعث شده که تولیدکننده ها و صادرکننده ها با توجه به تفاوت نوع سهام دارانشان و تفاوت سایز شرکت های تولیدکننده بعضاً در گیر سودهای مقطعی و شاید حتی بعضی از مواقع کاذب شوند و بعضی از شرکت ها هم نگرانی هایی در مورد اجرای بعضی از

بخشنامه ها دارند که فقط ابلاغ شده و اجرا نشده است. اتحادیه صادر کنندگان فرآورده های نفتی که مجموعه بسیار قوی از شرکت های تولیدکننده و صادرکننده و حتی بازرگان ها را در کنار هم جمع کرده است و همچنین افرادی که در این اتحادیه حضور دارند قطع یقین دانش، تخصص، تجربه و توانمندی های خوبی دارند و می توانند با هم اندیشی و راه حل هایی این صنعت را در این شرایط خاص کمک نمایند به شرط آن که این اعتماد به اتحادیه در نهادهای دولتی مثل بورس کالا، گمرک، بانک مرکزی و... وجود داشته باشد و از این توان ظرفیتی مشاوره ای این اتحادیه به صورت صحیح استفاده گردد تا سیاست گذاری هایی انجام شود که نه تنها ما را دچار مشکل نکند بلکه کمک بکند برای اینکه بتوانیم در این شرایط اقتصادی خاص، به کشور از نظر در آمد ارزی حاصل از صادرات، کمک نماییم. به هر حال قیر ایران هیچ وقت کالای تحریمی نبوده و هنوز هم نیست و بعید است که در سیاست گذاری های بین المللی، قیر ایران را یک کالای تحریمی در نظر بگیرند.

مشکلات صادر کنندگان فرآورده های نفتی

پور نایب زاده

پترو ستاره صبا

یکی از مهمترین موانع رشد و توسعه، نبود سنخیت در برنامه و سیاست کلی و جاری بوده است. این عدم سنخیت باعث انفعال اهداف برنامه ای چشم انداز شده و اقتصادمحور صادرات نتوانسته در اولویت برنامه ای قرار بگیرد. در حوزه نفت، گاز و پتروشیمی نیز وجود رانت و تبعیض، یارانه و ... از مهمترین عوامل موانع صادرات خصوصاً در بخش اقتصاد خصوصی بوده است که همچنان در تداوم مستمر است. موضوع فساد جنبی نیز در این حوزه به دلیل عدم توجه نظارتی و با عدم توانمندی در نظارت بر سیاست های جاری، خود موجب شده شفافیت و اهداف صادراتی تحت تأثیر نباشد. سلیقه ای عمل نمودن بدون در نظر داشتن بنیه اقتصاد جامع ملی و مقاومت در حوزه رقابت منطقه ای فرصت ها را از دست رفته کرده و علی رغم واکاوی و وجود فساد، توجهات به دور زدن تحریم ها، پویایی ثروت ملی را تحت تأثیر خود قرار داده و انضباط صنعتی چه در بخش خصوصی و چه دولتی و شبه دولتی اقتصاد پنهانی را بنیان نهاده تا جایی که رقبای منطقه ای ما پس از پی بردن و تحقیقات، نفوذ خود را در این اقتصاد یعنی اقتصاد پنهان گسترانده و مسیر تخریب را مهیا کرده اند. این هجمه باعث می گردد اقتصاد بخش خصوصی در حوزه نفتی و مشتقات آن نیز دچار بی انضباطی گشته و این موانع روز به روز افزونتر گردد تا جایی که قدرت و ارزش ثروت ملی را به پایین ترین سطح خود رسانده و پول ملی تبدیل به کاغذ ملی شود.

از جمله مشکلات مربوط به تولید و صادرات فرآورده های هیدرو کربن می توان به موارد ذیل اشاره نمود:

شیوه قیمت گذاری بورس کالا و انرژی از جمله اعتراضات این بخش می باشد که بر اساس قیمت پایه ثانویه و بعد از رقابت در مورد قیمت های اولیه شکل می گیرد و گاهی اوقات منجر به افزایش تا ۴۰ درصدی قیمت ها به تناوب روزهای عرضه در ماه می گردد.

همچنین جرائم فوق العاده سنگین و خارج از عرف ماده ۱۶ گمرک که به تشخیص کار گروه فنی تعیین ماهیت صورت گرفته و تاکنون مسبوق به سابقه نبوده است و به نظر میرسد بسیار سخت گیرانه اتخاذ شده است. از طرفی حذف خوش نامی ها و ازدیاد واحدهای تولیدی و پیوستن واحدهای تولیدی روغنی و تینری و ... به جرگه صادر کنندگان هیدرو کربن ها، کمبود مواد اولیه و تعیین مساوی خوراک در بورس کالا و انرژی بدون در نظر گرفتن ظرفیت پروانه بهره برداری و آمار صادرات سالهای پیشین هر واحد تولیدی نیز از مشکلات این صنعت می توان بر شمرد. هزینه های هنگفت آزمایشگاهها و قیمت گذاری نرخ میعانات گازی بدون هیچ گونه استدلال منطقی در رابطه با نرخ های جهانی و نرخ تسعیر ارز از موضوعات و معضلات مورد توجه در هیدرو کربن ها است.

اعلا صادقی

پترو ایمن پارس آسیا

با تجربه سی و چند ساله که در صنعت روغن موتور فعالیت داشته ام تا کنون با اوضاع نابسامان و آشفته کنونی روبرو نبوده ام. از عدم تعیین قیمت خوراک و مواد اولیه جهت پالایش و تصفیه تا کمبود و نبود مواد اولیه کالا جهت تولید و به تبع آن سردرگمی تولید کننده بابت تامین مواد اولیه و مشکلات تولیدی و بهاء قیمت تمام شده و عرضه آن در چنین بازار آشفته و به هم ریخته و دست آخر هم مواجهه با نهادهای سازمان ها و مشکلات افزایش قیمت و نبود رویه یکسان برای کنترل قیمت ها که همه این عوامل به توقف تولید و تعدیل نیروی کار منتج شده است.

در خصوص مشکلات این بخش شاید بتوان اشاره ای به وضعیت تولید روغن موتور و فرآورده های روغنی کرد که از این قاعده مستثنی نبوده و با وجود تسهیلات و امکانات و بهره مندی چهار شرکت اصلی و بزرگ (تصفیه اول) از خوراک یارانه ای و عدم امکان رقابت شرکت های کوچک تر فضای نابرابر و ناعادلانه ای برای تولید کنندگان این محصولات ایجاد می گردد که ناگزیر منجر به تعطیلی واحدهای تولیدی میگردد.

برای عبور از چنین اوضاع نابسامان پیشنهاد می گردد شرایط کار و فضای مناسب برای همه تولید کنندگان اعم از تصفیه اول و تصفیه دوم یکسان سازی گردد و برای همه فعالان این صنعت ارز یکسان برای صادرات و واردات اختصاص یابد که شاید مرهمی بر زخم های کهنه و نو تولید کنندگان باشد.

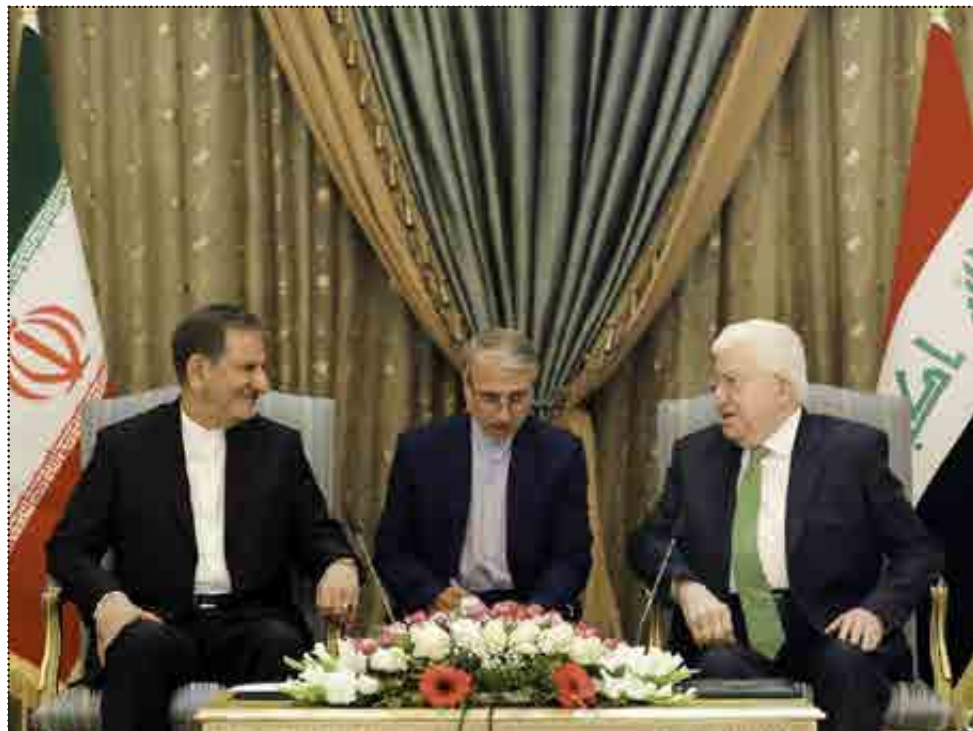

فرهاد رحمانی

کارشناس فرآورده های روغنی

مزایا و موانع فروش نفت خام توسط بخش خصوصی

بخش دولتی
محدودیت هایی دارد
که عملا اجازه نمی
دهد بتواند به صورت
فعال قدرت چانه زنی
داشته باشد. در حالی
که این موضوع
راز موفقیت بخش
خصوصی است

عراق بزرگترین شریک تجاری ایران

عراق در حال حاضر
یکی از بزرگترین
شرکای تجاری
ایران است و حجم
روابط ایران با عراق
به اندازه ۴ قاره
اروپا، اقیانوسیه، آفریقا
و آمریکای لاتین است

باشد در تجارت صنعت نفت و حوزه صادرات نفت خام فعالیت کند باید با یک پالایشگاه قرارداد داشته باشد. زمانی که نفت به بورس برده می شود همه سهام داران با پالایشگاه قرارداد ندارند. نکته دوم این است که قیمت پایه ای را امور بین الملل شرکت ملی نفت ایران اعلام کرده و روی قیمت خودش ایستاده است در حالی که ساختار بورس عرضه و تقاضا است و قیمت افزایش یا کاهش پیدا می کند. این کارشناس ارشد حوزه انرژی با اشاره به حجم و شیوه پرداخت اظهار کرد: قیمت محموله هایی که توسط شرکت ملی نفت ایران برای عرضه نفت خام مطرح می شود با میانگین قیمت ۷۵ دلار نفت عدد بزرگی است. شیوه پرداخت و جابه جایی این پول با توجه به محدودیت ها تعریف نشده است. پدیدار با تاکید بر اینکه زیربنای لازم برای حضور بخش خصوصی که بتواند محموله های کوچک تر با شیوه پرداخت سهل تر یا مکانیزم هایی که نظام پولی و بانکی کشور تعریف کند وجود ندارد، تصریح کرد: عملا فروش نفت ایران از طریق بخش خصوصی در حال حاضر مقدور نیست. وی در ادامه در مورد مزایای فروش نفت خام توسط بخش خصوصی توضیح داد: زمانی که وارد معاملات خرد می شوید ریسک ها کاهش می یابد. برای مثال ریسک فروش، ریسک خطر پرداخت و... کاهش می یابد. از سوی دیگر در روابط بین الملل محدودیت ها برای ارگانهای رسمی است. این کارشناس ارشد حوزه انرژی ادامه داد: روابط رسمی و غیر رسمی بخش خصوصی با تجارت جهانی بسیار گسترده تر است تا بخش دولتی. بخش دولتی محدودیت هایی دارد که عملا اجازه نمی دهد بتواند به صورت فعال قدرت چانه زنی داشته باشد. در حالی که این موضوع راز موفقیت بخش خصوصی است.

تحریم های نفتی آمریکا علیه ایران از آبان ماه به صورت رسمی آغاز می شود و برخی کارشناسان استفاده از توان بخش خصوصی برای صادرات نفت خام را برای گذر از شرایط تحریم پیشنهاد کرده اند. پیشنهادی که هر چند مزایایی دارد اما در حال حاضر ناممکن به نظر می رسد. در این راستا رضا پدیدار، کارشناس ارشد حوزه انرژی با بیان اینکه ساختار فروش بین المللی در ایران مطابق ضوابط و مقررات امور بین الملل شرکت ملی نفت است در مورد محدودیت های فروش نفت خام توسط بخش خصوصی توضیح داد: طبق این ساختار صرفا امور بین الملل مأموریت فروش نفت را دارد. در این فرآیند چند موضوع مهم مطرح است. نخست قیمت، دوم حجم صادراتی و نکته سوم شیوه معاملاتی پرداختی است. وی افزود: از سوی دیگر اگر فردی قصد داشته

دکتر سید حمید حسینی دبیر کل اتاق بازرگانی مشترک ایران و عراق در میزگرد تحلیل روابط سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و امنیتی ایران و عراق و منافع متقابل دو کشور از این روابط در شرایط کنونی در شبکه مستند گفت: آمار صادرات ایران به عراق ۳ میلیارد و هشتصد میلیون دلار است که شامل نفت و گاز و ترانزیت نمی شود. هفت میلیون و ۱۰۰ هزار تن کالا در ۵ ماه گذشته به کشور عراق صادر شده است که قیمت متوسط آنها ۵۴۵ دلار بوده است. در این زمینه اولویت صادرات به عراق شامل مصالح ساختمانی، میوه و تره بار و مواد غذایی بوده است. و در روز ۱۷ شهریور نیز ۲۱۴ کامیون عراقی در مرز شلمچه بارگیری کردند که نشان می دهد مسائل بصره نقشی در صادرات کالا به عراق نداشته است. حسینی در ادامه با توجه به مشترکات تاریخی ایران با عراق گفت: ما با کشور عراق دارای تاریخ مشترک هستیم و یک روزی دو کشور یکی بودند. ترکیه با وجود تاریخ ۵۰ ساله هیچگونه نفوذ فرهنگی در عراق نداشته است و زبان دوم مردم عراق اکثرا فارسی است و هیچ اثری از ترکیه نیست. عراق در حال حاضر یکی از بزرگترین شرکای تجاری ایران است و حجم روابط ما با عراق به اندازه ۴ قاره اروپا، اقیانوسیه، آفریقا و آمریکای لاتین است و صادرات به کشور عراق بسیار بیشتر از این چهار قاره می باشد. چین در سال ۲۰۱۶، ۲۳،۵ درصد و ترکیه ۲۳ درصد از بازار عراق را در اختیار داشته است و ایران ۲۰ درصد از این بازار را در اختیار داشته است که پیش بینی میشود تا ۳۱ درصد هم

پیشرفت داشته باشد. سطح و حجم روابط بسیار بالا رفته است و در حال حاضر هر دو کشور به هم نیاز دارند و این نیاز دو کشور باعث شده این روابط رو به گسترش باشد و دیگران را عصبانی نماید. سخنگوی اتحادیه صادر کنندگان نفت، گاز و پتروشیمی در خصوص موقعیت ژئوپلیتیکی عراق افزود: ایران با وجود عراق و سوریه ظرف مدت ۵۴ ساعت به لبنان می رسد که این مسیر می تواند مسیر ژئوپلیتیک ایران در منطقه را بی نظیر نماید که دیگران از این موضوع به شدت وحشت دارند که ایران از این مسیر راه به مدیترانه و اتحادیه اروپا پیدا کند. بعد از تحریم یکی از حلقه هایی که میتواند ما را از تحریم نجات دهد کشور های عراق، چین، هند و روسیه است.

آخرین وضعیت ایران در بزرگ‌ترین میدان گازی جهان

میدان گازی پارس جنوبی که عنوان بزرگ‌ترین میدان گازی جهان را یدک می‌کشد بین ایران و قطر مشترک بوده و هر چند ایران در طول سال‌ها از قطر در برداشت از این میدان عقب بوده اما روند توسعه پارس جنوبی در طرف ایران در سال‌های اخیر رو به رشد بوده است. به طوریکه که انتظار می‌رود تا پایان سال ۱۳۹۸ همه فازهای باقی‌مانده توسعه نیافته، یعنی فازهای ۱۳، ۱۴، ۲۲ تا ۲۴، توسعه یابند و از پروژه پارس جنوبی فقط پرونده فاز ۱۱ باز بماند.

به گزارش اوپکس، تاکنون همه بلوک‌های مرزی پارس جنوبی در طرف ایران به جز فاز ۱۱ تولیدی شده است. تا پایان امسال فازهای ۱۳، ۲۲، ۲۴ کامل می‌شود و بخشی از فاز ۱۴ در سال آینده تکمیل خواهد شد. به طور کلی همه فازهای باقی‌مانده پارس جنوبی به جز فاز ۱۱ تا پایان سال ۱۳۹۸ تکمیل می‌شود. به طور کلی میزان افزایش تولید از پارس جنوبی در پنج سال گذشته ۳۰۰ میلیون مترمکعب بوده است.

مقایسه وضعیت ایران با قطر در پارس جنوبی

تعداد چاه در حال بهره‌برداری از میدان مشترک پارس جنوبی در مردادماه ۱۳۹۲ در ایران ۱۱۰ و در قطر ۴۰۱ حلقه بوده است. این میزان در اسفندماه سال ۱۳۹۶ در ایران به ۲۵۲ رسید و در قطر همان ۴۰۱ حلقه چاه ماند. تولید روزانه گاز غنی از این میدان در مردادماه سال ۱۳۹۲ در ایران ۲۸۵ میلیون مترمکعب و در طرف قطری ۵۶۶ میلیون مترمکعب بود که این میزان تا اسفندماه سال ۱۳۹۶ در قطر ثابت ماند و در ایران به ۵۷۰ میلیون مترمکعب رسید.

برداشت تجمعی گاز غنی از میدان پارس جنوبی در مردادماه سال ۱۳۹۲ در ایران ۵۹۶ میلیارد مترمکعب و در قطر ۱۵۶۰ میلیارد مترمکعب بوده که این میزان در اسفندماه سال ۱۳۹۶ در ایران به ۱۲۳۲ و در قطر به ۲۲۸۰ میلیارد مترمکعب رسید.

همچنین ظرفیت برداشت از لایه‌های نفتی پارس جنوبی که در مردادماه سال ۱۳۹۲ در طرف ایران صفر بود در اسفندماه سال ۱۳۹۶ به ۲۵ هزار بشکه در روز رسید. این میزان در طرف قطری در مردادماه سال ۱۳۹۲، ۳۰۰ هزار بشکه در روز بود که تا اسفندماه سال ۱۳۹۶ بر همین میزان باقی ماند.

پیش‌بینی تولید روزانه ۵۶ میلیون مترمکعب گاز از فاز ۱۳ تا زمستان

طبق آخرین اخبار دو ردیف شیرین‌سازی این پالایشگاه به بهره‌برداری رسیده است که به تدریج پس از رسیدن به ظرفیت کامل در مجموع روزانه ۲۸،۲ میلیون مترمکعب گاز را شیرین‌سازی و به شبکه سراسری ارسال می‌کند.

ردیف نخست شیرین‌سازی گاز پالایشگاه فاز ۱۳ که اواخر اسفندماه پارسال راه‌اندازی شد هم‌اکنون روزانه ۹ میلیون مترمکعب گاز را فرآوری می‌کند و دومین ردیف این پالایشگاه که ابتدای خردادماه امسال به بهره‌برداری رسید با تولید بیش از هفت میلیون مترمکعب گاز عملیاتی است. به طور کلی هدف از توسعه فاز ۱۳ پارس جنوبی تولید روزانه ۵۶ میلیون و ۶۰۰ هزار مترمکعب گاز غنی، ۷۵ هزار بشکه میعانات گازی، ۴۰۰ تن گوگرد و تولید سالانه ۱،۰۵

میلیون تن ال پی جی و یک میلیون تن اتان است.

پیش‌بینی‌ها حاکی از آن است که دو ردیف دیگر شیرین‌سازی این پالایشگاه به‌زودی و احتمالاً تا آبان‌ماه عملیاتی شود تا به این ترتیب ظرفیت تولید گاز در این پالایشگاه به روزانه ۵۰ میلیون مترمکعب برسد.

به طور کلی پالایشگاه فاز ۱۳ پارس جنوبی ۹۰ درصد پیشرفت فیزیکی داشته است و در بخش ساخت سکوهای چهارگانه این فاز نیز سکوی B ۱۳ تا پایان شهریورماه و ۱۲A، ۱۳C و ۱۳D پس از اتمام مراحل ساخت آماده بارگیری و نصب در موقعیت مخزنی خود می‌شوند. قرار است زمستان امسال در مجموع ظرفیت تولید روزانه ۵۶ میلیون مترمکعب گاز از این فاز محقق شود.

فاز ۱۳ یکی از پنج فاز باقی‌مانده و توسعه نیافته از میدان گازی پارس جنوبی، بزرگ‌ترین میدان گازی جهان مشترک بین ایران و قطر است. قرار است پنج فاز مذکور که شامل ۱۳، ۱۴، ۲۲ تا ۲۴ است تا پایان سال ۱۳۹۸ به بهره‌برداری برسند و به جز فصل فاز ۱۱، پرونده توسعه میدان گازی پارس جنوبی به طور کامل بسته شود.

تکمیل بخش دریایی فاز ۱۴

در این راستا فاز ۱۴ پارس جنوبی در بخش دریایی پیشرفت مطلوبی داشته و تکمیل پالایشگاه این فاز، با بر خورداری از پیشرفت بیش از ۷۸ درصدی به پایان سال ۹۸ موكول شده است.

پیش‌بینی‌ها حاکی از آن است که نخستین ردیف شیرین‌سازی پالایشگاه فاز ۱۴ سال ۹۸ به بهره‌برداری می‌رسد و بخش دریایی این فاز پیشرفت مطلوبی دارد و انتظار می‌رود تا پایان امسال تکمیل شود.

طرح توسعه فاز ۱۴ پارس جنوبی با هدف تولید روزانه ۵۶ میلیون و ۶۰۰ هزار مترمکعب گاز ترش، ۷۵ هزار بشکه میعانات گازی و تولید سالانه بیش از یک میلیون گاز

مایع، یک میلیون تن اتان مصرفی واحدهای پتروشیمی و تولید روزانه ۴۰۰ تن گوگرد در منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس در حال اجراست.

ساخت سکوهای دریایی این طرح در

مجموع پیشرفت بالای ۹۰ درصد دارد. سکوی A ۱۴ این فاز با ظرفیت ۱،۱۴ میلیون مترمکعب که در یارد صنعتی بندرعباس ساخته شده است، اردیبهشت ماه امسال نصب و راه‌اندازی شد و هم‌اکنون عملیاتی شده است. سکوی C ۱۴ نیز تا پیش از پایان شهریورماه نصب می‌شود. ساخت سکوی B ۱۴ و D ۱۴ از دیگر سکوهای این فاز در یارد ایزوایکو پیشرفت مطلوبی دارد و انتظار می‌رود تا پایان سال به تدریج در محل خود در خلیج فارس نصب شوند.

تزریق بیش از ۷ میلیون مترمکعب گاز شیرین به خط ششم سراسری از فاز ۲۲ تا ۲۴ فازهای ۲۲ تا ۲۴ پارس جنوبی از دیگر فازهای باقی‌مانده پارس جنوبی است که پیش‌بینی‌ها حاکی از آن است که تا پایان امسال به بهره‌برداری کامل برسد. این فاز معادل دو فاز استاندارد از فازهای بیست و چهارگانه است. سکوی دریایی فاز ۲۲ اوایل خردادماه امسال با موفقیت نصب شد. ساخت سکوی A ۲۴ تا پایان شهریورماه به اتمام می‌رسد و آماده بارگیری از یارد صنعتی صدرا در بوشهر به سوی آب‌های خلیج فارس می‌شود، ضمن این که ساخت سکوهای ۲۳ و B ۲۴ وضع مطلوبی دارد.

تولید روزانه ۵۶ میلیون و ۶۰۰ هزار مترمکعب گاز ترش، ۷۵ هزار بشکه میعانات گازی و تولید سالانه بیش از یک میلیون گاز مایع، یک میلیون تن اتان مصرفی واحدهای پتروشیمی و تولید روزانه ۴۰۰ تن گوگرد از اهداف این طرح است.

نخستین ردیف شیرین‌سازی پالایشگاه این فاز اسفندماه سال گذشته راه‌اندازی و آماده دریافت گاز ترش از میدان گازی پارس جنوبی شد. تولید گاز شیرین از این واحد فرآورشی در خردادماه امسال آغاز شد و هم‌اکنون با دریافت گاز ترش از فازهای شش تا هشت پارس جنوبی، بیش از هفت میلیون مترمکعب گاز شیرین را به خط ششم سراسری تزریق می‌کند.

برداشت تجمعی گاز

غنی از میدان پارس

جنوبی در مردادماه

سال ۲۹۳۱ در ایران

۶۹۵ میلیارد مترمکعب

و در قطر ۰۶۵۱

میلیارد مترمکعب

بوده که این میزان در

اسفندماه سال ۶۹۳۱

در ایران به ۲۳۲۱ و در

قطر به ۰۸۲۲ میلیارد

مترمکعب رسید

معرفی ترمینال و بندر فراسکو در عسلویه

رامین مرآتی
مدیر عامل شرکت فراسکو

بندر فراسکو در عسلویه به عنوان اولین بندر تخصصی فرآورده‌های نفتی با سرمایه‌گذاری بخش غیر دولتی ایران و بدون استفاده از هر گونه تسهیلات بانکی، احداث شده است. این بندر واقع در غرب منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس، در راستای اهداف برنامه‌های توسعه کشور، پاسخ به نیازهای صنعت نفت و در جهت گسترش زیرساخت‌های بنادر تخصصی نفتی ایجاد شده و در حال توسعه است. بندر تخصصی نفتی فراسکو، به دلیل نزدیکی به شبکه بزرگراهی (فاصله چند متری) و فاصله ایمن از فازهای پالایشگاهی و پتروشیمی، به عنوان تنها بندر نفتی منطقه در حال ارائه خدمات ترمینالی و بندری می‌باشد.

مرآتی مدیر عامل این ترمینال در گفتگو با خبرنگار دنیای انرژی ادامه داد: ما در طراحی و نگارش طرح جامع احداث و توسعه ترمینال و بندر فراسکو در عسلویه موضوعاتی چون ایجاد بندر تخصصی نفتی با امکانات مطلوب جهت ارائه خدمات ترانزیت، صادرات تولیدات نفتی و پتروشیمی منطقه ویژه پارس و تولیدات مواد نفتی پالایشگاه‌های کوچک و بزرگ داخلی، ارائه خدمات دریایی، بانکرینگ، ارائه خدمات تعمیراتی به فازهای پالایشگاهی و پتروشیمی، ایجاد زنجیره ارزش بین بنادر نفتی ایران و حوزه خلیج فارس را پیش‌بینی و مد نظر قرار داده‌ایم.

با توجه به اتمام فاز اول آن در سال ۱۳۹۴ با احداث مخازن مناسب جهت ذخیره‌سازی برخی فرآورده‌های

پهلویی نفت کش یک صد هزار تنی به طول ۲۴۰ متر در اسکله شماره دو بندر فراسکو جهت بارگیری

دولتی کشور در پایان افزود: در حال حاضر تأسیسات بندری را ساخته ایم که شامل موج شکن به طول ۱۴۵۰ متر و حوضچه آرامش به مساحت ۵۲ هکتار، بزرگ ترین اسکله نفتی بنادر سواحل جنوبی ایران به طول ۳۲۴ متر و ظرفیت ۱۰۰ هزار تن و اسکله دیگری به طول ۲۱۴ متر و ظرفیت ۳۰ هزار تنی می باشد. ظرفیت فعلی سالانه بندر، ۵ میلیون تن است که با تکمیل طرح توسعه بندر و ایجاد ۶ پست اسکله دیگر (مجموعاً ۸ پست اسکله عمیق) به ظرفیت ۱۸ میلیون تن خواهیم رسید. در صورت نیل به این اهداف، بندر فراسکو بزرگ ترین بندر تخصصی فرآورده های نفتی کشور خواهد شد.

باید گسترش یابد، اما با همین امکانات فعلی و موجود و با مدیریت مناسب، بندر فراسکو غیر از پاسخگویی به صادرات سالانه ۵۵ میلیون تنی فرآورده های نفتی و محصولات پتروشیمی ایران، ظرفیت ۱۰ میلیون تن ترانزیت سالانه مواد نفتی از کشورهای غربی، شمال و شمال شرقی ایران را فراهم نموده است. در این آمارها صادرات نفت خام و میعانات که عمدتاً از طریق اسکله های T-Jetty در جزیره خارک و اسکله های شناور (SPM) در عسلویه صادر می شوند، لحاظ نشده و فقط به حجم صادرات فرآورده های نفتی و محصولات پتروشیمی پرداخته شده است. مدیرعامل بزرگترین بندر نفتی بخش غیر

بندر فراسکو ظرفیت ۱۰ میلیون تن ترانزیت سالانه مواد نفتی از کشورهای غربی، شمال و شمال شرقی ایران را فراهم نموده است

نمایی از ترمینال و بندر فراسکو در عسلویه

ترمینال نفتی و بندر فراسکو در عسلویه

و تخلیه روزانه ۸۵۰ دستگاه تانکر حمل فرآورده های نفتی را داراست. در ترمینال فراسکو تاکنون بیش از ۱۲۵ هزار تانکر مواد نفتی و پتروشیمی، پذیرش و تخلیه شده اند. معتقدیم افزایش ظرفیت مخازن کنار بنادر نفتی و توسعه اسکله های عمیق و بین المللی برای ایران بسیار ضروری است. لذا امکانات بندری جدید الاحداثی مانند بندر تخصصی نفتی فراسکو در عسلویه را با ساخت و بهره برداری از عمیق ترین اسکله های نفتی بنادر ایران فراهم کرده ایم بطور نمونه، اسکله شماره دو این بندر با LOA معادل ۳۲۴ متر و ظرفیت بارگیری کشتی های ۱۰۰ هزار تنی، بزرگ ترین اسکله نفتی ایران در مقایسه با سایر بنادر نفتی بزرگ سواحل جنوبی کشور از قبیل بندر ماهشهر، بندر امام خمینی، بندر عباس که دارای اسکله های جنب موج شکن و داخل حوضچه آرامش هستند، به شمار می رود.

مرآتی در خصوص گسترش ظرفیت های ذخیره سازی و بندری کشور گفت: قطعاً ظرفیت های ذخیره سازی و بندری کشور

نفتی و اسکله های عمیق با درفت بالا و سایر تأسیسات منصوبه و موقعیت مناسب بندر، تاکنون مواردی نیز چون صادرات حدود سه میلیون تن نفت کوره تولیدی پالایشگاه های داخلی از طریق حمل کامیونی، حدود سیصد هزار تن مواد پتروشیمی و یکصد هزار تن ترانزیت مواد نفتی انجام شده است. همه اینها در حالی است که در فاز اول و در بخش دریا ظرفیت سالانه ۵ میلیون تن پیش بینی شده، ساخته و در حال بهره برداری است.

عضو کمیسیون سواپ، ترانزیت و بانکرینگ اتحادیه اوپکس در خصوص دیگر تجهیزات بندر فراسکو افزود: بندر فراسکو به جز احداث و بهره برداری از بزرگ ترین اسکله نفتی ایران، بزرگ ترین ترمینال پذیرش و تخلیه کامیونی ایران را نیز احداث و به بهره برداری رسانده است. ۴۲ ایستگاه تخلیه شامل سه ترمینال مجزا برای فرآورده های سنگین با ۳۰ ایستگاه تخلیه و یک ترمینال ضد انفجار مخصوص فرآورده های نفتی سبک با ۱۲ ایستگاه مجموعاً ظرفیت پذیرش

بندر فراسکو به جز احداث و بهره برداری از بزرگ ترین اسکله نفتی ایران، بزرگ ترین ترمینال پذیرش و تخلیه کامیونی ایران را نیز احداث و به بهره برداری رسانده است

بازار انرژی عراق؛ سهم دولت و بخش خصوصی

نادی صبوری | دنیای انرژی

نزدیک به ۱۱ هزار روز از زمانی که جنگ تحمیلی عراق به ایران به پایان رسید می گذرد و امروز عراق برای ایران نقشی بسیار متفاوت پیدا کرده است. نقشی که تبادیل «انرژی» در آن چه در سطح دولتی و چه در سطح تجار بخش خصوصی غیر قابل انکار است. در گزارش پیش رو تلاش شده است به نیازهای امروز عراق در حوزه انرژی و آنچه که دولت و بخش خصوصی حوزه نفت و انرژی در ایران می توانند آن را پر کنند پرداخته شود.

کمبود «برق» یکی از اساسی ترین چالش های امروز حکومت مرکزی عراق است. همسایه غربی ایران عملاً از سال های پایانی دهه ۹۰ میلادی تاکنون همواره با معضل کمبود برق دست و پنجه نرم کرده است. این ضعف از مسائل مختلفی چون درگیری بغداد با جنگ های متعدد و همچنین معضلات اجتماعی چون وندالیسم ناشی شده است.

تلاش برای بهبود وضعیت برق در عراق درست با روزهای بهبود رابطه شکرآب میان دو همسایه آغاز شد؛ به دنبال این اتفاق و دیدارهای متعدد میان سران تهران و بغداد، در سال ۲۰۰۵ قرار بر این شد که ایران ۱۵۰۰ تا ۲۰۰۰ مگاوات برق به عراق صادر کند.

ظرفیت تولید برق در عراق که پیش از سال ۱۹۹۹ به ۱۰ هزار مگاوات نیز نزدیک می شد، پس از درگیری های داخلی و همچنین به دنبال حمله امریکا به کمتر از ۴۰۰۰ مگاوات نزدیک شده

بود. اما در کفه ی تقاضا روند شکلی متفاوت طی می کرد.

ایران از سال ۲۰۰۵ تا سال ۲۰۱۶ برای مدت ۱۱ سال تقریباً بدون مشکلی بزرگ، صادرات برق خود به عراق را انجام داد. اما در این سال مقامات ایرانی اعلام کردند به دلیل بدهی ۱ میلیارد و ۲۰۰ دلاری عراق به ایران، این صادرات را از ۳۰ دسامبر ۲۰۱۶ متوقف خواهند کرد.

عراق از سال ۲۰۰۷ تاکنون و به دنبال ثبات نسبی که در حاکمیت خود تجربه کرد همواره نرخ رشد جمعیتی بالای ۳ درصد داشته است، این نرخ رشد باعث شده است تقاضا برای برق در این کشور هر سال ۱۵ درصد نسبت به سال قبل زیاد شود. موضوعی که اقشار مختلف را در این کشور نگران کرده و برای مثال در یک مقاله علمی ارائه شده در کنفرانس برق بغداد به وضوح به آن اشاره شده است.

اما کاهش درآمدهای نفتی بغداد به دنبال افت شدید بهای نفت خام از سال ۲۰۱۴، جلوی پیشروی عراق با نیازهای برقی اش را گرفت. روزنامه «تعالد» پیش تر در این باره نوشته است: «سخنگوی وزارت برق عراق در سال ۲۰۱۴ اعلام کرد دولت این کشور قصد دارد تا پایان این سال معادل ۷۵۰۰ مگاوات و تا پایان سال ۲۰۱۵ معادل همین رقم به ظرفیت نصب شده نیروگاهی این کشور اضافه کند. اما چند ماه پس از بیان این صحبت ها روند شدید کاهش قیمت نفت آغاز شد. این در حالی بود که عراق در این سال به عنوان «سریع ترین رشد در افزایش صادرات» دست پیدا کرده بود و رقم عرضه خارجی خود را به حدود ۲,۹

میلیون بشکه در روز نزدیک کرد. طبق بررسی «تعالد» از گزارش سالانه اوپک، درآمد عراق از محل صادرات نفت از بیش از ۸۹ میلیارد دلار در سال ۲۰۱۳ به کمتر از ۴۹ میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار افت کرد. این به معنای از دست رفتن نزدیک به ۴۰ میلیارد دلار درآمد بود که قرار بود بودجه پروژه های مختلفی در عراق را تامین کند»

این وضعیت در حالی رقم خورد که حملات داعش در ۲۰۱۴ باعث از دست رفتن حدود ۵ هزار مگاوات از ظرفیت نیروگاهی عراق شد. درست همزمان با سالی که بدهی بالای بغداد به تهران، ایران را مجاب کرد دست به قطع صادرات برق به سوی این کشور بزند.

اما معنای این وضعیت عراق برای ایران چیست؟ بررسی مسائل طرح شده در فضای رسانهای و همچنین علمی عراق در حوزه انرژی نشان می دهد این کشور اکنون بر سر دو راهی مهم دادن خوراک مایع به نیروگاه ها برای تولید برق یا وارد کردن گاز و آزاد کردن نفت بیشتر برای صادرات قرار داد. این ماجرا به ویژه وقتی برای بغداد اهمیت یافت که امکان احیای نظام سهمیه بندی در اوپک قوت گرفت. به این ترتیب عراق با وارد کردن گاز می تواند بدون اینکه در تولیدش تخطی کند، نفت بیشتری برای صادرات در دست داشته باشد.

موضوع صادرات گاز ایران به عراق از سال ۲۰۱۵ تاکنون مطرح بوده و از مقاطعی انجام گرفته است. در ابتدا عنوان شد که این صادرات از ۴ میلیون متر مکعب شروع شده و طی چند سال به ۳۵ میلیون متر مکعب می رسد. اما مشخص نبودن نظام پرداخت آن را با معضلاتی روبرو کرد.

جعفر ضیا جعفر، معاون سابق کمیته انرژی اتمی عراق و کسی که از او با نام «پدر انرژی اتمی» در این کشور یاد می شود در ژوئن سال ۲۰۱۷ در ارائه ای که برای فروم انرژی عراق در خصوص چالش نیروگاهی این کشور فراهم کرده بود نوشته است که با توجه به فرمول

در حال حاضر بیشترین شانس با صادرات گاز ایران به عراق است، این بخش از صادرات در داخل عراق حمایت های کافی را دارد که روی گسترش آن تاثیر زیادی خواهد گذاشت

عراق در نرخ گاز دریافتی از ایران، برای این کشور به صرفه است که گاز بیشتری از ایران وارد کرده و به نیروگاه های خود تزریق کند و از سوی دیگر، نفت بیشتری برای صادرات در دست داشته باشد. آن طور که در ارائه ی ضیا جعفر ادعا شده است در قرارداد منعقد شده میان ایران و عراق در زمینه ی صادرات گاز، نرخ هر یک میلیون بی تی یو گاز طبیعی برابر با ۱۱ درصد نرخ روز شاخص نفتی برنت تعیین شده است.

از آن جایی که تزریق خوراک گازی، کارایی نیروگاه ها در عراق را بالاتر می برد، ضیا جعفر می نویسد که بهتر است گاز از ایران وارد شده و فرآورده نفتی کمتری به نیروگاه ها داده شود. از سوی دیگر، مانند تقاضای روزافزون برق که تابستان امسال برای عراق در دسرساز شد، رشد جمعیت بر تقاضای گاز در زمستان نیز اثر گذاشته و عراق را به فکر راه چاره تامین گاز انداخته است. پیش تر بهزاد بابازاده مدیر امور بین الملل شرکت ملی گاز ایران گفته بود که اولویت نخست عراق، گازسانی به بخش های نیروگاهی، سپس صنایع و بخش خانگی است. این اتفاق البته در صورت گسترش می تواند سطح صادرات فرآورده نفتی از ایران به عراق را نیز به چالش بکشد. صادراتی که از سوی بخش خصوصی انجام می شود.

بخش خصوصی ایران مشکلاتی را در راه تجارت فرآورده های نفتی با عراق داشته است. پیشتر احسان باقریان نایب رئیس هیات مدیره اتحادیه صادرکنندگان فرآورده های نفت، گاز و پتروشیمی گفته بود که در عراق تعرفه های گمرکی به محصولات ایرانی اعمال می شود که قیمت را بسیار بالا می برد، از سوی دیگر نیز نظام بانکی مسائلی را دارد. باید نظام بانکی بتواند داد و ستد میان تجار ایرانی عراقی و گردش مالی میان این ۲ بخش را ایجاد کند تا پتانسیل صادراتی این اتحادیه معطل نماند. به نظر می رسد با توجه به جدی شدن موج جایگزینی سوخت مایع نیروگاه ها با گاز، بخش خصوصی ایران باید اقدامی هماهنگ و جدی برای بازاریابی محصولات خود در همسایه ی غربی ایران انجام دهند.

عراق اخیراً به دنبال افزایش ظرفیت پالایشی نفت خام خود است. اتفاقی که می تواند بازار محصولات فرآورده نفتی تولیدی در ایران را با چالش روبرو کند.

رویترز ژانویه ۲۰۱۸ گزارش داد که ۲ سرمایه گذار چینی پیشنهاد احداث یک پتروپالایشگاه با ظرفیت روزانه ۳۰۰ هزار بشکه را در بندر فاو در خلیج فارس به عراق داده است. همچنین این خبرگزاری نوشت که عراق برای ۳ پالایشگاه دیگر که روی هم ۴۰۰ هزار بشکه در روز ظرفیت دارند به دنبال حامی مالی می گردد.

وزیر نفت عراق مارچ ۲۰۱۸ اعلام کرد که این کشور قصد دارد واردات فرآورده های نفتی خود را با احیای ظرفیت پالایشی ۲۵ درصد کاهش دهد. به طور کلی می توان نتیجه گرفت در حال حاضر بیشترین شانس با صادرات گاز ایران به عراق است، این بخش از صادرات در داخل عراق حمایت های کافی را دارد که روی گسترش آن تاثیر زیادی خواهد گذاشت. در کفه ی صادرات فرآورده های نفتی اما به نظر می رسد بخش خصوصی باید دست به بررسی گسترده به منظور حفظ بازار خود در این کشور بزند.

شیدا نشاط دنیای انرژی

در روزهایی که مردم در ایران زمان برخواستن از خواب و در طول روز چندین بار تلفن خود را برای اطلاع یافتن از آخرین قیمت دلار چک می‌کنند، به نظر می‌رسد همسایه غربی ایران ترکیه نیز هر چند در مقیاسی متفاوت اما در وضعیتی مشابه گرفتار شده است. در گزارش پیش رو با بررسی بافت اقتصاد ترکیه و ترجمه گزارشی دقیق از گاردین به این موضوع پرداخته‌ایم که «لیر» چگونه در این مسیر قرار گرفت و چه افقی پیش روی آن قرار دارد؟

ترکیه، کشوری با حدود ۸۰ میلیون نفر جمعیت، که بخش بزرگی از آن در شمال غرب آسیا و بخش کوچکی از آن در جنوب شرقی اروپا واقع است، هجدهمین اقتصاد بزرگ دنیا را دارد. ترکیه از اصلی‌ترین تولیدکنندگان محصولات کشاورزی در جهان است و از لحاظ تولید ناخالص داخلی در بخش کشاورزی، در رتبه هفتم جهان قرار دارد. این کشور، از معدود کشورهایی است که در تولید غذا به خود کفایی رسیده است و آن را مدیون خاک حاصل خیز، آب‌وهوای معتدل و بارش‌های فراوان است. گردشگری نیز در اقتصاد ترکیه نقش مهمی دارد؛ ۴ شهر استانبول، آنتالیا، ادیرنه و آرتوین ترکیه در فهرست ۱۰۰ شهر پر بازدید جهان در سال ۲۰۱۷، قرار گرفتند. هم‌چنین صنایع نساجی و تولید پوشاک، لوازم خانگی و لوازم حمل‌ونقل، از صنایع مهم این کشور هستند. از سال ۲۰۰۲ و روی کار آمدن حزب عدالت و توسعه، و گسترش مبادلات ترکیه با جهان بین‌الملل، بازار ارز در ترکیه از ثبات برخوردار بوده است و اقتصاد این کشور در سال‌های اخیر رشد شگرفی را تجربه کرده است به طوری که در سال ۲۰۱۷، رشد اقتصادی ترکیه به ۴,۷ درصد رسید. اما این روند رو به رشد، سرآغاز یک بحران مالی برای این کشور بود. پیش گرفتن سیاست رشد اقتصادی به هر قیمت، موجب به وجود آمدن بدهی‌های صدها میلیارد دلاری برای شرکت‌ها و بالا رفتن تورم شد و یکی از بزرگ‌ترین کسری حساب‌های جاری جهان را بر گردن آن‌ها گذاشت. تورم در ترکیه، از فوریه ۲۰۱۷، دو رقمی شد و در ماه نوامبر، با رسیدن به ۱۲,۹۸ درصد، رکورد ۱۴ سال اخیر را شکست. تاکنون بانک مرکزی، تحت فشار دولت، به منظور تقویت رشد اقتصادی، از افزایش نرخ بهره خودداری کرده است. وقتی به مشکلات ساختاری در اقتصاد ترکیه، تنش‌های بی سابقه با آمریکا هم اضافه شد، بحران اقتصادی عمیق‌تر از پیش شد. ارزش لیر ترکیه به سرعت در حال سقوط است؛ با این وجود وزیر دارایی این کشور اعتقاد دارد

که اقتصاد ترکیه از زیرساخت‌های قدرتمند برخوردار است و با خطرهای قابل توجهی مواجه نیست. گسترش تجارت تهاتری با سایر کشورها از سیاست‌هایی است که دولت برای خارج شدن از بحران کنونی در نظر دارد، با این حال اقدامات دولت تاکنون نتیجه‌بخش نبوده است. چه اتفاقی در کشوری که یک متحد کلیدی ناتو است در حال رخ دادن است؟ گاردین، با پاسخ به چند پرسش، بحران ارز در ترکیه را بررسی کرده است.

چرا ارزش لیر ترکیه در حال سقوط است و آیا این مسئله باید ما را نگران کند؟

تنها در هفته گذشته، ارزش لیر ترکیه تا جایی سقوط کرده است که هر دلار به ۵ لیر رسیده است. اما حتی پیش از بحران کنونی، لیر با افت ۳,۵ درصدی در برابر دلار در ۱۲ ماه گذشته، بدترین عملکرد را در بین پول‌های رایج کشورهای جهان داشته است.

اقتصاد ترکیه با مشکلات بسیار چالش برانگیزی روبرو شده است. کسری حساب فعلی، همراه با سطح بالایی از بدهی در بخش خصوصی و سرمایه خارجی قابل توجه در سیستم بانکی، بخشی از این مشکلات هستند.

تورم در ماه جولای به نرخ سالانه ۱۵,۹ درصد رسیده - بیش از ۵ برابر میانگین نرخ تورم برای ملت‌های ثروتمند - و وام‌های خارجی دولت به طرز خطرناکی افزایش یافته است. همچنین نگرانی‌هایی نیز درباره ورشکستگی در بخش ساخت و ساز، پس از سال‌ها رشد سرسام‌آور وجود دارد که موجب بدهی‌هایی برای بانک‌ها خواهد شد، این نگرانی‌ها روز به روز بیش‌تر می‌شود.

چه چیزی جرقه بحران اخیر را زد؟

دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا چندی پیش اعلام کرد که تعرفه واردات فولاد و آلومینیوم از ترکیه را دو برابر می‌کند. در پشت این نزاع‌های تجاری، مسئله محکومیت کشیش اوانجلیست آمریکایی، اندرو برانسون، نهفته است. این کشیش، به دنبال کودتای نافرجام سال ۲۰۱۶ ترکیه، با اتهام‌های جاسوسی و تروریستی، روبرو شد و محافظه کاران مذهبی در ایالات متحده، پرونده او را از سر گرفته‌اند. گزارش‌ها در ترکیه حاکی از آن است که ایالات متحده برای آزادی او در این ضرب‌الاجل تعیین کرده است؛ هر چند این خبر توسط واشنگتن تایید نشده است.

آیا این صرفاً یک مشکل داخلی ترکیه نیست، که به بقیه مربوط نباشد؟

این سقوط ارزش، باعث شد که بازارهای اروپایی به شدت افت کنند؛ همراه با این که سرمایه‌گذاران، نگران اثرات همه‌گیر آن، مخصوصاً روی بانک‌های مرتبط با پول ترکیه، هستند. روز جمعه هفته گذشته FtSE، ۷۵ واحد سقوط داشت، حال آن که dax آلمان، روز را با ۲ درصد سقوط به پایان برد.

آیا کمک مالی از طرف صندوق بین‌المللی پول در راه است؟

صندوق بین‌المللی پول معتقد است که ترکیه، کمترین سطح ذخایر را بین اقتصادهای نوظهور دارد؛ که این موضوع، این کشور را در مقابل حملات فرضی، آسیب‌پذیر می‌کند. اماردوغان

همواره مقاومت زیادی در برابر بالابردن نرخ بهره برای حمایت از پول داخلی و پایین آوردن تورم، نشان داده است و خیلی محتمل است که مانع درخواست کمک از جامعه بین‌المللی شود. در این میان، نگرانی‌هایی مبنی بر دخالت سیاسی او در بانک مرکزی وجود دارد، به خصوص این که او داماد خودش را به عنوان وزیر دارایی منصوب کرده است.

صندوق بین‌المللی پول معتقد است

که ترکیه، کمترین سطح ذخایر را بین

اقتصادهای نوظهور دارد؛ که این موضوع،

این کشور را در

مقابل حملات فرضی

آسیب‌پذیر می‌کند

ولی آیا همه این‌ها به معنای تعطیلات ارزان‌تر است؟

بله، به گفته وب‌سایت خرج-زندگی Numbeo، قیمت نوشیدنی در بودروم از ۲,۶ یورو به ۱,۶ یورو رسیده است؛ هم‌چنین در حال حاضر یک زوج می‌توانند از سه وعده غذا با کمتر از ده دلار، در یک رستوران معمولی، لذت ببرند. مسافران بریتانیایی، که همین دو هفته پیش، به ازای هر پوند، ۶,۴ لیر می‌گرفتند، اکنون با یک پوند، ۸,۱ لیر دریافت می‌کنند.

سه نکته مهم در توانمندسازی شرکت‌ها

❤️ محمد رضا مجلل | کارشناس اقتصاد ومدیریت

حدودادو ماه پیش بود که برای بازدید از یک کارخانه تولید قیر به یکی از شهرک های صنعتی رفته بودم ، با کمال تعجب دیدم مدیریت شرکت با شورو شوق فراوان در مورد افزایش تعداد مخازن و ظرفیت تولید کارخانه صحبت می کند و برنامه های متنوعی برای افزایش تولید دارد . به ایشان گفتم تولید و کیوم باتوم پالایشگاه ها در حال حاضر حدود ۷ میلیون تن در سال است و در اقصی نقاط کشور تعداد زیادی کارخانه تولید قیر با ظرفیتی نزدیک به ۵ برابر این خوراک ساخته شده و رقابت بسیار شدیدی برای تامین مواد اولیه وجود دارد ، درضمن بجز قیرسازان ، بسیاری از کارخانه های تولید هیدروکربن پشت درب بورس کالا صف کشیدن و همه متقاضی خرید و کیوم باتوم هستند . آیا شما مطمئن هستید که این افزایش سرمایه گذاری اشتباه نیست ؟

نگاهی به من انداخت و گفت ما توان بالایی داریم ، میتوانیم وارد گود رقابت شویم و خوراک را تهیه کنیم ، در ضمن سعی داریم سود خود را در بازرگانی ببریم و قرار نیست تمامی سود از تولید حاصل شود. در جواب گفتم امروز حاشیه سود قیر بسیار پایین است ، تعداد زیاد تولید کنندگان موجب رقابت شدید در قیمت های فروش شده و عملا در بازرگانی هم سود زیادی وجود ندارد ، تولید کنندگان در بازار مقاصد فروش به شدت به جان هم افتادند و در نهایت سود اصلی نصیب مشتری خارجی شده که با پایین ترین قیمت ، کالا را خریداری می کند و عملا سود زیادی برای بازرگان نمی ماند.

مجموع گفتگوهای انجام شده این احساس را برایم ایجاد کرد که در نگاه هیات مدیره شرکت به صنعت نواقصی وجود دارد ، مطالعه درستی روی این سرمایه گذاری صورت نگرفته و توجهی به آینده بازار نشده است . این اتفاق ذهن مرا بسیار درگیر کرد مدتها بود به این مسئله فکر می کردم که چرا شرکت ها تک بعدی به مسائل نگاه می کنند ؟ چرا برنامه ها و سرمایه گذاری ها جامع نیست ؟ به همین دلیل خواستم از زاویه دید خود مطالبی را بیان کنم که به نظرم مهم اند و توجه به آنها موجب توانمندتر شدن سازمان ها و گسترش دیدشان نسبت به شرکت و صنعت خواهد شد و آنها را در برخورد با مشکلات موجود در فضای کسب و کار مصون خواهد کرد.

انواع کتاب ها و مقالات در خصوص مدیریت شرکت ها و نحوه اداره آنها وجود دارد و روزانه مطالب زیادی در فضای مجازی در همین خصوص عرضه می شود و هر نویسنده متناسب با سلایق خود و نوع نیازی که در هر سازمان احساس می کند مطالبی ارائه کرده و راهکاری پیشنهاد می کند . مقالات و پایان نامه های دانشگاهی بسیاری در خصوص تاثیر ویژگیهای هیات مدیره بر عملکرد

شرکت ها نوشته شده و در آنها اثبات گردیده است که اندازه هیات مدیره ، نسبت اعضاء غیر موظف به موظف در ترکیب هیات مدیره ، تعداد جلسات تشکیل شده، دانش مالی اعضاء و جدایی نقش مدیر عامل از ریاست هیات مدیره بر عملکرد شرکت ها تاثیر گذار است .

قصد این نوشته این است که نشان دهد علاوه بر موارد فوق تنوع دانش در هیات مدیره شرکت ها ، توجه به اینکه هیات مدیره در حل معضلات صرفا یک نگاه مهندسی نداشته باشد و همچنین تاکید بر علم تخصیص بهینه منابع یا همان علم اقتصاد و کمکی که این رشته در تصمیم سازی و سیاست گزاری در شرکتها می کند ، می تواند کمک شایان توجهی به مجموعه شرکت یا سازمان در برخورد با مسائل داشته باشد این موارد که تحت ۳ سر فصل به شرح ذیل در اختیار دوستان و همکاران قرار می گیرد همگی بطور مجزا در گذشته در نشریات و رسانه های مختلف در خصوص آنها صحبت شده و مطالبی مطرح گردیده است اما هدف در اینجا جمع اوری و بر جسته سازی یا توجه بیشتر دادن به آنها است.

تنوع دانش و مزایای ان در شرکت

امروزه گسترش روزافزون پیچیدگی های فضای کسب و کار ، صاحبان شرکت ها در صنایع مختلف را مجاب کرده است تا مفهوم هیات مدیره یا تفکر جمعی را به جای مدیریت انفرادی قرار دهند . دیگر غیر ممکن است که یک فرد بر تمام مسائلی که پیش روی یک شرکت یا صنعتی خاص قرار دارد اشراف داشته باشد ، همین امر لزوم ایجاد گروهی از اعضاء را که مهارتها و تجارب آنها متنوع و مکمل باشند توجیه می کند ، تادهه ۸۰ میلادی این تصور وجود داشت که اگر دانش و تجربه افراد با هم مشابه باشد برای پیشرفت شرکت سودمندتر است اما انتخاب اعضایی که فقط در یک زمینه تخصص و تجربه دارند می تواند منجر به ایجاد ترکیبی شود که توجه خود را فقط به علایق خاص خود معطوف می کنند و این

ممکن است از واقعیت ها بسیار دور باشد به همین دلیل طی دو دهه اخیر ، صاحب نظران بسیاری به این نتیجه رسیدند که تنوع و تفاوت تخصص و دانش اعضای هیات مدیره شرکت یا هیات رئیسه یک جمع قدرت و چابکی ان مجموعه را در رویا رویی با مسائل و مشکلات افزایش می دهد.

نقدی بر نگاه مهندسی در حل معضلات شرکت

نگاه مهندسی به انسان ، شرکت ، صنعت و مشکلات پیشروی آنها یک نگاه فیزیکی و ماشینی است این تصور وجود دارد که همه چیز را می توان اندازه گرفت و با طراحی مناسب یک برنامه و اقدام لازم برای حل مشکلات ، بر آنها فائق آمد .

مهندسی بنا به ماهیت موضوع اساسا و عمدتا در حیطه دنیای فیزیکی و علوم طبیعی کاربرد دارد ولی در زمینه روابط اجتماعی و اقتصادی که با کنش های ارادی افراد سر و کار داریم به راحتی قابل تعمیم نیست. دلیل این امر هم روشن است؛ اتم ها در علوم اجتماعی افراد انسانی هستند که برخلاف اتم ها و مولکول ها در فیزیک، دارای اراده و آزادی عمل هستند و ممکن است در شرایط مشابه رفتارهای متفاوت از هم انجام دهند. برای مثال در اوایل دهه ۸۰ میلادی در غرب به این نتیجه رسیدند که هر چه بر میزان ظرفیت شبکه معابر عمومی افزوده می شود، به همان نسبت و حتی بیشتر به تعداد خودروها افزوده می شود و همیشه روند ساخت اتوبان و خیابان از روند افزایش خودرو عقب می ماند و عملا معضل ترافیک حل نشده باقی مانده است ، وقتی بررسی کردند، دیدند اشکال از نوع نگاه فیزیکی و مادی به «انسان» است. چون انسان موجودی عاقل و حسابگر است، هر چقدر شما اتوبان بسازید وقتی راه برای حرکت باز باشد اشتهای او برای استفاده بیشتر از خودرو نیز بیشتر می شود. بنابر این متوجه شدند که باید بجای ساخت اتوبان بیشتر، این اشتها را کنترل کنند. از آن جا بود که مفهوم

«مدیریت تقاضای سفر» مطرح شد. یعنی یک زمانی سیاست حمل و نقل «پیش بینی و فراهم سازی» بود، بعدا دیدند که این سیاست جوابگو نیست آن را به «پیش بینی و جلوگیری» تغییر دادند.

مثالی دیگر در همین راستا تغییر نگاه دولت به ترافیک جاده های ایران است ، میدانیم که امروزه ترافیک های بیرون شهری معضلات بسیاری برای دولت و ملت فراهم آورده و درایام تعطیلات تمامی جاده های اصلی بخصوص شمالی کشور قفل می شود . در کنار انواع راه حل های ممکن مثل ساخت راهها و اتوبان های جدید یا عریض کردن جاده های موجود ، راه دیگری که در راستای مدیریت تقاضای سفر مطرح شده است مسئله ساماندهی به تعطیلات در کشور و منظم کردن این تعطیلات در غالب تعطیلات دو روزه اخر هفته می باشد تا با بخش منظم ان در ایام سال از فشار تقاضا برای ایام خاص کاسته شود .

علم اقتصاد ، علم تخصیص بهینه منابع

توده مردم وقتی در مورد علم اقتصاد فکر می کنند، بلافاصله مفاهیمی چون پول، تورم، رشد اقتصادی ، تجارت بین الملل و مسائل از این دست را متصور می شوند و گمان می کنند که اقتصاددانان و دانش آموختگان اقتصاد، کسانی هستند که صرفا با این مسائل سرو کار دارند. ولی باید گفت موضوعات یادشده اگر چه در زمره موضوعات اصلی علم اقتصاد است، اما به هیچ عنوان منحصر به این موضوعات نیست. علم اقتصاد را علم تخصیص بهینه منابع

کمیاب تعریف کرده اند. در این علم عقلایی ترین شیوه های استفاده از منابع محدود در همه سطوح (فرد، بنگاه، صنعت، کشور و جهان) مورد بررسی قرار می گیرد. در تعریفی دیگر، علم اقتصاد علم تحلیل انگیزه ها معرفی شده است. در این رشته ابزار و چارچوب های مفهومی خاصی در اختیار دانش آموختگان قرار می گیرد که از طریق آن بهتر می توانند انگیزه افراد را در فعالیت های مختلف تحلیل کرده و قادر به پیش بینی آن شوند. همین امر این قدرت را در اختیار آنها می گذارد تا با استفاده از آن بتوانند در سیاست گذاری یاور تصمیم گیران باشند. در حقیقت علمی برای تصمیم گیری و سیاست گذاری است.

به عنوان مثال: تحلیل نظام انگیزشی حاکم بر جامعه پزشکان و بیماران و تحلیل رابطه میان آنها و تنظیم روابط آنها با استفاده از ابزارهای سیاست گذاری، زمینه جذابی است که علم اقتصاد در آن وارد شده و در اثر آن حوزه مشهور اقتصاد بهداشت به وجود آمده است. یا در عرصه حمل و نقل، اشکال مختلف رفتار سازمانهای دارنده وسایل حمل و نقل، اعم از دریا، زمین و هوا و نوع رابطه آنها با متقاضیان سفر با آنها در حوزه اقتصاد حمل و نقل بررسی می گردد. اقتصاد شهری، اقتصاد سیاسی، اقتصاد مالی، اقتصاد آموزش، اقتصاد انرژی و منابع طبیعی، اقتصاد محیط زیست، اقتصاد رسانه و اقتصاد فرهنگ از جمله حوزه هایی است که کاربرد تحلیل اقتصادی در موضوعات اجرایی و کاربردی را نشان می دهد.

عزم پالایشگاه تبریز برای تامین نیاز صنایع
علی رغم نوسانات ارزی

رمز گشایی از سناریوی عرضه محصولات پالایشگاهی به قیرسازان

سمیه مهدوی | دنیای انرژی

کاهش خام فروشی و مابه‌ازای آن کاهش وابستگی به درآمدهای حاصل از فروش نفت خام یکی از مانیفست‌های اصلی و البته دیرینه در بازار نفت ایران به حساب می‌آید. در این راستا مسئولان و متصدیان امر برای محقق کردن فرایند مذکور تلاش‌های متعددی را انجام داده‌اند، در عین حال نیز این نکته را مدنظر داشته‌اند که پالایشگاه‌های نفت به عنوان اهرم اصلی برای کاهش میزان صادرات نفت خام می‌تواند آینده صنعت نفت را تضمین کند.

پرواضح است برای اجرای ۱۰۰ درصدی این فاز نیاز به حمایت از بخش خصوصی که در حال حاضر سکان اصلی صنعت پالایش در کشور را به دست گرفته‌اند، به صورت محسوس وجود دارد. با توجه به اهمیت این صنعت در شرایط حساس کنونی که دشمنان قسم خورده کشور سعی در براندازی اقتصاد نفتی ما را دارند تا با صفر کردن

صادرات، بازار نفت ایران را کیش و مات کنند، در این مسیر اتکا به افزایش تولید فرآورده‌های نفتی و مشتقات آن می‌تواند بسیار راهگشا باشد. در میان پالایشگاه‌های ۹ گانه نفتی کشور، پالایشگاه تبریز از سرآمدترین واحد‌های صنعتی است که سهم ۷ درصدی در تامین نیاز سوختی کشور را به خود اختصاص داده است. در عین حال باتوجه به سودآوری سهم‌های این پالایشگاه، در حال حاضر شرکت گروه گسترش نفت و گاز پارسیان با اختصاص دادن ۴۸/۵۲ درصد سهم به عنوان بزرگ‌ترین سهامدار در پالایشگاه تبریز محسوب می‌شود. این پالایشگاه در اوایل سال ۱۳۵۷ با ظرفیتی بالغ بر ۸۰ هزار بشکه در روز راه‌اندازی شد تا به این ترتیب میزان تولید خود را با گذشت ۲۴ سال (در سال ۸۱) به سقف ۱۱۰ هزار بشکه به صورت روزانه برساند.

پس از اجرای پروژه‌های متعدد این پالایشگاه همانند سایر واحدهای نفتی و گازی در زمان تحریم، صنعت پالایشگاهی کشور را روسپید کرد و حتی با شانه خالی کردن برخی شرکت‌های خارجی در تامین تجهیزات، این مجتمع با تکیه بر ظرفیت داخلی به حیات خود ادامه داد.

از سوی دیگر با نگاهی به کارنامه تولیدات پالایشگاه می‌توان به ضرس قاطع بیان کرد که هم به لحاظ اقتصادی و هم به از نظر راندمان کاری با تولید بنزین یورو سبز به چرخه تجاری و همچنین برآورد نیاز بازار مصرف کمک اساسی کند.

اما این واحد صنعتی – تجاری از تیررس حاشیه‌های اقتصادی دور نماند و آتش حرف و حدیث‌های نوسانات ارزی اخیر دامنگیرش شد. با این تفاسیر اما و اگرهای موجود نتوانست سدی محکم در راه پر پیچ و خم تولیدات و عرضه پالایشگاه تبریز ایجاد کند. بانگاهی به شواهد موجود می‌توان گفت با موفقیت‌های کسب شده در بازار سوخت کشور و تولید فرآورده‌های نفتی این ظن سودمیریتی از پالایشگاه برطرف شد.

متاسفانه شبیهه ای وجود دارد که قیرسازان آن را اشاعه دادند مبنی بر اینکه پالایشگاه‌ها عرضه مواد اولیه را با توجه به نوسانات نرخ ارز با محدودیت عرضه می‌کنند؛ در حقیقت چنین امری صحت ندارد

آن معنا نیست که همه تجهیزات از آن زمان باقی مانده باشند. برخی از تجهیزات حیاتی هستند و مابقی تجهیزات، قطعات و کالاهای مصرفی بر اساس زمانبندی کاربردشان برای واحدهای کاتالیستی هر سه سال یکبار و برای واحدهای غیر کاتالیستی هر چهار سال یکبار تعمیرات اساسی شان صورت می‌گیرد.

به گفته او تمام قطعات مصرفی، کالاهای تجهیزات پس از تعمیر در اورهال‌ها تجهیزات معیوب بازسازی می‌شوند و در نهایت پس از احیاء شدن به چرخه کار باز می‌گردند. این مدیر نفتی با اشاره به میزان هزینه‌ای که سالانه صرف بازسازی و تعمیر تجهیزات می‌شود اظهار می‌کند: این امر بسته به میزان عملکرد پالایشگاه‌های مختلف متفاوت است، اما در پالایشگاه تبریز سالانه به رقمی بین ۳ تا ۴ میلیارد تومان می‌رسد که هزینه‌ناچیزی است. وی در بخش دیگر سخنان خود به معاملات انجام شده در پالایشگاه اشاره کرده و توضیح می‌دهد: تقریباً ۹۰ درصد از پروژه‌های پالایشگاه تبریز بر اساس قوانین دولتی انجام می‌گیرد علی‌رغم اینکه این پالایشگاه خصوصی است، اما تمام معاملات در چارچوب قوانین دولتی انجام می‌شود. تجهیزات مورد نیاز پالایشگاه بر اساس همان قوانین در کمیسیون معاملات برنامه‌ریزی و در نهایت وارد مرحله خرید می‌شود.

باقری در خصوص اینکه عرضه و کیوم باتوم پالایشگاه‌ها به بازار قیر اخیراً نارضایتی را برای بازار مصرف و شرکت‌های قیرسازی ایجاد کرده بود، می‌گوید: متاسفانه شبیهه‌ای وجود دارد که قیرسازان آن را اشاعه دادند مبنی بر اینکه پالایشگاه‌ها عرضه مواد اولیه را با توجه به نوسانات نرخ ارز با محدودیت عرضه می‌کنند؛ در حقیقت چنین امری صحت ندارد.

او با ذکر این نکته که بیشتر شکایات قیرسازان مربوط به شرکت پالایش تبریز می‌شود، بیان می‌کند: از یک سو حدود ۵۰ درصد از شرکت‌های قیرساز در اطراف پالایشگاه تبریز قرار گرفته‌اند، از سوی دیگر به دلیل کیفیت

مكلف کردند که همه محصولات را در یک مرحله باقیمت ۱۰۵۰ تا ۱۱۰۰ تومان عرضه کنیم. به گفته‌وی در حال حاضر و کیوم باتوم باقیمت ۱۵۰۰ تومان در حال عرضه است. در این بین شرکت‌ها متضرر شدند چرا که سهمیه ۹۶ دیر اعلام شد و شرکت تبریز مجبور شد تمام و کیوم باتوم‌ها را یکجا عرضه کند؛ این در حالی بود که توان تولید روزانه هزار تن بود، اما آن محموله باید در مدت ۵ ماه به بازار عرضه می‌شد، که شرکت‌های قیر ساز به موقع مواد عرضه شده را تحویل نگرفتند.

چسباندن انگ احتکار بر پیشانی پالایشگاه تبریز؟!
مدیرعامل پالایشگاه تبریز تاکید می‌کند:

قیرسازان به خاطر عدم شفافیت ارمخازن شان پر شده بود، ولی محصول را خریداری نمی‌کردند. هم‌اکنون ۱۸ هزار تن و کیوم باتوم آماده عرضه در پالایشگاه موجود است ولی هیچ یک از قیرسازان حاضر به پذیرش یا خریداری آن‌ها نیستند

شرکت‌های قیرساز انتظار داشتند قبل از آنکه سهمیه ۹۶ را با خود ببرند از آنجایی که می‌دانستند ممکن است قیمت قیر تغییر پیدا کند همه سهمیه‌ها را یکجا باقیمت سال قبل خریداری کنند. این درحالی است که باید در طول سال محصول را خریداری کند زیرا تمام محصولات عرضه شده را نمی‌توانند یک جا با خود ببرند و پالایشگاه توان تولید را ندارند. در صورت وقوع چنین اتفاقی نوعی احتکار آنها از مواد در انبار پالایشگاه شکل می‌گرفت. وی در ادامه اظهار می‌کند: قیرسازان به گونه‌ای قضیه را منعکس می‌کنند که شرکت‌های پالایشی دچار احتکار شده‌اند، در حال حاضر تولیدات کمافی‌السابق به بازار عرضه می‌شود و حتی چیزی بیشتر از میزان مقرر شده به بازار عرضه می‌شود.

به گفته باقری قیرسازان در وهله نخست انتظار داشتند که این رقم خارج از بورس عرضه شود که بر اساس استعلامی که در آن مقطع زمانی انجام شد ابلاغیه‌ای دریافت نکردیم و این کار محقق نشد. هرچند در حال حاضر با ابلاغیه‌ای که صادر شده است و کیوم باتوم تهاتری خارج از بورس عرضه می‌شود. خواسته دوم‌شان این بود که پالایشگاه مواد را به‌قیمت سال گذشته یکجا به بازار عرضه کند و آن‌ها به تدریج محصولات را ببرند.

او با تاکید بر اینکه عدم اعلام به موقع سهمیه تقصیر کار گروه است و عدم برداشت آن تقصیر قیرسازان، تصریح می‌کند: وقتی شرکت‌های قیرساز جنسشان را در انبار ذخیره می‌کنند زمانی که قیمت ارزان است از پالایشگاه‌ها می‌خرند و در موقعی که گران است محصول را با خود می‌برند، به

نوعی احتکار با استفاده از انبار شخص ثالث مرتکب می شوند. به همین جهت این روند مورد مخالفت مافزار گرفت و باید گفت توقف عرضه به خاطر گرانی نوسانات نرخ ارز نبوده است.

باقری با تاکید بر اینکه در حال حاضر پالایشگاه ۸۰ کامیون شبانه روز به بازار عرضه می کند، می گوید: با وجود اینکه ۲۴ ساعته و شبانه روز مواد بازار به صورت لایتنقطع عرضه می شود در حال حاضر کسی بیشتر از ۵۰ الی ۶۰ کامیون محصول با خود نمی برد.

او بیان می کند: در جایگاهی نیستیم که افزایش قیمت را خودسرانه انجام دهیم، انگیزه ای برای انتقال یا عرضه دیر هنگام به سودای افزایش قیمت وجود ندارد، عرضه

یکجای محصول در اوایل سال مبلغ کلانی در حدود ۲۶ میلیارد تومان به پالایشگاه ضرر زد. این مدیر نفتی با اشاره به اینکه در پی این موضوع نامه ای را به تهران منعکس کردم، ادامه می دهد: از آنجایی که نرخ محصولات بر اساس قیمت روز نفت در حال تغییر یا افزایش است، شرکت ها باید مواد را به تدریج و ماهانه از پالایشگاه دریافت کنند و اقدام اخیر شرکت های قیر ساز با تحمیل عرضه یک شبه محصولات به ضرر پالایشگاه ها تمام شد.

چهار پروژه در سراسر شیبی بهره برداری

باقری در ادامه با اشاره به تولیدات این پالایشگاه اذعان می کند: پروژه گوگرد زدایی از نفت و گاز با سرمایه ۶۱/۴۸ میلیون یورو با هدف تحویل کل نفت گاز

تولیدی به استاندارد یورو ۴ قرار است میزان گاز و فیل تولیدی را در سال ۹۸ به ۶ میلیون لیتر برساند.

همچنین پروژه دیگر تولید روغن پایه گروه ۱ و ۲ در واحد گوگرد زدایی از نفت و گاز قدیم با ۴۰ میلیارد ریال سرمایه قرار است محصولات پالایشی با ارزش افزوده بالا را تولید کند؛ که در حال حاضر این پروژه به پیشرفت ۱۰۰ درصدی رسیده است. وی در ادامه با اشاره به سرمایه ۵۰۰ میلیارد ریالی که صرف سومین پروژه این پالایشگاه شده است، می گوید: این طرح مربوط به تغییر کاربر واحد بنزین سازی قدیم به ایزومر یزاسیون می شود که برای تولید نفتای سبک با اکتان بالا جهت تولید کل بنزین با استاندارد یورو ۴ در حال خرید کاتالیست قرار گرفته است و تا اسفند ۹۷ به بهره برداری کامل می رسد.

اپلیکیشن اختصاصی اتحادیه اوپکس

با نصب اپلیکیشن اتحادیه اوپکس آخرین اخبار حوزه انرژی، بخشنامه ها، اخبار کمیسیون ها، تاریخ برگزاری جلسات، هیئت رئیسه کمیسیون ها، دستورالعمل های مرتبط و گزارش جلسات و مذاکرات با مقامات و مدیران عالیرتبه کشوری و ... را مشاهده نمایید همچنین با نام کاربری و رمز عبور وارد کار تابل شرکت شده و نامه ها و اطلاع رسانی های مربوطه را رویت و سوابق مکاتبات با اتحادیه و روند پیگیری نامه خود را مشاهده نمایند.

جهت دانلود این اپلیکیشن به سایت اتحادیه به نشانی **OPEX.IR** مراجعه فرمائید.

هم اندیشی برای سالم سازی تولید و صادرات فرآورده های نفتی

صادرات مشتقات نفتی پرداختند. در حاشیه این جلسه خبرنگار دنیای انرژی گفتگویی را با "مسعود خواجهویی" رئیس گروه شیمیایی وزارت صمت انجام داد که خواجهویی در خصوص ارزیابی این جلسه گفت: برگزاری این نشست ایده خوبی بود و در واقع دغدغه خاطرها و مشکلاتی که به طور موازی در روند سالم سازی تولید و صادرات خلل ایجاد می کند بررسی گردید و مقرر شد جلسات منظمی جهت بررسی مطالبات و دغدغه های گسترده مشکلات تولید و صادرات برگزار گردد و با توجه به دیدگاههای گوناگونی که هر یک از اعضای تولیدکننده و صادرکننده دارند نیاز به ساختار منسجمی هست که این مطالبات و دغدغه ها را در چارچوب قانون پیگیری نماید. وی در خصوص مشکلات عرضه خوراک واحدهای تولیدی گفت: یکی از

جلسه هم اندیشی برای سالم سازی تولید و صادرات فرآورده های نفتی با حضور مدیرانی از وزارت صمت، گمرک، شرکت ملی پالایش و پخش و همچنین رؤسای کمیسیون های تخصصی اتحادیه اوپکس در دفتر اتحادیه برگزار شد و هر یک از مدعوین به بیان راهکارهایی برای ارتباطات بیشتر و هم افزایی جهت سالم سازی و شفافیت در تولید و

مشکلات در این بخش، ایجاد ظرفیت در شاخه های صنعتی بیش از میزان داخلی بوده است و این انتقاد را به وزارت صمت وارد می کنند که چرا با صدور مجوزهای متعدد، موازنه ای در تأمین خوراک این واحدها ایجاد نکرده است. در واقع با توجه به درخواست هایی که برای صدور مجوز می شود و هدف از این تقاضای مجوز را صادرات عنوان می کنند و این درخواست خلاف قانون هم نیست. به درخواست دهنده مشورت های لازم در خصوص مشکلات تأمین خوراک داده می شود و صدور مجوز با اصرار در خواست دهنده مبنی بر تأمین خوراک از کشورهای همسایه انجام می گیرد.

در واقع قانون گذار با یک نگاه جامع و در بحث سرمایه گذاری زمینه را برای رقابت فراهم کرده است و برای صدور مجوز نیز محدودیتی ایجاد نکرده است.

به نظر می رسد سرمایه گذار در این بخش با علم به مشکلات تهیه خوراک درخواست صدور مجوز دارد و در ادامه مسیر و عدم تهیه خوراک، از وزارت صمت مطالبه گر می شود.

خواجهویی یکی از دلایل بروز مشکلات در سرمایه گذاری را نگاه ابتدایی و بدون مطالعه و سطحی نگری در سرمایه گذاری دانسته و افزود: متأسفانه طی سالهای گذشته و هم اکنون نیز با همین تفکر ابتدایی، با درخواست های متعددی روبرو هستیم و با توجه به اشباع اکثر مشاغل در تولید و صادرات فرآورده های نفتی، کماکان درخواست صدور مجوز داریم.

در بررسی تعدادی از سرمایه گذاران این بخش با کمبود آگاهی و تخصص و دانش مواجه هستیم و در مواردی نیز مشاغل قبلی آنان ارتباطی با صنعت فرآورده های نفتی نداشته است.

به نظر می رسد فضای بسته اقتصاد و عدم تعامل بین المللی و رانت خواری زمینه را برای رقابت پذیری با مشکل مواجه ساخته و سرمایه گذاری در صادرات مشتقات نفتی برای عده ای سوء استفاده از این صنعت می باشد.

این رقابت ناسالم برای واحدهای تولیدی که از لحاظ فنی و تخصصی، سرمایه گذاری و تجارت علمی در سطح بالایی نیستند و می خواهند شفاف و سالم کار کنند ایجاد مشکل کرده و منجر به تعطیلی این واحدها شده است.

خواجهویی در پایان گفت: امیدوارم در ادامه این جلسات و پیگیری اتحادیه در موضوعاتی نظیر عوارض صادراتی و قاچاق، تعامل خوبی بین این وزارتخانه، گمرک، اتحادیه و نهادهای موازی جهت سالم سازی و شفافیت در تولید و صادرات مشتقات نفتی ایجاد گردد.

بسته‌بندی فرآورده‌های نفت و پتروشیمی

شاید بتوان گفت بسته‌بندی فرآورده‌های نفتی ابتدا در زمان جنگ اهمیت واقعی خود را پیدا کرد. آن‌جا که حمل و نقل بنزین و گازوئیل نقش حیاتی در لجستیک داشت و طراحی ظروف بسته‌بندی آن از هر جهت مورد توجه قرار گرفته بود. فرآورده‌های نفت و پتروشیمی هنگامی که هنوز به صنایع پایین‌دست نرسیده‌اند اغلب بصورت بزرگ و حجیم بسته‌بندی می‌شوند. بشکه، بالک، کیسه جامبو و تانک از جمله بسته‌بندی رایج در این مسیر هستند. با این حساب می‌توان گفت از آن‌جا که تجارت فرآورده‌های نفت و پتروشیمی در بخش بالادست نیاز به عرضه فروشگاهی ندارد بنا بر این نیاز به فاکتورهای رقابتی فروشگاهی هم ندارند. اما کیفیت نمای بیرونی یک بسته فقط برای جذب خریداران نیست. دو عملکرد مهم دیگر هم در ظاهر بسته وجود دارد که حتی بعد از خرید هم می‌تواند به نفع تولیدکننده کالا باشد.

آگاهی‌رسانی

نمای بیرونی بسته‌بندی در خود اطلاعات زیادی دارد که خریدار یا مصرف‌کننده را از کمیت و کیفیت محصول آگاه می‌کند. یکی از ابتدایی‌ترین وظایف بسته‌بندی همین است که بسته‌بندی نهایت کمک به نگهداری و مصرف کالا را انجام دهد. پس اطلاعات روی بسته حتی رنگ آن راهنمای افرادی است که به هر شکلی با آن ارتباط دارند. حتی اگر مصرف‌کننده نباشند و فرآورده‌های نفت و پتروشیمی همیشه به صورت انبوه دیده می‌شوند اما هیچ‌کدام بدون نام و نشان نیستند. اسرار درون یک بشکه نفت یا تانک مایعات شیمیایی فقط از رنگ و نوشته‌های روی آن معلوم می‌شود.

هویت و برند

بدون شک ظاهر بسته‌بندی هم در هویت یک برند نفتی یا پتروشیمی سهم دارد. سالم و تمیز بودن ظروف بسته‌بندی در قضاوت

رضا نورابی مدرس صنعت بسته‌بندی

نسبت به کیفیت و مدیریت یک کالا اثر دارد. کیفیت نوشته‌ها و جایگیری مناسب آنها بر بدنه ظرف باعث بالا رفتن ارزش برند کالا می‌شود. عظمت و کیفیت یک برند شیمیایی از کیفیت بسته‌بندی کالاهایش پیداست و بینندگان را تحت تاثیر قرار می‌دهد. شرکت‌های نفتی مثل شل، توتال، بریتیش پترولیوم در کنار شرکت‌های شیمیایی مانند ایستمن، بایر، بازل، اکسون موبایل و امثال آنها بخشی از هویت خود را در ظاهر کالاهای خود نشان می‌دهند.

به طور کلی محصولات صنعتی بالادست به دلیل ایجاد وابستگی در صنایع پایین‌دست نوعی سلطه و اقتدار به همراه خود می‌آورند. حضور مواد و محصولات بالادست یک کشور در صنعت کشوری دیگر انواع پیام‌ها حتی پیام‌های سیاسی و فرهنگی دارد که همه آنها در کنار آن کالا و به نسبت کیفیت آن نمود پیدا می‌کنند. تصویر مردم دنیا از محصولات بالادست به دلیل سرمایه‌گذاری‌های سنگین و استفاده از متخصصان و مدیران نخبه این گونه است که انتظار دارند این شرکتها در بالاترین حد استانداردهای بین‌المللی و اعتبار ملی باشند. کالاهای صنعتی بالادست با ظاهری که نشان از بی‌نظمی و بی‌توجهی به استانداردها و بازخوردهای بینندگان در آنها باشند هیچ‌گاه پیام مثبتی درباره اداره‌کنندگان خود منتقل نمی‌کنند. در این گونه موارد نخستین قضاوت مربوط به کیفیت و قیمت کالا خواهد بود. اگر بخواهیم مواد و محصولات صنعتی مادر کشورهای دیگر یا به طور کلی در بازارهای مورد توجه ما از پیش‌دآوری‌های مثبت و شانس پذیرش بالا برخوردار شود باید به بسته‌بندی آن اهمیت دهیم حتی اگر در شکل بشکه و بالک باشد. اگر جز این باشد و ظروف و نشانه‌گذاری‌های مادر سطح پایین ارزیابی شوند هزینه‌های نامحسوس دیگری را بر ما تحمیل خواهد کرد.

موضوع بسته‌بندی فرآورده‌های نفت و پتروشیمی آن قدر اهمیت دارد که سازمانی برای آن ایجاد شده است. شورای بسته‌بندی محصولات نفتی که در آمریکا قرار دارد نشانه‌دغدغه‌های موجود در بسته‌بندی نفت و گاز و فرآورده‌های آنها است. در شماره‌های بعد این شورا را معرفی خواهیم کرد.

دنیای انرژی
رضا مدیر

کشورهای در حال توسعه در
انرژی های تجدید پذیر
عقب هستند

جنبش توسعه انرژیهای تجدید پذیر (RE)

نتوانسته است چندان توجه کشور های

در حال توسعه را جلب کند و رکورد این

گروه کشورها در RE عقب تر از کشور های

توسعه یافته است این شرایط در حالی است

که طبیعت کشور های در حال توسعه

مستعد تر برای شتاب و توسعه انرژی هایی

نظیر انرژی خورشیدی می باشد.البته

معدودی کشور های در حال توسعه نظیر

لیتوانی و اروگوئه و بخش هایی از هند نظیر

ایالت تامیل نادو گامهای خوبی برای توسعه

انرژی های باد و خورشید برداشته اند که

اقدامات آنها به معنی آنست که کشور های

میان در آمد و کم در آمد نیز می توانند در زمینه

انرژی های تجدید پذیر (RE) یا انرژیهای سبز

موفقیت های کسب کنند. موقعیت اروگوئه

در این زمینه در بین کشور های در حال

توسعه بی نظیر است و رتبه آن در جهان

درست بعد از دانمارک قرار دارد که پیشرو

بهره گیری از RE در جهان می باشد. ولی

آقای جراردوین کارشناس موسسه IEEFA

که پژوهشهای ویژه ای را در زمینه RE داشته

معتقد است عمده گسترش RE در کشورهای

توسعه یافته به ویژه کشورهای اروپایی بوده

است. ضمناً این توسعه بیشتر معلول تکلیف

الزام آور اتحادیه اروپا در ۲۸ کشور عضو این

نهاد برای توسعه RE بوده و صرفاً ناشی از

سیاستگزاری این کشورها نبوده است.از

سوی دیگر بررسی های منتشر شده از آمار و

اطلاعات موسسه IEEFA حاکی از آن است

که در سال ۲۰۱۶، انرژیهای باد و خورشید

بطور متوسط فقط ۳/۴ درصد برق مربوط به

۴۸ کشور در حال توسعه که برای آنها آمار ارائه

شده را تامین کرده است. البته این ارقام برای

لیتوانی ۲۶٪، اروگوئه ۲۵٪ و رومانی ۱۴٪

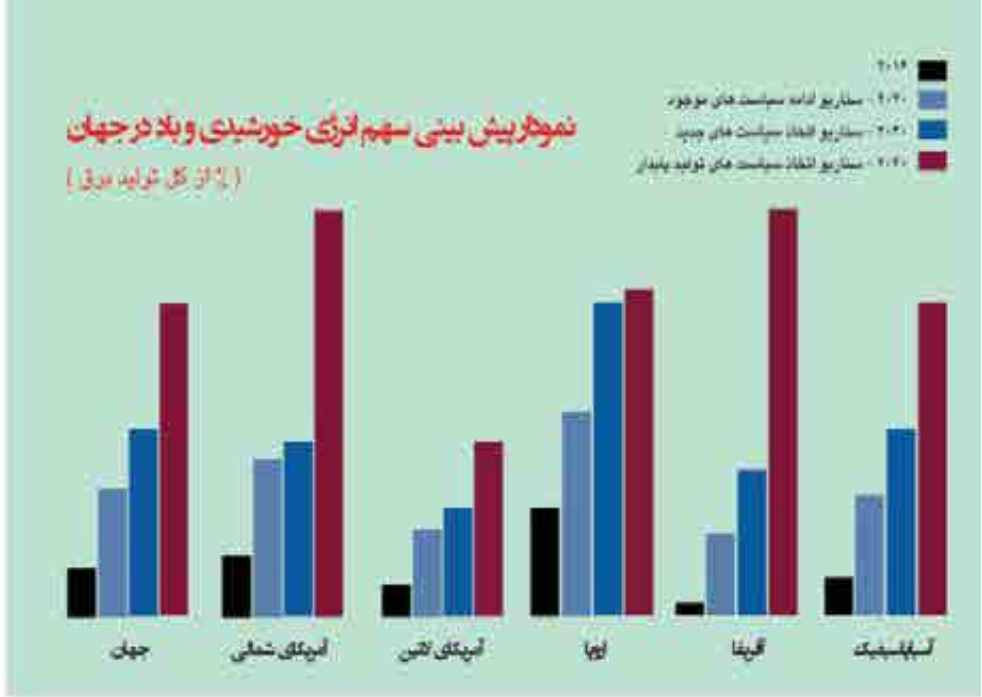
بوده، حال آنکه در کشورهای ناحیه بالکان

(بوسنی هرزگوین، صربستان، مقدونیه و

غیره) روسیه و اندونزی است.

در سال یاد شده یعنی ۲۰۱۶، تولید برق

کشورهای توسعه یافته از باد و خورشید

معادل ۱۱% بوده که در بین آنها دانمارک

با ۴۶% تولید در صدر قرار داشته و پرتغال

، اسپانیا و ایرلند نیز در رتبه های بعدی قرار

داشته اند که رکورد آنها بیش از ۲۰% بوده

است. اگر بجای باد و خورشید تمام انرژیهای

تجدید پذیر از جمله انرژی های آبی (هیدرو)،

زمین گرمایی (ژئوتومال) و زیست توده (بایومس

نظیر کود، برگ و غیره) را در نظر بگیریم، سهم

تولید برق کشورهای نو ظهور Emerging

Economies (کشورهای در حال توسعه میانه)

از این منابع حدود ۲۳% میشود.

بیشتر کشورهای پیشرو در این زمینه طبیعت

کوهستانی دارند (نظیر ممالک آمریکای

جنوبی و بالکان) که وضع خوبی از نظر انرژی

حاصل از سدهای آبی دارند. جالب توجه است

که در سال ۲۰۱۶ برزیل ۸۰%، کلمبیا ۶۲%،

اکوادور ۶۰%، کرواسی ۶۷%، مونتنگرو ۶۲%

، لیتوانی ۷۰% و لاتویا ۵۴% برق خود را از

RE (عمدتاً هیدرو) گرفته اند. از کشورهای

یاد شده سه مورد آخر مشمول سوبسیدهای

اتحادیه اروپا نیز بوده اند.

وضعیت دارندگان سوخت های فسیلی

در بین کشور های در حال توسعه، وضع

کنند، حال آنکه ویژگی های جغرافیایی و

انسانی این کشور منحصر بفرد و یا لاقط

کم نظیر است اروگوئه فقط ۳/۴ میلیون

نفر جمعیت دارد که در مقیاس جهانی به

اندازه یک شهر با جمعیت متوسط است. ثانیاً

موقعیت جغرافیایی این کشور به صورتی

است که انرژی آبی آن وضعیت مطلوبی دارد

و پایه مطمئی برای تامین انرژی در این

کشور فراهم می کند و در واقع انرژیهای باد و

خورشید بیشتر نقش متوازن کننده تقاضای

انرژی را دارند. ثالثاً اروگوئه به سهولت می تواند

برق اضافی خود را در مواقعی که مازاد انرژی

باد و خورشید دارد به دو همسایه بزرگ خود

(برزیل و آرژانتین) صادر کند، حال آنکه

کشورهای بزرگ با همسایگان کوچک قادر به

این کار نیستند. این وضعیت برای دانمارک

نیز صادق است که می تواند انرژی مازاد خود

را به آلمان صادر کند.

در چین و هند چه خبر است؟

رکورد پیشرفت بهره گیری از انرژیهای

تجدید پذیر در دو کشور غول آسیای چین و

هند نیز چندان رضایتبخش نبوده است. در

هند دولت این کشور برای جذب کمک های

بین المللی مستمراً وعده ها و قول هایی برای

آینده می دهد که بیشتر ناظران بین المللی

نسبت به عملی شدن آنها تردید دارند. در

برخی ایالات این کشور نظیر ایالت جنوبی

تامیل نادو پیشرفت هایی در این زمینه وجود

داشته به نحوی که در سال ۲۰۱۶ معادل

۱۴% برق مصرفی این ایالت از انرژیهای باد و

خورشید بدست آمده است. البته در این ایالت نیز

مقدار اصلی مصرف برق توسط یک نیروگاه اتمی

تامین می گردد و انرژیهای باد و خورشید

نقش تامین کننده متوازن ساز دارند. نیروگاه

اتمی تامیل نادو یک سوم برق مصرفی هند را

تامین می کند.

چینی ها سعی کرده اند تهدید مبارزه با تغییر

اقلیم را به فرصت تبدیل کنند و تاحدی نیز در

این فرایند موفق بوده اند. چین که بیشترین

در رابطه با مسائل مبارزه با تغییر اقلیم بویژه

توسعه انرژیهای تجدید پذیر نقش سازنده

داشته و افکار عمومی جهانی را جلب نماید.

یکی از موضوعات مهم در مذاکرات تغییر اقلیم

توسعه انرژیهای تجدید پذیر بوده که چین

در سالهای اخیر تصمیم گرفته است با تولید

انبوه صفحات خورشیدی و کاهش هزینه های

آن نظر مثبت کشور های جهان بویژه افکار

عمومی طرفداران محیط زیست در اروپا و

آمریکا را به خود جلب نماید، حال آنکه این

امر بیشتر یک سیاست تولید صنعتی بوده که

چین هم راستا با سایر سیاستها و راهبردهای

خود در پیش گرفته است. به هر حال فعالیت

چین در زمینه تولید صفحات خورشیدی در

سالهای اخیر سبب شده است هزینه تولید

انرژی خورشید بنحو قابل توجهی کاهش یابد

و امید به توسعه این انرژی برای مبارزه با تغییر

اقلیم افزایش یابد. ولی بطور کلی در حال حاضر

سهم انرژی های تجدید پذیر از تولید انرژی

در چین بسیار ناچیز است و بایستی برای

نتیجه گیری نهایی، آمار و اطلاعات دو سه

سال آینده را مد نظر قرار داد.

از چین و هند که بگذریم، وضعیت در

سایر کشورهای آسیایی چندان تعریفی

ندارد. سالها است که چند کشور در جنوب

شرق آسیا به تولید کنندگان انرژیهای

خورشیدی و بادی خود سوبسید می دهند

ولی این انرژی بواسطه فقدان یکپارچگی

شبکه های برق و ذغال سنگ ارزان، رشد

قابل ملاحظه ای نداشته اند. در اوراسیا

(پاکستان، ایران، ترکیه، گرجستان،

آذربایجان و ارمنستان) نیز به علت

زیر ساخت های ضعیف و قیمت های

غیر جذاب رشد بخش های مربوط به

انرژیهای باد و خورشید بسیار ناچیز

بوده است.

نمودار بالا که از سوی آژانس بین المللی

انرژی (IEA) ارائه شده، گویای وضعیت

فعلی (۲۰۱۶) تولید انرژی از باد و خورشید

پیش بینی آن برای سال ۲۰۴۰ می باشد.

تولید فراسرزمینی صنایع پتروشیمی

سعيد پورفرهادی

عضو اتحادیه صادرکنندگان نفت، گاز و پتروشیمی

در سالیان اخیر کشورهایی که به لحاظ منابع آب و خاک، برای کشت محصولات استراتژیک مانند گندم، جو، برنج و خوراک دام و طیور، دچار مزیقه بودند به جهت تضمین زنجیره تامین غذایی شهروندان خود، به «کشت فراسرزمینی» رو آورده‌اند که از آن جمله می‌توان به کشورهایی مانند ایران برای کشت گندم در قزاقستان و چین برای کشت سایر محصولات کشاورزی در آفریقا و اقدامات مشابه سایر کشورها در سایر نقاط جهان اشاره کرد.

شاید در نگاه نخست پیشنهاد تولید فراسرزمینی صنایع پتروشیمی در خارج از مرزهای ایران باتوجه به نیاز مبرم ایجاد اشتغال در داخل کشور، کمی دور از منطق به نظر برسد. اما با کمی واقع‌بینی و ژرف‌نگری درمی‌یابیم، حالا که جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی چندان موفق نبوده، مواهب اجرای طرح‌هایی از این دست به مراتب از معایب آن بیشتر است، ضمن آنکه باید توجه داشته باشیم که رگولاتوری و سیاست‌گذاری در این حوزه باید بسیار هوشمندانه و

هدفمند صورت گیرد، تا بیشترین عایدی را نصیب کشور کند. به عنوان مثال با توجه به منابع عظیم اتان در ایران و به لحاظ اجتناب از خام‌فروشی و همچنین امکان تولید با صرفه اتیلن از اتان در داخل کشور به عنوان پرمصرف‌ترین ماده پایه صنعت پتروشیمی، شرکت‌های ایرانی می‌توانند با مشارکت شرکت‌های سرمایه‌گذار در کشورهای همسایه، نسبت به تولید محصول مشترک زنجیره تولید اتیلن، یعنی پلی‌اتیلن اقدام و متعاقباً بخش عمده‌ای از بازار پرمصرف کشور میزبان را تصاحب کنند. با در مثال دیگر شرکت‌های ایرانی می‌توانند نسبت به سرمایه‌گذاری مشترک برای احداث واحدهای پتروشیمی‌های پایه نفتی (خوراک نفتا) در کشورهای حوزه CIS مانند قزاقستان یا در اقلیم کردستان عراق با استفاده از نفتای مرغوب آن کشور اقدام کنند. به عبارت دیگر با تعریف جدید از فرآیند تولیدات فراسرزمینی در سایر محصولات که ایران در تولید انبوه خوراک اولیه، مزیت رقابتی دارد مانند پتروشیمی، سیمان، فولاد، مواد معدنی و... می‌توانیم به برنامه‌های توسعه صادرات به‌طور اعم و صنایع پتروشیمی به‌طور اخص از زاویه دیگری نگاه کنیم.

زمانی اهمیت موضوع دوچندان می‌شود که بپذیریم، بنا به هر حجت و برهانی، ما در جذب سرمایه‌گذاری‌های خارجی موفق نبوده‌ایم که بخشی از آن در ناتوانی مادر مدیریت جذب سرمایه و بخش دیگر آن موانع سیاسی موجود در راه توسعه کشور است که مهم‌ترین آن، ترس از مکانیزم ماشه ایالات متحده علیه ایران است که بانک‌ها و سرمایه‌گذاران بالقوه خارجی را از حضور قدرتمند در بازار ایران باز می‌دارد. در کنار موانع خارجی سرمایه‌گذاری در داخل کشور باید اذعان کرد که موانع داخلی نیز شانه به شانه همسان خارجی خود عرصه را برای توسعه سرمایه‌گذاری در داخل ایران تنگ‌تر کرده است. شاهد مدعا همانا که بدانیم در طول سه دهه گذشته به میزان ۷۰ درصد ارز حاصل از صادرات نفت، یعنی رقمی معادل ۷۰۰ میلیارد دلار را شهروندان ایرانی در خارج از ایران سرمایه‌گذاری کرده‌اند. بنابراین شاید بهترین عنوانی که می‌توانیم به آن اطلاق کنیم عنوان فرار سرمایه از ایران باشد، چراکه مواهب آن در طول این سال‌ها به کشور بازنگشته است. بنابراین شاید بهتر باشد بگوییم جذب سرمایه خارجی که بماند، جلوی خروج سرمایه از داخل کشور را باید بگیریم.

آنچه قطعی به نظر می‌رسد آن است که ادامه این وضعیت در بلندمدت صنایع پایه کشور به خصوص در حوزه اکتشاف و بهره‌برداری از چاه‌های نفت و به تبع آن توسعه و تکمیل زنجیره صنایع پایین‌دستی را زمین‌گیر یا حداقل محدود خواهد کرد. بنابراین نباید اجازه دهیم سوزن ریل‌گذاری اقتصاد کشور در یک نقطه گیر کرده و اقتصاد کشور را به تسلیم وا دارد. باید همیشه گزینه‌های زیر و روی میزمان مملو از استراتژی‌های بکر و نوین باشد تا بتوانیم به مقتضیات شرایط از آنها استفاده بهینه کنیم که اگر چنین شد، شاید بتوانیم، زمین و قواعد بازی را به نفع خودمان تغییر دهیم. خلاصه آنکه اگر نمی‌توانیم پای

سرمایه‌گذاران بین‌المللی را به ایران باز کنیم، پس چرا مبدأ تولیدات کشور را به‌خصوص در حوزه صنایع پتروشیمی از داخل به خارج از کشور تغییر ندهیم.

از مزیت‌های اتخاذ سیاست فوق، می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

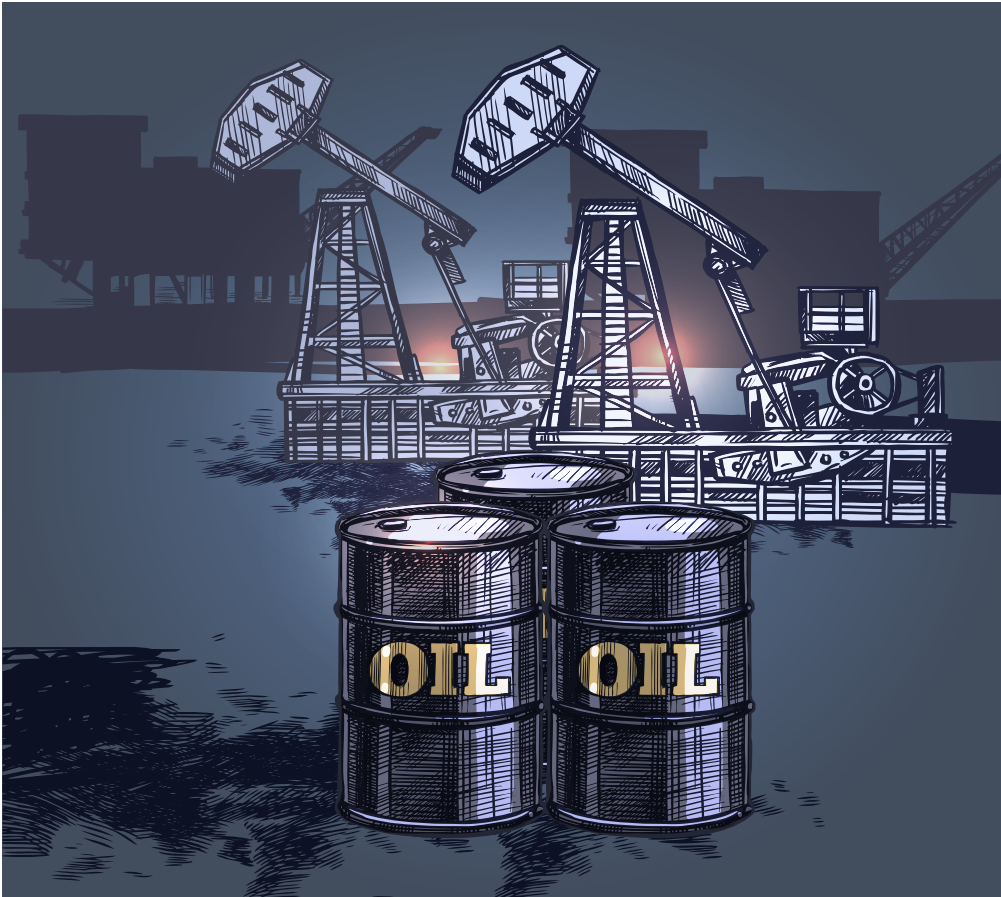
مقابله با تحریم: با توجه به آنکه سرمایه‌گذاری در خارج از کشور و با مشارکت احتمالی سرمایه‌گذار کشور میزبان انجام می‌گیرد، شخصیت حقوقی که در فرآیند فوق ایجاد می‌شود، تابعیت کشور میزبان را اخذ کرده و در نتیجه کارکرد ضد تحریمی خواهد داشت تا در بزرگه‌های مورد نیاز، مجاری انتقالات ارزی کشور مسدود نشود.

تثبیت بازار: با حضور مستقیم در بازار مصرف با جلب اطمینان مصرف‌کنندگان از عرضه با ثبات، سهم بازار صادراتی خودمان را در کشورهای موردنظر تثبیت کرده‌ایم.

صادرات مجدد: می‌توانیم ضمن تنوع بخشیدن به روش‌های صادراتی از کشورهای میزبان، به عنوان سکوی صادرات مجدد و بهره‌مندی از معافیت‌های تعرفه‌ای با سایر کشورها در جهت رقابتی کردن قیمت‌های صادراتی خودمان استفاده وافی را به نفع اقتصاد کشور ببریم. به طور مثال معافیت‌های تعرفه‌های ورودی عراق به کشورهای عربی و ترکیه به برخی کشورهای اروپایی.

اشتغال‌زایی: در سایه اجرای طرح فوق، برای صدور خدمات فنی و مهندسی معبر جدیدی را گشوده‌ایم که نیروهای جوان و تحصیلکرده خود را به بازارهای خارجی گسیل کنیم تا ضمن اشتغال‌زایی، برای کشور نیز ارزآوری داشته باشند، سیاست فوق در سایر حوزه‌ها نیز کارکرد داشته و مانند موج‌شکنی عمل می‌کند که هجمه‌هایی مانند تحریم، موانع بانکی و سایر ناهنجاری‌های اقتصادی کشور را در هم می‌شکند. کلام آخر آنکه کشور برای خروج از رکود و رفع معضل اشتغال، شدیداً به طراحی و اجرای استراتژی مبتکرانه در تمامی حوزه‌ها نیازمند است.

اگر نمی‌توانیم پای سرمایه‌گذاران بین‌المللی را به ایران باز کنیم، پس چرا مبدأ تولیدات کشور را به‌خصوص در حوزه صنایع پتروشیمی از داخل به خارج از کشور تغییر ندهیم

نقش پتروشیمی‌ها در ایجاد تعادل در بازار ارز چیست؟

س.م - دنیای انرژی

سایه اتهام دلاری بر سر پتروشیمی‌ها

پتروشیمی‌ها یکی از بزرگترین مجموعه‌های صادراتی کشور هستند که محصولات آنها به نقاط مختلف اروپا و آسیا صادر می‌شود. در نتیجه شرکت‌های پتروشیمی ارز زیادی در اختیار دارند. طبق آمار قطعی سال گذشته گمرک، حدود ۱۴/۵ میلیارد دلار از بیش از ۴۶,۹ میلیارد دلار کل صادرات محصولات غیرنفتی کشور را ارز حاصل از صادرات محصولات پتروشیمی تشکیل می‌دهد بنابراین طبیعی است که در روزهایی که بازار ارز با التهاب مواجه است نگاه‌ها متوجه این بخش از صادرکنندگان کشور شود. این نگاه‌ها زمانی شکلی جدی‌تر به خود می‌گیرند که مزایای طبیعی و دولتی که در اختیار تولید شرکت‌های پتروشیمی قرار دارد، مورد بازبینی قرار

می‌گیرد. از جمله مزایای طبیعی که در اختیار شرکت‌های پتروشیمی قرار دارد منابع سرشار گاز است. طبق برآوردهای بی‌پی، ایران رتبه نخست ذخایر اثبات شده گاز را در دنیا دارد. از طرفی کشور با دسترسی به آب‌های آزاد، فرصتی بی‌نظیر برای صادرات محصولات پتروشیمی از طریق دریا در اختیار شرکت‌های پتروشیمی قرار داده است. این مزایای طبیعی اما با قیمتی ارزان به شرکت‌های پتروشیمی که سال‌ها قبل طبق اصل ۱۴۴ قانون اساسی به جرگه بخش خصوصی پیوسته‌اند ارائه می‌شود.

از همین رو، شرکت‌های پتروشیمی که بعد از صنعت نفت بیشترین درآمد ارزی را به خود اختصاص داده‌اند، در شرایطی مانند امروز که بازار ارز کشور با برخی التهاب‌ها مواجه است در مرکز توجه‌ها قرار می‌گیرند و انتظار زیادی از آنها نسبت به تزریق ارز به بازار و ایجاد تعادل در عرضه و تقاضا به وجود می‌آید. بازار ارز کشور از آخرین ماه‌های سال گذشته دچار التهاباتی شد که افزایش چشم‌گیر نرخ ارز را در پی داشت. پس از التهابات ارزی اوایل دهه ۹۰ که باعث شد قیمت دلار از حدود ۱۰۵۰ تومان در سال ۸۹ به ۲۶۰۰ تومان در

سال ۹۰ برسد و تا سال ۹۲ از ۳۲۰۰ تومان نیز عبور کند، این نخستین بار بود که بازار ارز در نیمه دوم سال گذشته از آرامش و ثبات فاصله می‌گرفت. طبق گزارش‌های موجود، موضوع عدم فروش ارز حاصل از صادرات پتروشیمی‌ها به دولت از زمان یاد شده مطرح شد و تا کنون نیز با وجود امتیازهایی که در قیمت خوراک و نحوه فروش ارز صادراتی به پتروشیمی‌ها داده شده است ادامه دارد.

جذابیت شکاف قیمتی

التهابات ارزی کشور از فروردین ماه سال جاری

ایران رتبه نخست ذخایر اثبات شده گاز را در دنیا دارد. از طرفی کشور با دسترسی به آب‌های آزاد، فرصتی بی‌نظیر برای صادرات محصولات پتروشیمی از طریق دریا در اختیار شرکت‌های پتروشیمی قرار داده است. این مزایای طبیعی اما با قیمتی ارزان به شرکت‌های پتروشیمی ارائه می‌شود

که قیمت دلار از مرز ۶۰۰۰ هزار تومان عبور کرد، شکلی جدی به خود گرفت. از همین رو دولت در اواخر فروردین دلار را تک‌نرخ‌ی اعلام و صادرکنندگان را به ارائه ارز صادراتی در سامانه نیما موظف کرد. در این میان با توجه به نقش پررنگی که پتروشیمی‌ها در صادرات غیرنفتی دارند انتظار می‌رفت با تزریق ارز از سمت این شرکت‌ها به سامانه نیما با قیمت مصوب ۴۲۰۰ تومان، تا حدودی از التهابات بازار ارز کاسته شود.

شرکت‌های پتروشیمی اما تنها زمانی به ارائه ارز ۴۲۰۰ تومانی به بازار نیما رضایت دادند

که نرخ خوراک آنها با تخفیفی ویژه از سمت دولت، بر اساس نرخ دلار ۳۸۰۰ تومان در نظر گرفته شد. اختلاف قیمت ۴۰۰ تومانی نرخ خوراک پتروشیمی‌ها با قیمت ارز دولتی باعث شد تا دولت در انتظار ورود ارز صادراتی شرکت‌های پتروشیمی به سامانه نیما بماند. اما این انتظار تا میانه‌های مردادماه که دولت نشد. در واقع اختلاف قیمتی که میان ارز نیمایی (۴۲۰۰ تومان) و ارز بازار آزاد (حدود ۱۲ هزار تومان) وجود داشت چیزی حدود هشت هزار تومان بود که رقمی قابل توجه به شمار می‌رفت. در این میان با تداوم التهاب ارزی این گمانه در میان برخی کارشناسان تقویت شد که «پتروشیمی‌ها به جای ارائه ارز در سامانه نیما به سمت بازار آزاد رفته‌اند.» این گمانه در حالی هر روز تقویت می‌شد که محاسبات مابه‌التفاوت نرخ خوراک پتروشیمی‌ها با ارز آزاد رقمی چشم‌گیر حاصل می‌کرد، موضوعی که به زعم بسیاری از کارشناسان به رانت پتروشیمی‌ها در فضای فعلی کشور دامن می‌زد. بنابراین دولت تصمیمات ارزی جدید اتخاذ کرد تا هم از شدت فساد ناشی از ارز دو نرخ بکاهد و هم صادرکنندگان را به ورود به سامانه نیما تشویق کند.

تلاش دولت برای حذف فساد

با وجود رانتی که پتروشیمی‌ها از ناحیه خوراک از دولت دریافت کرده بودند، در نهایت عملکرد آنها باعث شد تا دولت در اواسط مردادماه سال جاری به منظور ایجاد جذابیت بیشتر و نزدیک کردن نرخ سامانه نیما به بازار و همچنین حذف فساد ناشی از اختلاف ارز دولتی و آزاد، به پتروشیمی‌ها (در کنار دیگر صادرکنندگان غیرنفتی) این اجازه را بدهد که ارز صادراتی خود را بر اساس قیمت توافقی در بازار ثانویه ارائه کنند. این تصمیم در پی رونمایی از بسته دوم ارزی حاصل شد و در روزهای نخست مورد استقبال شرکت‌های

پتروشیمی نیز قرار گرفت زیرا نرخ ارزی که در این بازار کشف شده بود بیش از ۸۰۰۰ تومان بود که به نرخ بازار آزاد نزدیک‌تر شده بود. به این ترتیب شرکت‌های پتروشیمی طبق سازوکار بسته جدید ارزی نه تنها همچنان از خوراک ارزان برخوردار بودند بلکه می‌توانستند به شکل قانونی ارز خود را با نرخی نزدیک به بازار آزاد به واردکنندگان عرضه کنند. در واقع دولت درحالی نرخ فروش را برای پتروشیمی‌ها به بازار آزاد نزدیک کرد که اقدامی قاطع در راستای حذف رانت خوراک آنها انجام‌ن داده به این معنا که یک‌روز پس از صدور مصوبه افزایش نرخ خوراک پتروشیمی‌ها، این مصوبه به علت مخالفت وزارت صنعت با افزایش قیمت محصولات نهایی، پس گرفته شد.

با وجود ارزان باقی ماندن نرخ خوراک بار دیگر خبرهایی از گوشه و کنار به گوش می‌رسد که همچنان پتروشیمی‌ها در ارائه ارز به بازار ثانویه تعلل می‌کنند. اما علت اصلی این تعلل چیست و چرا دولت با وجود تمام انعطافی که در این زمینه به خرج داده است همچنان نمی‌تواند الزامی برای ارائه ارز پتروشیمی‌ها به بازار ثانویه ایجاد کند؟

پتروشیمی‌ها برای فروش ارز الزامی ندارند؟

یک عضو هیئت نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران در رابطه با چالش اخیر دولت با بازار ثانویه به «دنیای انرژی» می‌گوید: دولت اعتقاد دارد شرکت‌های پتروشیمی باید ارز صادراتی خود را با قیمت ۴۲۰۰ تومان به او بفروشند زیرا این شرکت‌ها طبق مصوبه دولت خوراک ارزان دریافت می‌کنند و از حمایت دولت برخوردارند اما با مقاومت شرکت‌های پتروشیمی این انتظار دولت برآورده نشد.

فرهاد فزونی در ادامه می‌گوید: یکی از دلایلی که شرکت‌های پتروشیمی برای اقدام خود می‌آورند بحث رقابت با شرکت‌های بزرگ پتروشیمی در منطقه است. آنها به دنبال خوراک ارزان هستند تا در زمینه فروش در بازار جهانی از قدرت مانور بیشتری برخوردار

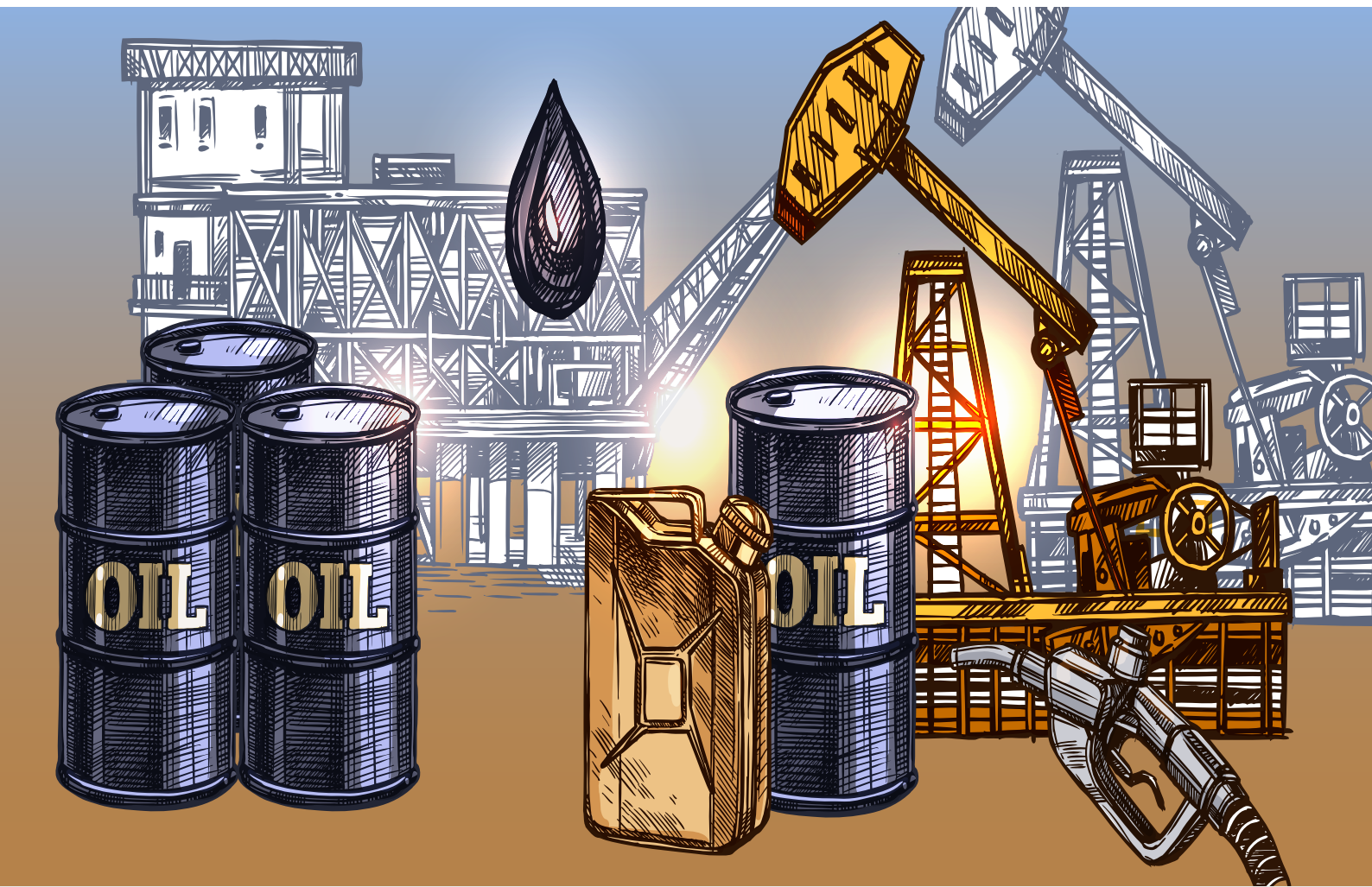
باشند. برای مثال در حالیکه سایبک عربستان به عنوان بزرگ‌ترین مجموعه پتروشیمی منطقه از قیمت خوراک مقطوع برخوردار است، شرکت‌های پتروشیمی ایران نیز به دنبال خوراک ارزان هستند. اما خوراک ارزان در حالی در اختیار شرکت‌های پتروشیمی قرار داده شده و نرخ آن حتی از نرخ دلار دولتی برای کالاهای اساسی مانند دارو حدود ۴۰۰ تومان ارزان‌تر است که این شرکت‌ها به انتظار دولت برای تزریق ارز در بازار پاسخی درخور نمی‌دهند. علت این رفتار از نگاه فزونی به این موضوع باز می‌گردد که دولت با ارائه بسته جدید ارزی اگر چه سعی داشته قیمت‌ها را در سامانه نیما به واقعیت بازار نزدیک کند اما این اختیار را نیز به شرکت‌های پتروشیمی داده که برای فروش ارز خود طبق تقاضای بازار اقدام کنند. فزونی در توضیح این مساله می‌گوید: پتروشیمی‌ها در ارائه ارز ۴۲۰۰ تومانی به دولت همراهی نکردند تا اینکه دولت برای ایجاد جذابیت و همچنین جلوگیری از فساد، اعلام کرد طبق بسته جدید ارزی

تمام صادرکنندگان می‌توانند ارز حاصل از صادرات خود را بر اساس قیمتی که روزانه طبق عرضه و تقاضا کشف می‌شود به سامانه نیما عرضه کنند. در واقع طبق این تصمیم این اجازه به پتروشیمی‌ها داده شد که بر اساس صلاح دید خود به مشتری‌ها و متقاضیان ارز ارائه کنند. در چنین شرایطی به نظر می‌رسد دولت نمی‌تواند به این شرکت‌ها بگوید چرا ارز نفروخته‌اید زیرا آنها در پاسخ می‌توانند بگویند مشتری نبوده یا نیازی به فروش ارز نداشته‌ایم. به گفته فزونی که از بنیانگذاران اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفتی ایران است: هر چند مولفه‌های زیادی در تعیین یا نوسان نرخ ارز تاثیر دارند و نمی‌توان با قطعیت از میزان اثرگذاری پتروشیمی‌ها در بازار ارز کشور سخن گفت اما اگر شرکت‌های پتروشیمی چند روز ارزی به بازار تزریق نکنند، بازار تشنه شده و قیمت‌ها افزایش پیدای کند زیرا مبحث عرضه و تقاضا را در بازار داریم بنابراین ممکن است شرکت‌های پتروشیمی ترجیح دهند ارزهای حاصل از صادرات خود را نگه دارند و آن را در

آینده به بازار عرضه کنند.

اگر چه شرکت‌های پتروشیمی تمام گمانه‌های مربوط به عدم عرضه ارز حاصل از صادرات به سامانه نیما را رد می‌کنند و آمارهایی نیز برای اثبات همراهی خود با دولت در این سامانه اعلام می‌کنند، اما فزونی عقیده دارد از آنجا که پتروشیمی‌ها به ریال چندانی نیاز ندارند می‌توانند ارزهای صادراتی خود را به شکل مدیریت شده به بازار ارائه کنند.

طبق آخرین اعلام سیدرضا نوروززاده، مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران، پیش‌بینی می‌شود مطابق آمار سال گذشته ارز حاصل از صادرات ماهانه پتروشیمی‌ها ماهانه یک میلیارد دلار باشد که بخشی از آن صرف هزینه‌های جاری مانند تجهیزات و کاتالیست شده و مابقی آن در بازار عرضه می‌شود. با تمام این تفاسیر باید دید انتقادهای تندی که اخیرا از سمت رییس‌جمهور مبنی بر تعلل صادرکنندگان برای ارائه ارز به سامانه نیما مطرح شد، از کجا سرچشمه می‌گیرد؟

ساله گزارش‌هایی را در خصوص میزان رضایت مشتریان خودروهای مصرفی در ایران منتشر می‌کند. آمار نتایج رضایت مشتریان در شش ماهه نخست سال گذشته به عنوان تازه‌ترین دوره این گزارش نشان می‌دهد رضایت مشتریان در ۵۷ درصد خودروها نسبت به سال قبل تر افزایش یافته و در سوی دیگر ۲۳,۵ درصد خودروها با افت رضایت مشتریان روبرو بوده‌اند. اما در خصوص سهم دقیق خودروها از آلاینده‌گی هوا هیچ وقت آمار دقیق و مستندی منتشر نشده و عموم صحبت‌ها به اظهار نظرهای افراد به ویژه نمایندگان مجلس شورای اسلامی باز می‌گردد. برای مثال علی ادیانی نائب رئیس کمیسیون انرژی مجلس شورای اسلامی گفته است که عامل «اصلی» آلودگی هوا، استاندارد نبودن خودروهای تولید داخل است.

سدیف بدری سخنگوی کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی نیز گفته است که عوامل ایجاد ذرات معلق هوا در تهران و شهرهای بزرگ، کارخانجات خودروسازی و سایر کارخانجات هستند که سهم کارخانجات خودروسازی، خودروهای غیراستاندارد بنزین سوز و اتوبوس‌های گازوییل سوز بسیار بیشتر است. او البته عنوان نکرده است که مبنای او برای این اظهار نظر چیست.

از طرفی، برخی اظهار نظرها بر این ادعا استوار است که نه «خودروهای سواری» بلکه ناوگان عمومی عامل اصلی آلودگی هستند. چندی پیش مسعود تجریشی معاون محیط زیست انسانی سازمان محیط زیست گفته بود که بیش از ۸۰ درصد از تعداد یک میلیون موتورسیکلت تهران و ۹۱ درصد مینی‌بوس‌های شهر تهران فرسوده هستند.

۱۳۹۵ آماری قابل توجه را در این زمینه منتشر کرد. او در آن زمان با تشریح اطلاعات آماری که از بررسی داده‌های ناشی از معاینه فنی ۸۷۰ هزار خودروی مراجعه‌کننده به مراکز معاینه فنی گردآوری شده بود اعلام کرد که خودرو «تندر ۹۰» کمترین مردودی در تست آلاینده‌گی خودروها چه داخلی و چه خارجی را داشته است. از سوی دیگر «وانت نیسان» و «وانت پیکان» به عنوان ۲ خودرو با بیشترین آمار مردودی اعلام شدند. او البته در آن زمان اعلام کرده بود: «باید توجه داشت که آمار مذکور به هیچ وجه نمی‌تواند معرف میزان کیفیت تولید هر گروه از خودروهای مذکور باشد؛ چراکه شاخص‌های مهم دیگری از جمله نحوه استفاده از خودرو و رفتار مصرف‌کننده، کیفیت سوخت، انجام سرویس و تعمیرات دوره‌ای و به‌طور کلی فرآیند نگهداری خودرو در قبولی یارد خودرو در هر یک از تست‌های آزمون معاینه فنی نقش دارد.»

البته اساس اینکه قیاس تولیدات خودروی ایرانی با تولیدات خودرو در کلاس روز، قیاسی منطقی است پرسشی است که پاسخی دقیق برای آن مطرح نشده است. مجتبی استاد رحیمی معاون کیفی ایران خودرو پیش تر گفته است که «خودروهای داخلی» محصول اقتصاد و فضای کسب‌وکار کشور است و به‌عبارت بهتر، در این فضا نباید بیشتر از این انتظار داشت.

امکان «راندن تمام مدل‌ها با یک چوب» نیز در میان تولیدات خودرویی ایران وجود ندارد. برای مثال به‌طور سنتی برخی خودروهای تولید داخلی مانند «سمند» در میان مشتریان محبوبیت نسبی داشته‌اند، حتی برای خودرویی چون پژو ۴۰۵ نیز با وجود اینکه دوره‌ی بسیار نامناسب به واسطه آتش گرفتن رقم خورده، این خودرو توانست در میان اذهان عمومی جایگاه نسبی خود را از لحاظ کیفیت حفظ کند.

شرکت بازرسی کیفیت و استاندارد ایران هر

صنعت خودرو دومین صنعت توسعه‌یافته در ایران است که سهمی ۳ درصدی در تولید ناخالص داخلی دارد و طبق اسناد بالادستی این سهم تا سال ۲۰۲۵ باید به ۴,۱ درصد برسد.

ایران در چند سال اخیر استاندارد آلاینده‌گی اتحادیه اروپا که بیشترین میزان مجاز انتشار گازهای آلاینده از طرف خودروهای جدید را مشخص می‌کند در ۸ شهر به اجرا گذاشته است که تهران، کرج، اراک و تبریز در میان آن‌ها قرار دارند. این برنامه از طریق گازسوز کردن تمام خودروهای «عمومی» و از رده خارج کردن خودروهای بسیار قدیمی دنبال شده است.

از سویی گزارش آژانس تجاری ایتالیا به این موضوع اشاره می‌کند که در سال ۲۰۱۴ دولت، خودروسازان را مجبور کرد تا کیفیت تولیدات خود را با همکاری مراکز علمی و پژوهشی به استانداردهای آلاینده‌گی اتحادیه اروپا نزدیک کنند. در آن زمان ایران خودرو اعلام کرد که تا سال ۲۰۲۶ تولیداتش مطابق با استانداردهای اتحادیه اروپا موسوم به EURO VI و دیگر استانداردهای معتبر جهانی خواهد بود.

در همین راستا و تا ژوئن ۲۰۱۴ خودروهایی چون پژو ۲۰۶، ال-۹۰، سمند و تیبا شروع به مطابقت با EURO VI کردند.

اما گزارش ایتالی ترید ایجنسی می‌نویسد که اکنون در جاده‌های ایران ۱۳۷ هزار خودروی تجاری در حال تردد است که ۶۷ هزار مورد آن باید جایگزین شود. استانداردهای آلاینده‌گی اتحادیه اروپا که کشورهای G۲۰ با سهم ۹۰ درصدی از تجارت جهانی خودرو آن را پذیرفته و رعایت می‌کنند از سال ۱۹۹۲ تاکنون ایجاد شده و هر چند سال به روز می‌شوند. هسته اصلی این استاندارد اما ثابت است. در حال حاضر کاستن از حجم اکسیدهای نیتروژن تولیدی توسط پروسه حرکت اتومبیل‌ها، این هسته اصلی را تشکیل می‌دهد.

سید نواب حسینی منش، مدیرعامل ستاد مرکزی معاینه فنی خودروهای تهران در سال

وضعیت آلاینده‌گی خودروهای تولید داخل ایران در قیاس با نمونه‌های خارجی چگونه است؟

نفرین یا موهبت خودروی داخلی؟

امروز بیش از یک نیم‌قرن از نخستین تولید خودرو در ایران که «پیکان» بود می‌گذرد. اتومبیلی برای تمام فصول که حالا بیشتر از هر چیز به یک نوستالژی برای ایرانیان تبدیل شده است. اما بازار خودروی ایران امروز و با گذشت ۵۰ سال از نخستین تولیدش چه جایگاهی دارد؟ در گزارش پیش‌رو سعی کرده‌ایم به این پرسش فارغ از پیش‌فرض‌های عمومی که اغلب دیدگاهی انتقادی و تخریبی نسبت به صنعت خودروی ایران دارد نگاه کنیم. صنعت خودرو بعد از نفت و گاز دومین صنعت بزرگ و توسعه یافته در ایران است که سهمی ۱۰ درصدی در تولید ناخالص داخلی و سهمی ۴ درصدی در نیروی کار دارد. ایران در سال ۲۰۱۷ در رتبه شانزدهم تولیدکنندگان خودروی جهان قرار داشته است و در این سال بیشتر از ۱ میلیون و ۵۱۵ هزار خودرو تولید کرده است. آژانس تجاری ایتالیا، یکی از نهادهایی است که گزارش‌هایی مفصل و دقیق در خصوص وضعیت تولیدات خودرو در کشورهای مختلف منتشر می‌کند. طبق گزارش این آژانس، ایران خودرو و سایپا به ترتیب سهمی ۴۷,۵ درصدی و ۳۴,۴۸ درصدی از بازار خودروی ایران در اختیار دارند. لیفان، لووکس، میتسوبیشی و مزدا بعد از دو کارخانه اصلی با فاصله‌ای قابل توجه سهمی نزدیک به ۶ درصد در بازار خودروی ایران دارند. هیوندای و ام‌وی ام نیز در رتبه‌های بعدی قرار می‌گیرند.

این آمار نشان می‌دهد ۸۱,۸۹ درصد از سهم بازار خودروی ایران در اختیار دو کارخانه سایپا و ایران خودرو است. چنین سهمی اهمیت رعایت استانداردهای آلاینده‌گی در تولیدات این ۲ کارخانه را به خوبی نشان می‌دهد.

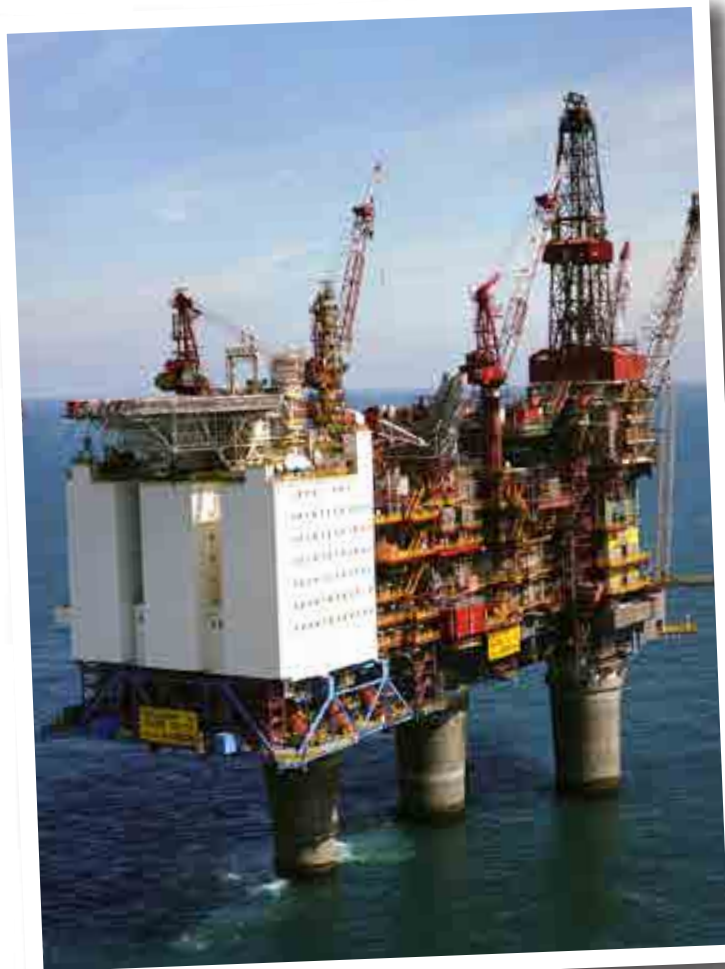
قیمت نفت پاشنه آشیل تحریم ایران

نویسنده: عبدالصمد رحمتی - کارشناس اقتصاد نفت و انرژی

صنعت نفت ایران با امید به رشد تولید، صادرات نفتی و شکوفایی اقتصادی وارد سال ۲۰۱۸ گردید لیکن دیری نپایید که ریسک هایی که از طریق تحریم های خزانه داری ایالات متحده بر کشور تحمیل گردید، به ناکامی این امید دامن زد. طبق آمار رسمی وزارت نفت در دوره پیشین تحریم های آمریکا و در انتهای سال ۱۳۹۰، میزان صادرات نفت ایران از حدود دو میلیون و دویست هزار بشکه در روز در سال ۱۳۹۰ به حدود یک میلیون و صد هزار بشکه در روز در سال ۱۳۹۱ کاهش یافت. بر این اساس با کاهش فروش نفت کشور، درآمدهای حاصل از آن نیز به شدت کاهش یافت به گونه ای که حجم صادرات نفتی ایران حتی در طی سال های ۱۳۹۳-۱۳۹۲ هم حدود یک میلیون تا یک میلیون و صد

هزار بشکه در روز باقی ماند. با حصول برجام میزان صادرات نفت ایران مجدداً به شرایط مشابه دوره قبلی بازگشت به گونه ای که متوسط صادرات نفت ایران در طی سال های ۱۳۹۶-۱۳۹۵ به حدود دو میلیون و دویست هزار بشکه در روز رسید. طبق آمار گزارش شده اوپک ایران در سال ۲۰۱۷ روزانه دو میلیون و ۱۲۵ هزار بشکه نفت خام و حدود ۴۰۰ هزار بشکه میعانات گازی صادر نموده است. حدود یک سوم این محموله ها راهی اروپا و بقیه به دست مشتریان آسیایی ایران که عبارتند از چین، هند، کره جنوبی و ژاپن و امارات متحده عربی رسیده است. این ارقام برای نیمه اول سال جاری میلادی نیز تقریباً به همان میزان بوده است.

با نگاهی به تاریخچه تحریم ها علیه کشور می توان دریافت که همواره صنعت نفت در نوک پیکان حملات اقتصادی قرار داشته و هر زمان که دولت های دیگر تلاش نموده اند تا ایران را از نظر سیاسی محدود کنند، صنعت نفت این کشور را نشانه رفته اند. بر این اساس دولت دونالد ترامپ، ریاست جمهوری ایالات متحده در دور اول تحریم های خرید و فروش دلار و فلزات گرانبها آغاز نمود. همچنین در مرحله دوم تحریم ها که در ماه نوامبر آغاز خواهند شد بروی فروش نفت ایران متمرکز شده اند تا بتوانند اقتصاد ایران را تحت الشعاع قرار دهند. طبق شواهد موجود دولت ترامپ رویکرد خصمانه تری را در مقایسه با باراک اوباما در پیش گرفته و اثرات این رویکرد از روز ۴ نوامبر و با آغاز تحریم فروش نفت ایران شکل تازه ای به خود خواهد گرفت. بر این اساس با توجه

به خروج آمریکا از برجام و آغاز فرآیند اجرایی شدن مجدد این تحریم ها بعد از پایان فرصت ۱۸۰ روزه در اواسط آبان ماه مجدداً میزان صادرات نفت ایران دچار نوسانات خواهد شد که این موضوع با توجه به وابستگی قابل توجه کشور به درآمدهای نفتی، تاثیرگذاری مهمی در اقتصاد کشور خواهد داشت.

با توجه به تحریم های پیش رو و اثرگذاری بر فروش نفت و درآمدهای حاصله از آن ابتدا می توان چهار چالش عمده کشور در خصوص فروش نفت و سپس موضوعات کاهش صادرات نفت کشور و عوامل وابسته به آن را مورد بررسی قرار داد. اولین چالش مربوط به کاهش سهم بازار ایران و افزایش سهم کشورهای عربستان، عراق، کویت و

امارات متحده عربی است که آمادگی پر کردن خلاء احتمالی را داشته و از طرف دیگر روسیه و ایالات متحده نیز پتانسیل بالقوه ای جهت افزایش تولید نفت و کم نمودن اثر کاهش تولید نفت ایران را دارند.

دومین چالش، ایجاد مشکل در حمل و نقل نفت کشور و محدودیت نفتکش ها برای حمل و نقل نفت ایران و همچنین تحریم شرکت های پوشش بیمه ای است. از آنجایی که با شروع تحریم ها برخی از نفتکش ها در شرایط تحریم

حاضر به حمل نفت

ایران نخواهند شد

طبق نظر کارشناسان

به دلیل وجود

بزرگ ترین ناوگان حمل

و نقل دریایی به واسطه

شرکت ملی نفتکش ایران

مشکلی در این زمینه وجود

نخواهد داشت.

سومین چالش اعمال

جریمه های سنگین بر

خریداران نفت ایران از جانب

ایالات متحده و ترس خریداران

نفت ایران از تحریم های آمریکا

و نهایتاً کاهش خرید آنها است.

این موضوع از آن منظر مهم است

که مهم ترین عامل کاهش صادرات

نفت ایران (بیش از یک میلیون

بشکه) در دور قبلی تحریم ها، تهدید

خریداران نفت ایران بوده است. از این رو

پالایشگاه های اروپایی به سرعت واردات

نفت از ایران را متوقف و کشورهای آسیایی

نیز مجبور به محدود نمودن خرید نفت خود

از ایران شدند. این هراس قاعدتاً موجب خواهد

شد که صادرات نفت ایران به کشورهای ژاپن،

کره جنوبی، برخی از کشورهای اتحادیه اروپا

و امارات متوقف و همچنین خرید نفت کشور

توسط کشور هند به نصف کاهش یابد که در

این صورت حتی کاهش دو سوم از فروش نفت

ایران به دور از تصور نخواهد بود.

آخرین چالش که جز مشکلات مهم بوده

و سالیان متمادی برقرار می باشد، مشکل

دریافت پول حاصل از فروش نفت و عدم

همکاری بانک ها برای وصول آن بوده است.

این موضوع یکی از مواردی است که در دوران

پیشین توانست صادرات نفت ایران را محدود

نماید، لیکن محدودیت های مالی

از جمله مواردی است که با وجود

برجام و تلاش برای پیوستن به

جامعه جهانی ارتباطات مالی

بین بانکی همچنان برقرار ماند

و تنها تعداد کمی از بانک های

کوچک که عملاً تاثیر گذاری

چشمگیری در تحولات

بانکی نداشتند حاضر به

همکاری با ایران شدند.

در خصوص کاهش

صادرات نفت کشور دو

موضوع مهم مطرح

است، یکی مربوط به

کاهش عرضه جهانی

و افزایش قیمت

نفت بوده و دیگری

موضوع کاهش

درآمدهای نفتی

و تحت الشعاع

قرار گرفتن

اقتصاد کشور

است. در

خصوص موضوع اول در بدترین حالت

ممکن و براساس داده های بین المللی از عرضه

و تقاضای نفت خام جهان و همچنین پیش

بینی ذخایر جهانی با احتمال کاهش تولید

ونزوئلا، لیبی، آنگولا و همچنین افزایش تولید

شیل امریکا، روسیه و کشورهای خاورمیانه

در نهایت با تحریم ایران احتمالاً حدود ۵۵۰

هزار بشکه از نفت خام در بازار جهانی تحت

ریسک عرضه قرار خواهد گرفت که چنانچه

این کمبود توسط سایر تولیدکنندگان عمده جبران نگردد با در نظر گرفتن قیمت متوسط ۷۵ دلار احتمال افزایش قیمت نفت به بیش از ۵ دلار و نهایتاً ۱۰ دلار در هر بشکه وجود دارد. لازم به ذکر است در صورت عدم جایگزینی نفت ایران و تحت ریسک قرار گرفتن ۵۵۰ هزار بشکه محاسبه شده و یا دخالت عوامل ژئوپلیتیک قطعاً قیمت نفت پتاسیل افزایش تا حدود ۲۰ دلار در هر بشکه یعنی رسیدن به حدود ۹۵ دلار در هر بشکه در یک بازه زمانی کوتاه مدت (شاید کمتر از یکسال) را داراست. در هر صورت با افزایش قیمت نفت، قیمت سوخت نیز افزایش خواهد داشت که با توجه به قیمت بالای سوخت در کشورهای اروپایی و امریکایی (به دلیل اخذ مالیات) موجب افزایش نارضایتی عمومی خواهد شد. بر این اساس و با توجه به پیش رو بودن انتخابات کنگره آمریکا در پاییز و نیاز جمهوری خواهان به حفظ اکثریت خود در کنگره، احتمال تغییر برخی سیاست‌های دولت ترامپ و دادن برخی معافیت‌های اضافه به کشورها برای خرید نفت ایران به منظور تامین تقاضای بازار دور از ذهن نیست. در دور قبلی تحریم‌ها در سال ۲۰۱۲، مشتریان نفتی ایران هر شش ماه یکبار با کاهش ۲۰ درصدی خرید نفت ایران، از تحریم‌ها معاف می‌شدند، اما همچنان که اشاره شد دولت دونالد ترامپ بسیار سختگیرانه‌تر از باراک اوباما وارد موضوع تحریم ایران شده است.

صندوق بین‌المللی پول طی گزارشی اوایل فروردین ماه امسال که هنوز آمریکا از برجام خارج نشده بود ارزش صادرات نفت و محصولات نفتی ایران در سال گذشته را ۶۳.۷ میلیارد دلار ارزیابی نموده و همچنین پیش بینی نموده بود این رقم در سال ۱۳۹۷ حدود ۷۸.۳

در صورت عدم جایگزینی نفت ایران و تحت ریسک قرار گرفتن ۵۵۰ هزار بشکه محاسبه شده و یا دخالت عوامل ژئوپلیتیک قطعاً قیمت نفت پتاسیل افزایش تا حدود ۲۰ دلار در هر بشکه یعنی رسیدن به حدود ۹۵ دلار در هر بشکه در یک بازه زمانی کوتاه مدت (شاید کمتر از یکسال) را داراست

میلیارد دلار خواهد بود، لیکن در صورت کناره‌گیری خریداران اروپایی و کاهش خرید مشتریان آسیایی از خرید نفت ایران، عملاً درآمدهای نفتی کشور از نیمه دوم سال جاری کاهش خواهد یافت. حالا به بررسی موضوع قیمت نفت می پردازیم به این صورت که در حال حاضر با فرض صادرات ۲.۷ میلیون بشکه ای نفت و میعانات گازی و قیمت متوسط ۷۵ دلار می توان دریافت درآمد ارزی کشور حدود ۷۴ میلیارد دلار در سال خواهد بود، حال چنانچه صادرات نفت کشور ۲ میلیون بشکه در روز باشد با همان قیمت نفت حدود ۵۴.۷ میلیارد دلار در سال کشور درآمد خواهد داشت. در سناریوی بعدی چنانچه فرض نماییم صادرات نفت کشور به حدود ۱.۵ میلیون بشکه در روز کاهش یافته و عرضه جهانی به دلیل عدم توانایی در جایگزینی نفت ایران دچار بحران شده است در نتیجه احتمال رسیدن قیمت نفت به ۹۵ دلار در هر بشکه محتمل خواهد بود، بر این اساس می توان دریافت درآمد کشور با شرایط بوجود آمده حدود ۵۲ میلیارد دلار در سال خواهد بود و نتیجتاً کاهش صادرات تاثیر بسزایی بر درآمدهای حاصل از فروش نفت نخواهد داشت. بر این اساس موضوع عرضه جهانی و قیمت نفت به عنوان پاشنه آشیل تحریم ایران عامل تعیین کننده ای بر درآمدهای حاصل از فروش نفت خواهد بود. به هر حال بازار نفت پیچیده گی های خاص خود را داشته و تحت تاثیر عوامل مختلفی اعم از سیاسی، اقتصادی و ژئوپلیتیک می باشد، لیکن آنچه که مشخص است با شروع تحریم های نفتی آمریکا در اوایل نوامبر، فروش نفت ایران کاهش محسوسی خواهد داشت و درآمدهای حاصله و به تبع آن شاخص های اقتصادی کشور تحت الشعاع قرار خواهند گرفت که میزان این تاثیر بسته به سیاست های ایران، ایالات متحده و عرضه جهانی نفت متغیر خواهد بود.

شرکت آریان اطلس ARYAN ATLAS CO. تولید انواع محصولات هیدروکربن

اتحادیه صادر کنندگان فراورده های نفت ، گاز و پتروشیمی ایران

دفتر مرکزی: تهران - تهرانپارس - چهارراه تیرانداز - پلاک ۱۱۸ - طبقه سوم واحد ۶
تلفن: ۷۷۲۹۴۳۷۵ و ۷۷۲۹۴۳۸۰ فکس: ۷۷۷۰۶۷۸۸ - ۲۱
E-mail: info@aryanatlas.com

Designer: zare 09121799139

ارتباط بخش خصوصی بلژیک با اعضای اتحادیه

بنا به درخواست سفارت محترم بلژیک مبنی بر برگزاری جلسه با بزرگترین تشکل صادراتی کشور، جلسه‌ای فی مابین نماینده محترم بازرگانی و اقتصادی سفارت، آقای کریستف اسمیتز و آقایان صرامی، عضو هیئت مدیره، رفیعی فر، دبیر کل و پورغفار کارشناس ارشد امور بین الملل اتحادیه صادر کنندگان فرآورده های نفت، گاز و پتروشیمی ایران در دفتر اتحادیه برگزار گردید. اهم موارد مطروحه در جلسه مذکور عبارتست از معرفی زمینه های فعالیت اعضا، کمیسیون های تخصصی، ابراز علاقمندی بخش خصوصی بلژیک در خصوص ارتباط با اعضا اتحادیه و اعلام آمادگی اتحادیه مبنی بر تامین فرآورده های نفتی مورد نظر کشور بلژیک از طریق اعضا هفت کمیسیون فعال در ساختار اتحادیه.

در دیدار سعید رفیعی فر دبیر کل و امیر عباس امامی مدیر روابط عمومی اتحادیه اوپکس با کسری نوری مدیر کل روابط عمومی وزارت نفت موضوعاتی چون آمار صادرات سال گذشته اعضای اتحادیه و شرایط برگزاری نمایشگاه پایین دستی بررسی شد. و مقرر گردید اتحادیه طرح و برنامه ای جهت برگزاری نمایشگاه نفت توسط تشکل های خصوصی ارائه نماید.

دیدار با مدیر کل روابط عمومی وزارت نفت

خودزنی در حوزه اقتصاد

دکتر سید محمد حسینی فعال اقتصادی و از موجدین اتحادیه صادر کنندگان فرآورده های نفت، گاز و پتروشیمی است که بنا به گفته خودش فعالیت ۲۵ ساله در صادرات مشتقات نفتی دارد. حسینی در خصوص فروش نفت خام توسط بخش خصوصی در گفتگو با خبرنگار پایگاه اطلاع رسانی اوپکس گفت: متأسفانه دولت براساس یک پلان مشخص دیدگاه های خود را ابراز نمی کند و عرضه نفت خام در بورس هم بر اساس همین ادعاست و طرح و برنامه ای به دنبال این گفته نیست و اجرای این تدابیر بر مبنای آزمون و خطاست. بخش خصوصی هم با مشکلات خود مشغول بوده و نظر به تنگدستی این بخش نتوانسته از جایگاه واقعی خود دفاع نماید.

وی درباره تحریم های نوامبر ادامه داد: مشکلات کنونی کشور بیشتر از اینکه تابع تحریم های خارجی باشد معطوف به داخل است، ایران با توجه به اینکه با ۱۵ کشور مرز مشترک دارد می تواند با یک برنامه مشخص و جامع، مرزهای خود را ۱۵ برابر کرده و از امکانات همسایگان استفاده نماید. برای رسیدن به این هدف تنها به تعاملات دولت هانیا نیاز داریم.

مبنای این تفکر که دولت ها عقل کل هستند باعث شده است دولت متکی به دیدگاه های جامعه نباشد همان دیدگاههایی که در قانون هایی به اسم اتحادیه جمع شده اند. همکاری دولت با اتاق های بازرگانی، اتحادیه ها و انجمن های توانمند مشکلات کنونی که پیشتر به آن ذکر شد را مرتفع نماید.

حضور پر رنگ اتاق بازرگانی در هیئت دولت و تامین نظر این تشکل بزرگ اقتصادی در صدور تصمیمات مهم برای بخش خصوصی نیز می تواند به شکل گیری فعالیت های بیشتر بخش خصوصی در رسیدن به اهداف اقتصادی کلان کشور منجر گردد.

مدیرعامل شرکت سیرجان گستر درباره ثبات سرمایه گذاری افزود: امنیت سرمایه گذاری بزرگترین گلوگاه پیش روی اقتصاد ماست بطور مثال برای تاسیس یک پالایشگاه باید قوانین تضمین شده ۷۰ ساله برای آن در نظر گرفت که سرمایه گذار داخلی یا خارجی بتواند با آرامش خاطر در این صحنه حضور داشته باشد ولی قوانین ما از یک ثبات ۵ ساله هم برخوردار نیستند. در توافق برجام هم به لحاظ نبود تضمین امنیت سرمایه گذاری اغلب سرمایه گذاران دست خالی رفتند و طلایی ترین فرصت ها از دست رفت.

حسینی در خصوص تحریم های امریکا و تاثیرات آن نیز گفت: همانطور که عرض کردم مشکلات تحریمی ما شاید ده درصد فعالیت های اقتصادی ما را مختل می کند ما به عینه در حوزه اقتصاد خودزنی می کنیم من به عنوان فعال اقتصادی حجم زیادی از وقت و انرژی خود را باید با سازمان ها و اداراتی چون تامین اجتماعی، اداره کار، مالیات و ... تلف نمایم و جالب اینجاست که برای هر پرونده قضایی و یا کاری باید شخص مدیرعامل پیگیر آن باشد که می تواند در تصمیم گیری های کلان تاثیرات منفی داشته باشد.

مشکلی که در سرائیشی فکری اقتصاد ما است قاطعیت اجراست، اگر تصمیمی گرفته شود و قاطعانه اجرا گردد توفیق حاصل می شود به طور مثال وقتی تصمیم می گیریم پمپ بنزین ها را واگذار کنیم باید این کار با شفافیت و قاطع اجرا شود و منافع شخصی لحاظ نگردد. همچنین دولت باید بخش خصوصی را باور کند و قاطعیت در اجرای تصمیم ها را به عهده بخش خصوصی بگذارد.

وضعیت نابسامان تولید پارافین

در کمیسیون پارافین اتحادیه مورخ ۹۷/۶/۴ مطرح شد: شرکت‌های تولیدکننده پارافین طی سال‌ها فعالیت خود همواره مشکلات تأمین خوراک را داشته‌اند و ضمن تهیه آن با نرخ آزاد از هیچ رانت و امتیازی هم برای تداوم فعالیت‌های خود استفاده نکرده‌اند، اتفاقاً در این شرایط وضعیت شرکت‌های پارافینی وضعیت ثابت و عادی است و شرایط سایر شرکت‌ها که تاکنون از رانت وسیعی استفاده کرده‌اند و حالا این رانت به خطر افتاده است، شرایط غیر عادی محسوب می‌شود. با این وضعیت کشور به مصرف‌کننده صرف تبدیل شده و به جایی خواهیم رسید که همه محصولات مورد نیاز خودمان را با قیمت‌های بالا وارد خواهیم کرد.

به صدا در آمدن زنگ هشدار مصرف بنزین

امسال زنگ هشدار مصرف بنزین در کشور به صدا در آمده؛ به طوری که بر اساس برخی گزارش‌ها، حجم مصرف در مردادماه امسال بارشده چشمگیر به مرز ۱۰۰ میلیون لیتر در روز رسیده است. از ابتدای امسال تا پایان تیرماه به طور میانگین روزانه ۸۶٫۸ میلیون لیتر بنزین در کشور مصرف شد که نسبت به مدت مشابه پار سال رشد ۹٫۶ درصدی را نشان می‌دهد. تیرماه نیز به طور میانگین روزانه ۹۱٫۷ میلیون لیتر و شهریور نیز ۸۰ میلیون لیتر بنزین مصرف شد.

سفر رئیس جمهور به عسلویه

فاز نخست نیروگاه پتروشیمی دماوند با ظرفیت تولید سالانه ۶۵۰ مگاوات برق با حضور رئیس جمهور به بهره‌برداری رسید. طرح پتروشیمی دماوند، تأمین یوتیلیتی و خدمات جانبی مورد نیاز طرح‌های پتروشیمی مانند الفین‌های ۵، ۱۱، ۱۲، ۱۴ و متانول‌های کیمیا پارس خاور میانه، دنا، سبلان، ونیران، مرجان، دی پلیمر آراین، آرمان متانول، جداسازی اتان، پلی اتیلن سنگین پتروشیمی مهر، طرح‌های آمونیاک-اوره (نگام، هرمز و لاوان، آمونیاک ۲ و توسعه پتروشیمی جم و پلی استایرین پارس را بر عهده دارد. مجتمع دماوند در زمینی به وسعت ۹۰ هکتار در محدوده فاز ۲ طرح‌های پتروشیمی در منطقه ویژه اقتصادی انرژی پارس ساخته شده که ماده اولیه آن گاز طبیعی و آب دریاست

هم اندیشی مدیران پالایشگاهی با اوپکس

نشست همکاری‌های مشترک رئیس، دبیرکل و اعضای هیئت مدیره اتحادیه اوپکس با دبیرکل انجمن صنفی کارفرمایی صنعت و مدیرانی از پالایشگاه اصفهان، شیراز، تهران و مدیرعامل پالایش تبریز که در این نشست به موضوعاتی چون تأمین خوراک، بورس کالا و ... پرداخته شد

افزایش صادرات نفت عربستان به آمریکا

به گزارش بلومبرگ، عربستان تحت فشار ترامپ برای کاهش قیمت ها، صادرات نفت خود به آمریکا را به میزان قابل توجهی افزایش داده است. هرچند روند افزایش صادرات نفت عربستان به آمریکا از اوایل امسال آغاز شده، اما این روند در طی ۳ ماه گذشته، یعنی پس از درخواست های مکرر ترامپ از عربستان برای افزایش تولید و مهار قیمت ها، سرعت بیشتری گرفته است. آمارهای دولتی نشان می دهد، صادرات نفت عربستان به آمریکا در هفته گذشته، برای اولین بار از اواخر سال ۲۰۱۷، به طور متوسط به یک میلیون بشکه در روز رسید که حدود ۲۵۰ هزار بشکه نسبت به اواخر ماه می رشد نشان می دهد.

تعامل کمیسیون بازرگانان با سایر کمیسیون ها

کمیسیون بازرگانان اتحادیه در جلسه تخصصی خود خواستار تشکیل گروه های مختلف در کمیسیون جهت همکاری در حوزه های خرید و فروش مختلف شد همچنین عنوان شد بخش بازرگانی می تواند تجارت و بازرگانی تخصصی واحدهای تولیدی را همانند گذشته به عهده گرفته و با توجه به اینکه هیئت مدیره کلیه تشکلهای مورد نیاز خود را از قبیل جمع بندی مشکلات و مسائل اعضاء از کمیسیون های خود دریافت می نمایند، لذا کمیسیون ها و اعضاء آن موظف هستند موارد تخصصی و درخواست ها را به صورت کارشناسی در اختیار هیئت مدیره قرار بدهند.

با بهره برداری از فاز سوم پتروشیمی پردیس، این مجتمع با ظرفیت تولید سالانه پنج میلیون و ۲۶۵ هزار تن اوره و آمونیاک به بزرگترین تولیدکننده این محصولات در منطقه خاورمیانه و جهان تبدیل می شود. به گفته مسئولان پتروشیمی پردیس واحد آمونیاک فاز سوم این مجتمع از زمان بهره برداری آزمایشی در آبان ماه پارسال تاکنون موفق به تولید ۳۲۷ هزار تن آمونیاک شده که این میزان معادل ۶۹ درصد برنامه پیش بینی شده تا پایان شهر یورماه امسال است. بر این اساس در این مدت واحد اوره فاز سوم، ۴۰۱ هزار تن اوره تولید کرده است که پیش بینی می شود این مقدار تا پایان شهر یورماه به ۵۲۲ هزار تن برسد.

بزرگترین تولیدکننده اوره و آمونیاک

پایگاه خبری وال استریت ایتالیا با اشاره به خروج آمریکا از برجام و بازگشت تحریم ها نوشت: تحریم ایران می تواند قیمت نفت را در بازارهای جهانی به ۹۵ دلار برای هر بشکه برساند. به گفته این پایگاه خبری، تحریم ایران سبب افزایش تا ۳۰ درصدی قیمت نفت در ماه های آینده خواهد شد. کاهش قابل توجه صادرات نفت ایران سبب افزایش قیمت دو شاخص برنت دریای شمال و وست تگزاس اینترمدیت و رسیدن آنها به ترتیب به ۸۵ تا ۹۵ دلار برای هر بشکه می شود.

عواقب تحریم نفت ایران

Iranian Oil Exports to China Hit 874,000 Bpd In August

China imported Iranian crude at an average daily rate of 874,000 barrels last month, S&P Global Platts data shows, and, according to the agency, these will start declining now, with the August number representing the peak.

Loading data for delivery this month suggests that China imports of Iranian crude will average 581,000 bpd in September.

Despite this expected decline, China has said it will continue to do business as usual with Iran, including in oil, despite a promise that Beijing officials made to a U.S. delegation last month that Chinese refiners will not increase their intake of Iranian crude further. In light of the escalating trade war between

China and the United States, it's anyone's guess how willing the Chinese will be to keep this particular promise.

As for how Chinese refiners would continue buying crude from Iran without attracting sanctions from the Department of treasury, one way would be by using tankers owned and insured by the National Iranian Oil Company. Another, less public way would be to accept illegal shipments that Iran has suggested it could resort to under sanctions.

Sinopec, China's and the world's largest refiner, is one company that will continue buying Iranian crude despite sanctions because "the company's business will be hurt if it has to suspend imports from Iran," S&P Global Platts quoted a Sinopec executive as saying last week. What's more, in a filing with the U.S. Securities and Exchange Commission, Sinopec said "Since we have performance obligations under our Iran-related contracts in 2018, we are contractually required to continue our [purchases]."

Sinopec is the biggest Chinese buyer of Iranian crude, utilizing two-thirds of the total. PetroChina is another big buyer, taking in about one-tenth of total Chinese imports from Iran, and it recently boosted its capacity for refining Iranian blends. The third-largest buyer of Iranian crude in China is a trader, Zhuhai Zhenrong, which then sells it on to local refineries.

✓ تولید انواع قیر استاندارد (PG, VG, MC, RC, Pen grade, AC, Rubber bitumen)

✓ تولید بشکه صادراتی

✓ طرف قرارداد وزارت راه و شهرسازی

دفتر: تهران، شهرک غرب، بلوار فرحزادی، خیابان سپهر، پلاک ۲۰، طبقه ۵

کارخانه: تهران، جاده قم، جنب پلیس راه حسن آباد

www.dejpa.com info@dejpa.com

تلفن: ۸۸۶۹۹۹۱۵ فکس: ۸۸۶۹۹۹۱۸

Asia petchem shares fall as new round of US-China tariffs looms

SINGAPORE (ICIS)--Shares of major Asian petrochemical firms were trading mostly lower on Thursday, tracking declines in global equities this week, as investors were wary about the potential impact of a fresh round of US tariffs on Chinese goods. Japan's Mitsui Chemicals fell 0.25% and JXtG Holdings was down by 0.97% as the benchmark Nikkei 225 Index dipped 0.46% to 22,477.51.

In South Korea, LG Chem was down by 0.56%, while in Taiwan, Formosa Petrochemical Corp (FPCC) was 1.21% lower.

In Hong Kong, the Hang Seng Index fell by 0.58% at 27,087.15. In Southeast Asia, Thailand's PTT Global Chemical was down by 0.63% and Malaysia's PETRONAS Chemicals Group inched up by 0.53%.

The public consultation period for the latest round of proposed US

tariffs on \$200bn additional Chinese goods ends on 6 September, and they could technically take effect immediately thereafter. It is not yet clear if the tariffs will be set at 10% or 25%.

This third round of US tariffs would represent a further escalation of the Trade war between the world's two-biggest economies, which began exactly two months ago.

On 6 July, the US fired the first shot by imposing 25% tariffs on \$34bn worth of imports from China, followed by another round of tariffs slapped on additional \$16bn Chinese goods on 23 August – to which China has responded in kind.

A number of Chinese petrochemical products are included in the second round of US tariffs, with finished plastics included in the third round.

“If these additional US tariffs go through, then Beijing will likely retaliate with additional 5-25% tariffs on \$60bn of imports from the US, which implies nearly all of US goods exports to China (based on 2017 data) will be subject to tariffs,” Singapore-based UOB Global Economics & Markets Research said in a note.

China's retaliation so far to the US tariffs implemented so far this year has nearly exhausted the range of US imported goods that could be penalised, said Charles Duman, an analyst at London-based research firm TS Lombard.

The proposed 25% tariffs on the bulk of US imports from China would damage China's trade enough to provoke over the next six months or so of a further 15% depreciation of the Chinese yuan (CNY), on top of the near-8% decline since May, Duman said.

“Such a shift in rates would create major problems for Japan and Korea, and for the emerging-market world in general that has already seen a number of rivets popping (Turkey, Argentina, soon Brazil perhaps),” he said.

“Even the euro would probably be pulled down in sympathy, partly as a typical ‘risk-off’ reaction, partly by impaired export competitiveness.”

The US on 5 September reported that its July trade deficit widened further to \$50.1bn from the \$45.7bn in June, marking the biggest monthly increase in almost 3.5 years. The trade deficit with China in July hit a record

\$36.8bn even after US put tariffs on Chinese goods.

The direct economic effects of the US-China tariff dispute have been limited so far, S&P Global Ratings said in a note late on Wednesday. “That may be about to change as the countries escalate their rhetoric – and their actions – in what could soon be a full-blown trade war,” the ratings firm said.

An escalation to the trade war with the imposition of the 25% tariff could shave roughly one percentage point of US GDP by 2021, according to S&P Global Ratings.

For China, the loss to GDP would be around six-tenths of one percent, it said.

“Attempts to help those hurt by globalization via higher tariffs or other forms of protectionism, even if well-meaning, will raise prices and hurt all consumers, especially poor and middle-class families,” said S&P Global Ratings' US senior economist Satyam Panday.

“Not to mention damage the competitiveness of companies that import raw materials and components from other countries and folks who work in export industries.”

European PVC prices remained steady for CIS markets in September

Negotiations on European polyvinyl chloride (PVC) prices for September delivery to the CIS markets have begun this week. European producers, in most cases, rolled over the August export prices, according to the ICIS-MRC Price Report.

September contract price of ethylene was agreed at the level of August, which did not affect the net cost of PVC production.

Taking this into account, European producers announced the rollover of the August export PVC prices for supplies to the markets of the CIS countries in September, while, in some cases, a €5 reduction in price was reported.

The demand for PVC from the main consumers from the CIS countries is low. Some European producers shut their capacities for turnaround in July and August, and there were equipment interruptions at some plants in August.

All these factors continue to affect the export quotas of some producers. Negotiations on August shipments of suspension polyvinyl chloride (SPVC) to the CIS markets were held in the range of EUR730-790/tonne FCA (free carrier), whereas deals were done in the range of EUR740-790/tonne FCA a month earlier.

Can Oil Demand Really Peak Within 5 Years?

Oil demand could peak as soon as five years from now.

Predicting the point at which the world reaches peak oil demand has become something of a cottage industry. The estimates range, but tend to fall somewhere around 2030 or later. However, two new predictions – just out this week – put peak oil demand as soon as the 2020s, perhaps around 2023, much faster than almost anybody is predicting, not least oil companies and their investors.

A new report from the Carbon tracker Initiative says that a combination of technology, policy and “necessity” will translate into a peaking of oil demand in the 2020s. By necessity, Carbon tracker refers to the need to transition to cleaner energy on environmental grounds and the drive to avoid the geopolitical pitfalls of energy dependence. Moreover, the “emerging market leapfrog” ultimately means that oil demand destruction could happen sooner than many people think.

“The motor of change now lies in the emerging markets, which is where all the growth in energy demand lies,” the Carbon tracker report argues. “they have less fossil fuel legacy infrastructure, rising energy dependency, and are anxious to seize the opportunities of the renewables age. We believe it highly likely therefore that emerging markets will increasingly source their energy demand growth from renewable sources not from fossil fuels.”

The adoption of renewables at such a blistering rate will only be possible because costs continue to fall. Carbon tracker argues that the rate of adoption for solar PV, wind, batteries and electric vehicles will follow an “s-curve,” referring to a period of slow growth that suddenly morphs into a steep growth curve after it passes a certain threshold.

The rapid adoption of clean technologies will force a peak in fossil fuel demand. “It’s not a scenario; it’s just obvious,” said Kingsmill Bond, new energy strategist and author of the Carbon tracker report, according to the Wall Street Journal.

More than 30% of global maritime crude oil trade moves through the South China Sea

Source: U.S. Energy Information Administration, based on Clipper Crude Data Service and IHS EDIN
Note: Click to enlarge. total includes small flows (less than 0.1 million barrels per day) not shown on map.

The South China Sea is a major trade route for crude oil, and in 2016, more than 30% of global maritime crude oil trade, or about 15 million barrels per day (b/d), passed through the South China Sea.

More than 90% of crude oil volumes flowing through the South China Sea in 2016 transited the Strait of Malacca, the shortest sea route between suppliers in Africa and the Persian Gulf and markets in Asia, making it one of the world's primary oil transit chokepoints. In addition, a significant amount of crude oil (about 1.4 million b/d) passes through the strait on its way to Singapore and the west coast of Peninsular Malaysia, where it is refined before transiting the South China Sea in the form of petroleum products.

The South China Sea is a major trade route for the Middle East, which accounted for more than 70% of total South China Sea crude oil shipments in 2016. Saudi Arabia is the largest source of crude oil, making up almost one-fourth of crude oil volumes traversing the South China Sea. More than half of Saudi Arabia's global crude oil shipments traveled through the South China Sea in 2016.

Before the lifting of United Nations sanctions on Iran's crude oil exports in January 2016, Iran relied heavily on Asian markets for most of its exports. After the sanctions were lifted, Iran could once again export crude oil to Europe. However, the South China Sea route still accounted for 52% of Iran's crude oil exports in 2016.

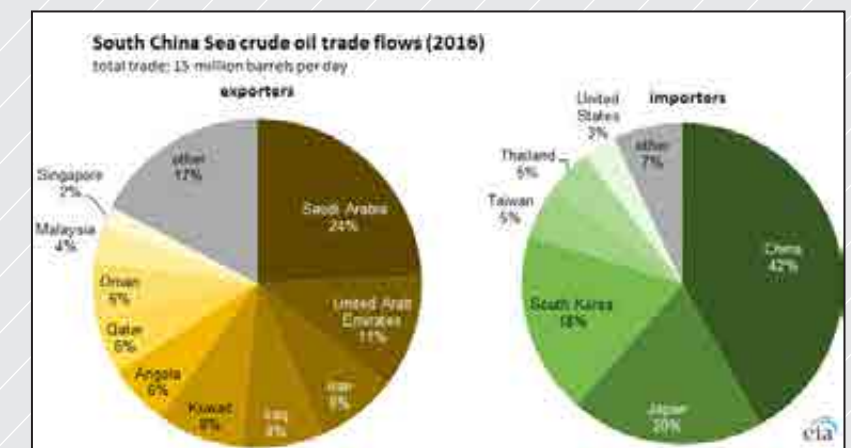
In addition to Middle Eastern and North African volumes, some regional countries bordering the South China Sea contribute to the overall shipments of crude oil through the region. Indonesia and Malaysia together accounted for 5% of crude oil loadings that passed through the South China Sea in 2016 and 2% of crude oil receipts. Most of the crude oil from these countries that passes through the South China Sea is exported to other countries. However, some intra-country trade also crosses the southern portion of the South China Sea as cargoes move between eastern and western ports within each country.

Singapore accounted for 2% of crude oil loadings that passed

through the South China Sea in 2016 and 1% of crude oil receipts. Although Singapore does not produce crude oil, it is a major hub for refining crude oil and for storing and transshipping crude oil and petroleum products. In 2016, 95% of Singapore's crude oil exports passed through the South China Sea. Most of these volumes originally came from the Middle East, and about half went to China.

The three crude oil importers with the largest volumes passing through the South China Sea—China, Japan, and South Korea—collectively accounted for 80% of total crude oil volumes transiting the South China Sea in 2016. About 90% of China's 2016 maritime crude oil shipments were transported through the South China Sea. China's crude oil imports have increased substantially over the past few years as a result of the country's robust energy demand growth and stagnant crude oil production, and the country recently surpassed the United States as the world's largest crude oil importer. A significant portion of these incremental volumes that are sent to northern China from eastern Russia by pipeline and by shipping vessels does not pass through the South China Sea.

About 90% of the crude oil imported by Japan and South Korea was shipped through the South China Sea in 2016. Most of Japan's and South Korea's imports are from Middle Eastern suppliers and are transported through the Strait of Malacca and then the South China Sea.

Source: U.S. Energy Information Administration, based on Clipper Crude Data Service

have proposed the formation of a regulatory authority and, thankfully, the parliament has approved the proposal. The government will thus take the required steps to establish the regulatory body, and the problem will be remedied soon. However, determining the seats of the regulatory authority is a challenge in its own right. Based on our research, the regulatory authority should consist of representatives of the government, the private sector, the legislative system, and academics along with the representatives of the consumers. Besides, it is of paramount importance that the regulatory authority is never controlled or influenced by the government so as to remain completely impartial while making decisions.

What is your outlook in general for the energy industry in Iran, and what are your strategic priorities for the year ahead?

We do not have a negative view of the future at all, because the private sector is truly hard-working, and our track record for the past 15 years supports this claim. We have been experiencing growth year after year. We began by exporting negligible amounts, and the combined value of our export amounts to billions now. As such, we are fairly optimistic, especially if a regulatory authority is formed in the true sense of the word. Another objective for the 2019 is that we will change the way our industrial units

acquire their input materials. We completely disagree with the competitive or auction-like systems currently in place. The final products can be present in the exchange market, though the raw materials are not present in the exchange market anywhere else in the world. We hope to resolve this issue, too, with the help of relevant authorities. Another plan is holding the first downstream exhibition of oil, gas, and petrochemical industry. The Iran Oil Show takes place in May each year. OPEX participates in it, and the booths of our members take up one or two halls. However, as the audience of that exhibition are more keen on the public sector, not enough attention is paid to us

as the private sector. therefore, as approved by our board of directors, we will establish our own annual exhibition in February as OPEX is mature enough to hold its independent annual exhibition. As of this moment, the Iran Chamber of Commerce (ICC), the Tehran Chamber of Commerce, the National Iranian Oil Company (NIOC), and the Industrial Development and Renovation Organization (IDRO) have expressed their support. I am optimistic that if the regulatory authority is established and the problems hindering the private sector are tackled, we can even double our export by 2020, given our remarkable track record.

Russia's New Gas Giant

Something strange happened last week: Russia's largest independent gas producer, Novatek, surpassed in market value state behemoth Gazprom for the first time ever. Yet, as strange and possibly even unnatural as this may seem to some more casual observers of the Russian gas market, Novatek's value has been rising consistently over the last years while Gazprom's has kind of stagnated.

The most obvious difference between the two is ownership. Gazprom is majority owned by the Russian state. This means it caters mostly to its interests rather than the interests of its minority shareholders, as Bloomberg's Elena Mazneva and Dina Khrennikova note in a recent story. It also means the company undertakes projects with uncertain returns as a state company, and private shareholders like certain returns. So, that's one reason for Novatek's appeal right there: it's private. It is also a lot more focused on LNG than Gazprom. The world seems to be firmly on its way to an energy era in which LNG will feature a lot more prominently than oil or coal as the fuel of choice for power generation, heating, and even transport in the maritime sector. Liquefied natural gas is in huge

demand from a lot of industries.

Shell's latest LNG Outlook says LNG demand will grow at a compound annual growth rate of 4 percent between 2017 and 2035. This compares to total gas demand growing at half that rate over the period. Among the reasons Shell gives for this higher growth are the advantages of LNG over natural gas transported via pipelines, including geopolitical issues, pipeline disruptions, and supply and demand uncertainty.

Novatek is the world's eight-largest public gas producer in terms of output. It accounts for 9 percent of Russia's gas production and it liquefies a lot of it at its Arctic LNG—officially Yamal LNG—plant, with an annual capacity of 17.4 million tons. It shipped the first cargo at the end of last year, and Novatek is already planning Arctic LNG 2, in which French Total has bought a 10-percent interest.

Total is also a shareholder in Novatek (19 percent), along with CNPC and the Chinese Silk Road Fund. Arctic LNG 2 will have a capacity of 19.8 million tons of LNG annually. So, that's 37.2 million tons of LNG capacity that is planned to be operational in the mid-2020s. This in itself is reason enough to invest in Novatek.

How has membership in OPEX developed since its inception in 2003?

We began 15 years ago with a few members and humble means, though now we have approximately 330 member companies, who are large, medium, and small-sized businesses active in various subsectors of the industry. Our largest members are the likes of Behran Oil and Pasargad Oil. OPEX, itself, is not involved in any form of commerce or trade; it has no revenues and runs no business of its own. This union functions as a headquarters to resolve the problems of the producers and exporters of oil, gas, and petrochemical products. Our members are organized in seven different committees: lubricants and oils, bitumen, paraffin and wax, petrochemical products, gas and chemical products, and swap, transit, and bunkering as well as the newly established merchants' committee. Led by their elected management team, these committees meet once a month. In each meeting, after introducing the most pressing problems, the committees hold long discussions and come to different conclusions. Ultimately, the outcome is reported to the secretariat for taking practical measures. Furthermore, both small companies and industry giants may have representatives in the committees. Our members are dramatically different in terms of their size and revenue, and OPEX strives to address the problems of all these companies. We have a member company whose annual export exceeds

the Business Year talks to Saied Rafeiefar, Secretary General of Iranian Oil, Gas, and Petrochemical Products Exporters' Union (OPEX), on the exports share of OPEX members, establishing the regulatory authority, the outlook and strategic priorities for the year ahead

USD100 million, and we also have a member company that hardly exports USD1 million per year. Regardless of their sizes, however, our member companies have a notable influence when combined together. We are currently working on statistics that show that members of OPEX have a much larger share of exports than non-members.

What can the most recent changes tell us about overall developments in Iran's oil and gas sector?

As a general principle, any unexpected fluctuations will have a negative impact on the production and exports. The idea that the devaluation of Iran's rial boosts exports is a misconception. What exporters truly need is stability with a gentle rate of growth—for example, an increase of 10-15% in prices throughout the year. Anything more extreme or any unexpected leaps in prices will certainly undermine the production and export.

How do you assess the growth over the past year for oil and gas exports?

Based on our raw data, approximately 75-80% of the oil, gas, and petrochemical exports are done by OPEX members. In the case of petrochemical products, our members account for approximately 48% of the volume of all exports; however, the percentage is much higher for bitumen, paraffin and wax, and lubricants and oils. I can only speak about the exports of OPEX members, and we have certainly experienced growth between 2016 and 2017. Our members

exported USD6 billion worth of different products in 2016. However, according to the official statistics released by Islamic Republic of Iran's Customs Administration, the figure is approximately USD6.5 billion in 2017.

How does the Exporters' Union support its members in this context?

We support exports in two ways. First, whenever, an unexpected problem arises, the union gets involved and starts negotiating the matter with the relevant authorities until the problem is resolved. For example, we recently came across an issue for the export of bitumen, and OPEX tackled the problem by getting in touch with highly ranked authorities in the Ministry of Petroleum. Nevertheless, some issues such as legislation need long-term plans. Once more, we can use bitumen as an example; the export of bitumen was not exempted from tax in the past, though thanks to nearly a year of negotiations with different governmental organizations, tax exemption was granted last year.

How do you ensure Iran's competitive status as an exporter at a global level?

In the private sector, we often propose attractive options to our foreign customers such as competitive prices, resilience in payment arrangements, and superior quality, depending on the preferences of the customer. For example, a customer from Afghanistan often looks for certain options, while a customer from Europe may be keen on a different option, say, packaging. As such, we always arrange our

offers in a manner that suits the demands of the target market.

Which products make up the bulk of your exports and from what geographies do you expect demand to come in 2018?

Our overall export amounts to USD6.5 billion, and petrochemical products account for the largest share, followed by gas and chemical products, bitumen, lubricants and oils, and paraffin and wax. We do not expect this order to change anytime soon. Given the unreasonable sanctions that may return, we prefer to do business with our neighbors, as well as Southeast Asian countries, Africa, Eastern Europe, China, and India, which has always been a great customer. All in all, we should be realistic about our situation and prioritize our business with these countries.

How are you working to safeguard the sustainability of Iran's oil and gas sector?

In order to have sustainable growth, we need excellent laws and regulations. In addition, we need a high quality of production appropriate for export. Right now, many of our industrial units suffer from a lack of organization, because there is no guarantee that they will receive their raw materials on time, nor is it clear how those materials will be priced. The key for prosperity in exports lies in the formation of a regulatory authority. As the exporters' union, we are striving to establish this regulatory body, since many of issues hindering our progress arise from the absence of such an entity. We

KHANDAN

صرافی خندان

با مجوز رسمی از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

شماره ثبت : ۴۵۶۳۵

ارسال و دریافت انواع حواله های بین المللی

همگام و همراه با بازرگانان صنعت نفت، گاز و پتروشیمی

۰۹۱۲۱۰۸۷۱۷۵

۰۷۱۳-۳۶۰۷۷۰۰۰-۲